

Proleterce DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

Mart 2011 Sayı: 24

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Kuzey Afrika'dan Asya ve Avrupa'ya kadar her yerde, ezilen halklar, işçi ve emekçiler daha fazla sokağa çıkıyor ve taleplerini haykırıyor.

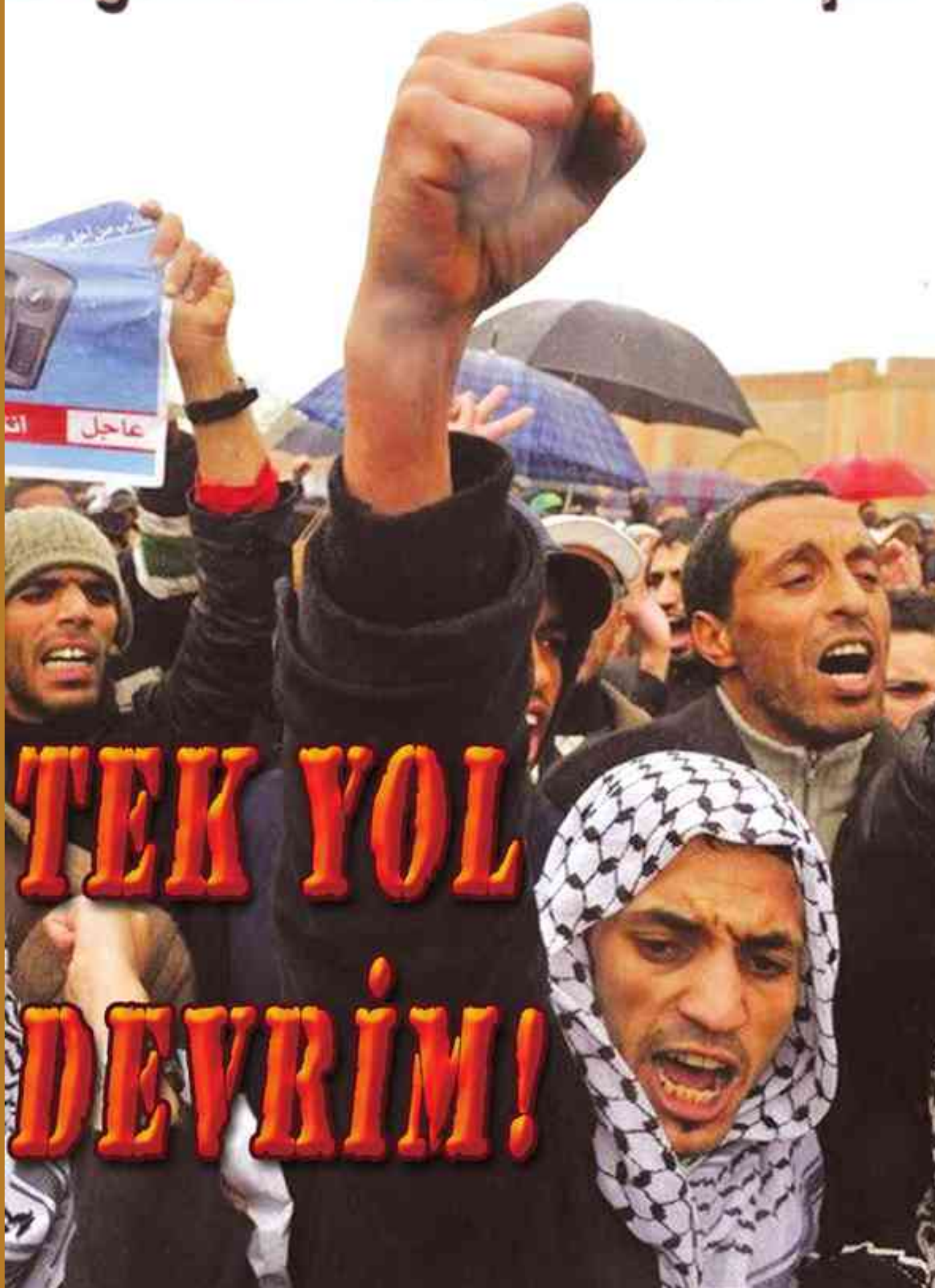
Tunus ve Mısır'daki halk isyanı, 25-30 yıllık diktatörleri devirdi. Libya, Bahreyn, Yemen, Cezayir'de halkın gerici iktidarlara karşı eylemleri sürüyor. Yunan işçi ve emekçileri, geçen yıldan bu yana gerçekleştirdiği genel grev ve sokak gösterilerini, daha güçlü bir şekilde yeniden gerçekleştiriyorlar. Kuzey Kıbrıs'ta halk, işgale ve krizin yüküne karşı gösteriler düzenliyor, grevler yapıyor.

Kuşkusuz bunların her biri, kendi içinde birçok farklılıkları, çelişkileri de barındırıyor. Ancak hepsinin ortak keseni; krizle birlikte artan işsizliğe ve yoksulluğa, aynı oranda şiddetlenen baskı ve zorbalığa, anti-demokratik uygulamalara duyulan tepkilerin patlamasıdır. Ve hepsinin de asıl handikapı, önderlik sorununda düğümlenmektedir. Birçoğu kendiliğinden patlamalar şeklinde gelişen bu hareketler, ya tamamen öndersizdir, ya da gerici, reformist önderlikler altındadır. Her iki durumda da kitleler, doğru bir perspektifle hedeflerine yüklenememekte, sömürü ve baskı rejimine son verecek ölümcül darbeyi indirememektedir. Bunun başarılması için, komünist ve devrimci bir önderlik gerekmektedir çünkü. Dolayısıyla sorun, devrimci önderlik sorunudur.

Tunus'ta başlayıp diğer Kuzey Afrika ülkeleri ve Ortadoğu'yu kaplayan halk isyanları, burjuva medya tarafından çeşitli biçimlerde çarpıtılmaya çalışıldı, çalışılıyor. Bunların başında "gerici diktatörlerin yıkılacağı, yerini demokrasiye bırakacağı" söylemi vardır. Emperyalistler ve işbirlikçileri de, bugüne dek kol-kola oldukları bu diktatörleri, "halkın sesine kulak vermeye" çağırmaktadır. Bu demagojik söylemin ardından, "demokrasiye geçiş" tavsiye edilmektedir.

Sayfa 2'de sürüyor

Özgürlük ve demokrasi için

TEK YOL DEVİRİM!

Özgürlük, bağımsızlık, demokrasi için TEK YOL DEVRİM!

Bütün bunlar, egemenlerin binyıllardır edindikleri yönetme yöntemleridir. Halk isyanının gücünün, diktatörleri yıkacağını fark ettikleri anda, uşaklarından-yandaşlarından sırt çevirmekte ve halkın taleplerine sahip çıkar görünerek, onları yine kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye girişmektedirler.

İsyan eden halk kitleleri, elbette özgürlük ve demokrasi talep ediyor. Ancak bu kavramlara yüklenen anlamlar farklıdır. İşçi ve emekçiler, en başta çalışma özgürlüğü, aç kalmama özgürlüğü istiyor. Sömürülmemek, aşağılanmamak, horlanmamak istiyor. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü istiyor. Ve elbette yönetimde söz hakkı istiyor. Bunların hiçbirisi "Batı tipi demokrasi" dedikleri kapitalist sistemde yoktur. Demokrasi dedikleri, dört-beş yılda bir sandık başına gitmektir ki, bunu yıkılan diktatörler bile göstermelik de olsa yapmışlardır. Örneğin en demokratik ülkeler arasında gösterilen Belçika'da seçim sonuçları aylardır açıklanmamıştır. Seçim sonuçlarıyla oynandığı, istenmeyen durumlarda sonuçların uzun süre açıklanmadığı, kimse için sır değildir. Sadece ABD seçimlerine bakmak bile, bu aldatmacayı görmeye yeter.

Ve ABD'nin "demokrasi götürüyoruz" diyerek işgal ettiği Irak ve Afganistan'da yapılanları hatırlamak, emperyalizmin "demokrasi"sini anlatır. O yüzden de bu ülkelerde halk, "Kahrolsun Demokrasi", "Demokrasi İstemiyoruz" sloganlarıyla eylemler yapmıştır. "ABD demokrasisi" artık işgaller, soykırımlar, katliamlar, ağır sömürü ve zorbalık ile özdeşleşmiştir. Dolayısıyla halkın özgürlük ve demokrasi özlemiyle taban tabana zıttır.

Son aylarda gelişen halk hareketleri karşısında "demokrasi" şampiyonluğuna oynayan ülkelerden biri de Türkiye'dir. AKP hükümeti ve Başbakan Erdoğan, Tunus ve Mısır'daki halk isyanlarını öven açıklamalar yaptılar ve diktatörlere "halkın sesine kulak vermeleri"ni tavsiye ettiler. Üstelik Arap halklarının Türkiye'deki demokrasiye imrendiği, böyle bir yönetim şekli istedikleri yalanını yayarak...

Zaten AKP ve Erdoğan'ın bir süredir dillerinden düşürmedikleri kavram, "ileri demokrasi"dir. Onları sıradan bir "demokrasi" de kesmiyor artık. Türkiye, AKP ile birlikte "ileri demokratik" bir ülke olmuştur! Ortadoğu halkları, Türkiye'ye ve Erdoğan'a hayrandır! Böyle bir yönetim, böyle bir lider istemektedirler! vb vb...

Bu "ileri demokratik" ülkede, günde ortalama iki işçi, iş cinayetlerinden ölüyor. Neredeyse her gün, kadınlar sokak ortasında bıçaklanıyor, katlediliyor. Gazeteciler, yazarlar, komünist ve devrimciler, tutuklanıyor, cezalara çarptırılıyor. "Parasız eğitim" isteyen gençler coplanıyor, "Torba yasaya hayır" diyen emekçiler, gaz bombalarıyla dağıtılıyor. Emekçi halkın evleri başına yıkılıyor ve burjuvaziye yeni rant alanları açılıyor. vb...

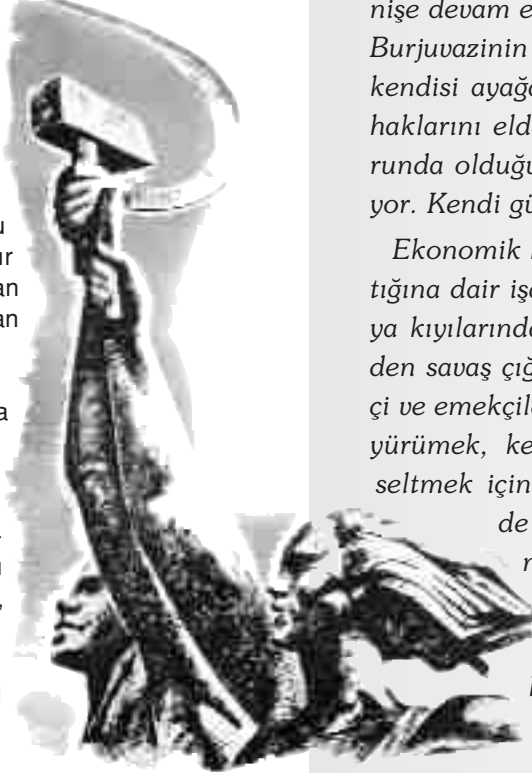
En küçük hak talebi, bu şekilde bastırılırken, örgütlenme hakkı da ortadan kalkmış durumda.

Yüzlerce işçi, sendikada örgütlendiklerinden dolayı işlerinden atıldılar, atılıyorlar. 12 Eylül'den bu yana sendikalaşma oranı, her geçen yıl daha da düştü. Özeleştirme ve taşeronlaştırma ile daha yoğun bir sömürü ortamına yarattıkları gibi, örgütlenme hakkını da fiilen gasp ettiler.

Bunlar, AKP'nin "ileri demokrasi"si altında yaşanan, ilk akla gelen örneklerdir. Daha yüzlerce, anti-demokratik, faşizan ve gerici uygulama sıralanabilir. Türkiye halkları da, tıpkı Arap halkları gibi bu baskıcı rejimden, ağır sömürü koşullarından bıkmıştır. Henüz bir isyan dalgası şeklinde olmasa da, tepkilerini değişik biçimlerde ortaya koymaktadır. Fakat Türkiye'de de sorun, önderlik sorunudur. Bu tepkileri birleştirip örgütleyecek ve doğru hedeflerle yöneltecek, devrimci komünist bir önderliğe ihtiyaç, her geçen gün daha yakıcı olmaktadır.

Mart ayı, doğayla birlikte toplumsal hareketlerin de yeniden canlandığı, "yeni bir gün"e uyanış ayıdır. Emekçi kadınlar gününden, Gazi barikatlarına, Newroz'dan Kızıldere'ye, direniş ayıdır. Kürt ulusal hareketi, "eylemsizlik" kararını sona erdirdiğini açıkladı. Kürt halkının, hemen her gün süren protesto ve gösterileri, bu kararla birlikte daha da büyüyecektir. Newroz, çok daha kitlesel ve militan geçecektir. İşçi ve emekçiler, devletin ve sarı sendikaların barikatlarını daha fazla zorlamakta, sokak gösterilerini ve direnişlerini artırmaktadır. Öğrenci gençlik, 16 Mart'ı faşizme karşı mücadele gününe dönüştürmeli, dönemin başında yükselttiği sesini, daha birleşik, gür ve militan hale getirmelidir.

Arap halklarının isyanı, Türkiyeli işçi ve emekçilere de esin kaynağı oluyor, coşku ve moral veriyor. Benzer bir halk hareketinin Türkiye'de de patlak vermesi, uzak bir ihtimal değildir. Fakat son isyanlar bir kez daha göstermiştir ki, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi ancak devrimle mümkün olabilir. Aksi halde bu talepler, demagogik bir şekilde sahiplenip çarpıtılmakta ve halkın üzerindeki sömürü ve baskı devam etmektedir. Bu noktada komünist ve devrimcilere büyük görevler düştüğü ortadadır. Elbette, kitleler, kendi deneyimleriyle öğrenecek, demokrasi savaşında eğitilecektir. Ancak devrim, ML partinin önderliğinde kitlelerin eseri olacaktır.

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Arap coğrafyası eylemlerle sarsılıyor. Kitleler Tunus'ta ve Mısır'da, günler süren eylemlerin sonunda diktatörleri devirdiler. Ve diğer Arap egemenleri sıranın kendisinde olduğu korkusunu yaşıyorlar.

İşçi ve emekçiler eylem yapıyor, direniyor, çatışıyor, ölenlerin cenazesini kaldırıyor ve direnişe devam ediyor. İşçi ve emekçiler öğreniyor: Burjuvazinin gerçek yüzünü, sınıfsal çelişkileri, kendisi ayağa kalktığında yenilmez olduğunu, haklarını elde etmek için mücadele etmek zorunda olduğunu... Ve daha birçok şeyi öğreniyor. Kendi gücünü görüyor ve umudu büyüyor.

Ekonomik krizin ikinci dalgasının çok yaklaştığına dair işaretler her geçen gün artıyor. Libya kıyılarında duran Amerikan 6. Filosu yenisinden savaş çılgınlığı atıyor. Ve tüm dünyada işçi ve emekçiler, direnen kitlelerin açtığı yoldan yürümek, kendi ülkelerinde mücadeleyi yükseltmek için hazırlanıyorlar. Bizim ülkemizde de Mart ayında toprağın, doğanın yeniden uyanışı ile birlikte, mücadele de yeni yükselişleri müjdeliyor.

"İnancın sınıandığı zor mekanlar; HÜCRELER" kitabından dolayı tutuklanmış olan Nevin Berktaş ile ilgili kampanyamız, değişik biçimlerde sürüyor. Ve Nevin Berktaş tahliye oluncaya kadar da sürecek...

Gündemdeki konularla ilgili yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

24. sayıda

3	Arap isyanlarını doğru okumak
4	"Sahili olmayan ada"da isyan
5	Libya'da emperyalist çıkar kavgası
6	Mısır ayaklanmasında sınıfın gücü
8	"Hayat hakkın mücadele gücün kadardır"
10	Nevin Berktaş için Meclis'te basın açıklaması
13	Toplu mezarlarda binlerce ceset var
14	Emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez
16	Ankara'da Torba Yasa'ya çatışarak yanıt
17	Adana ve Samsun'da sağlık işçileri eylemde
18	Sendikal bürokrasiye karşı mücadeleyi yükseltelim
19	Kot kumlamada 49. ölüm
20	Övünün eserinizle
21	Ankara'nın cezalı semti; Ege mahallesi
22	Derbent'te yıkım ve direniş
23	Roben Adası
24	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
25	ABD imparatorluğunun doğuşu ve gelişimi

Tunus'ta başlayan kitle ayaklanmaları ve gösteriler, kısa zamanda bütün Arap ülkelerine yayıldı. Ceza-yir, Moritanya, Bahreyn, Yemen, Sudan, Ürdün, Irak, Suriye, İran'da ve hatta Suudi Arabistan da önemli kitle gösterileri gerçekleştirildi. Bunların etkili ve bölgenin dengelerini değiştirici olanları ise, Tunus, Mısır ve Libya'da yaşananlardı.

Her ülkede yaşanan hareketin niteliği ve dinamikleri birbirinden önemli farklılıklar taşıyordu elbette. Mesela Bahreyn'de etnik kimlik sorunları daha öne çıkarken, Irak'ta (Kürdistan-Süleymaniye) yaşanan harekette, kitlelerin yönetime duydukları tepki etkili olmuştu. Ama hepsinde ortak olan belirleyici noktalar vardı.

Birincisi, eylemlerin hepsinde tetikleyici unsur ve kitlelerin sokaklara dökülmesinin asıl nedeni, 2008'de patlak

duğu bir birikim ve bilinç, taleplerin şekillenmesinde ve eylem esnasında çeşitli örgütlenme biçimlerinin oluşturulmasında yol gösterici olmuştur. Mesela Tunus'ta kurulan mahalle savunma komiteleri bunun ürünüdür. Keza, işçilerin, 'yığınlar'ın içindeki 'göstericiler' olarak değil, 'sınıf' olarak sendikalarıyla, üretim alanlarında eylemlere katılmaları da son derece önemlidir ve sonuç alınmasında etkili olmuştur.

Bu durumun olumsuz yanı, kitlelerin geniş kesimlerinin kandırılmaya ve "yorgunluk" belirtilerinden etkilenmeye açık olmasıdır. Zaten ilk kazanımların elde edilmesinden sonra geniş bir kesimin "zafer" kutlaması ile evine dönmesi, ya da mesela Mısır'da darbe gerçekleştirmiş olan ve eski diktatör yönetiminin bir parçası olan orduyu sevinçle karşılaması, böylesi örneklerdir.

Diğer taraftan, bu tür 'ilerici' yanı bas-

lik-açlık konularına odaklanması, dini-etnik sorunların öne çıkmaması olumlu bir durumdur. Böylece mücadelede, sınıfsal kimlikler ve sınıfsal çelişkiler daha net görülebilir.

Dördüncüsü, Libya'yı dışında tutarsak, yaşanan kitle hareketlerinin emperyalist müdahalelerle ilgisi yoktur. Eski Sovyet coğrafyasında gördüğümüz türden, CIA-Soros parasıyla satın alınmış örgütlenmeler ya da CIA-Soros müdahalesiyle kışkırtılmış kitleler söz konusu değildir. Yaşanan tümüyle işçi ve emekçilerin kendi gerçek ekonomik ve siyasi talepleriyle ilgilidir. Bu yanıyla da ilericidir, desteklenmesi gerekir. Libya ise ayrıca ele alınmalıdır. Orada, emperyalist kışkırtma devreye girmiştir. Daha önce Yugoslavya'nın parçalanması sırasında ya da Kongo gibi Afrika ülkelerinde gördüğümüz türden bir iç savaşın başlatılması söz konusudur. Kitlelerin haklı talepleri, emperyalist pazar kavgası için kullanılmaktadır.

Beşincisi, bölgede diktatörlerin devrilmesi, kimi reformist çevrelerin söylediği gibi "devrim" değildir. Diktatörlükler değil, sadece diktatörler yıkılmıştır. Sistem değil, sadece sistemin bir aktörütensilcisi devrilmiştir. Sistem bütün kurumlarıyla yerinde durmaktadır.

Diğer taraftan, bazı devrimci yapının yaptığı gibi, o ülkelerde hiçbir şey olmamış gibi davranmak da doğru değildir. Diktatörleri yıkacak düzeyde bir kitle hareketi, düzeniçi reform mücadelesinin son derece önemli bir parçasıdır. Sahiplenilmesi ve geliştirilmesi gereken bir yanıdır. **Reformlar için mücadele, geniş kitlelerin mücadeleye çekilmeleri, mücadele okulunda eğitilmeleri ve devrim savaşımının bilinçli bir unsuru haline gelebilmeleri için zorunlu bir araçtır.** Reform mücadelesi içinde kitleler, sistemin gerçek yüzünü, asıl çelişkinin sınıfsal olduğunu ve bu sistem içinde elde ettikleri hakların kesin ve gerçek bir çözüm olmayacağını görerek kavrarlar. Dahası, sisteme karşı kazanılan her zafer, sisteme atılan her geri adım, kitlelerin moral motivasyonunu güçlendirir, kendine güvenlerini artırır, neleri başarabileceklerini somut olarak öğretir. Burjuva sömürücü sistemin ne kadar insanlıkdışı olduğunu da, kendisinin üretimden gelen gücünün ne kadar büyük olduğunu da bu mücadele içinde öğrenir.

Bugün de Arap ülkelerinde yaşanan bu ayaklanmalar, sadece Arap coğrafyasında değil, tüm dünyada kitlelere güç ve moral vermiştir. Bugün talepleri olan, eylem yapan her kesim, "biz de Tahrir meydanındaki gibi oturalım" demektedir. Bu Yunanistan'daki işçilerden Diyarbakır'a, küçük bir fabrikada ücretini alamayan işçiye kadar böyledir.

* * *

Yaşanan ayaklanmaların ve diktatörlerin yıkılmasının emperyalist pazar savaşındaki önemli bir sonucu, ABD hegemonyasının, özellikle de siyasi-ideolojik gücünün bir darbe daha yemiş olmasıdır.

Sadece 20 yılda, ABD hegemonyasındaki değişim çok çarpıcıdır. '90'lı yıllarda ABD imparatorluğunun mutlak

Arap isyanlarını doğru okumak...

Diktatörleri yıkacak düzeyde bir kitle hareketi, düzeniçi reform mücadelesinin son derece önemli bir parçasıdır. Sahiplenilmesi ve geliştirilmesi gereken bir yanıdır. Geniş kitlelerin mücadeleye çekilmeleri, mücadele okulunda eğitilmeleri ve devrim savaşımının bilinçli bir unsuru haline gelebilmeleri için zorunlu bir araçtır. Reform mücadelesi içinde kitleler, asıl çelişkinin sınıfsal olduğunu ve bu sistem içinde elde ettikleri hakların kesin ve gerçek bir çözüm olmayacağını görerek kavrarlar. Sisteme karşı kazanılan her zafer, sisteme atılan her geri adım, kitlelerin moral motivasyonunu güçlendirir, kendine güvenlerini artırır, neleri başarabileceklerini somut olarak öğretir.

veren ekonomik krizin etkileri, işsizlik, yoksulluk ve giderek kötüleşen yaşam koşullarıydı. Bu nedenle, yaşanan ayaklanma ve protestoların tümünün ekonomik taleplerle başlayıp, ardından politik bir niteliğe büründüğünü söyleyebiliriz. Çünkü bu ülkelerin hepsinde, onyıllardır aynı diktatörün pervasız yönetimi altında yaşamının yarattığı baskı ve sindirme ortamına duyulan tepki de vardı.

Arap ülkelerinde genel olarak krizin etkisiyle tırmanan yüksek işsizlik oranları, artan yoksullaşma, yükselen gıda fiyatları ve zengin ile yoksul arasındaki uçurumun devasa boyutlara ulaşması, üstüne üstlük, bu uçurumun her geçen gün daha açık biçimde kitlelerin gözlerinin önüne serilmesi, kitlelerde öfke birikimini yoğunlaştırdı. Bu birikim, tetikleyici bir olay üzerinden patlamaya dönüştü, egemen sınıfların eski yöntemlerle bastırma çabaları ise, tam tersine, genel kitlede bugüne kadar etkili olmuş olan korku duvarını parçaladı. O saat-ten sonra artık "korku" egemen sınıfların ruhuna sirayet etti. **"Kitlelerin gözünde ölüm küçüldüğünde zafer yakınlaşır"** der Marks. Ondan sonrası, çığ gibi büyüyen kitlelerin kolektif eylem gücü, diktatörleri devirecek, devrilmediği yerde ise ölüm korkusuyla kıvandırarak boyutlara ulaştı.

İkinci ortak unsur, eylemlerdeki önderlik boşluğudur. Yaşanan, kitlelerin kendiliğinden hareketidir. Elbette ki bunlar, tamamen örgütsüz kitleler değildir. Geçmiş mücadele deneyimlerinin oluştur-

kın olan kitle hareketleri, kendi devrimci önderliğini ve örgütlenme biçimlerini de yaratabilecek potansiyele ve dinamiklere sahiptir. Çünkü **kitleler bir kere sokaklara dökülmüş, bir diktatörü devirmiş, kendi gücünün farkına varmış, kolektif eylem gücünün ne kadar etkili bir unsur olduğunu öğrenmiş, grev ve eylem okulunda kendi deneyimleri içinde pişmişlerdir.** Tahrir meydanında günler boyunca otururken, ya da Tunus'ta yağmacılara karşı mücadele ederken, pekçok şeyi öğrenmişlerdir. Orada yaşamın örgütlenmesi ya da elde kılıç saldıran develi sivil polisler karşı direnişin gerçekleştirilmesi, günler boyunca şehitlerin cenazeleriyle birlikte yaşananlar, kitlelerin bilincinden ve ruhandan silinmeyecek izler bırakmıştır.

Kendi ülkemizde yaşanan Ankara Teker direnişini düşünürsek, orada işçilerin ziyaretçilerin-ailelerin yaşadıkları dönüşüm, bize Tahrir'de 1 milyon kişilik bir eylemde yaşanan dönüşümle ve yarattığı kitle psikolojisi ile ilgili bir fikir verebilir.

Üçüncüsü, eylemlerin yaşandığı ülkelerde radikal dinci örgütlerin eylemlere katılım ve müdahaleleri yok denecek kadar azdır ve bu bir avantajdır. Tunus'ta zaten dinci örgütlenmeler son derece cılızdır ve eylemciler, dincilerle aralarına mesafe koymak için iradi bir çaba da göstermişlerdir. Diğer taraftan, mesela Mısır'da Müslüman Kardeşler örgütü son derece güçlü ve kitlesel olmasına rağmen, eylemlerin dışında ve seyirci konumunda kalmayı tercih etmiştir. Hareketin taleplerinin ekonomik sorunlara, yoksulluk-işsiz-

yenilmezliği ilan edilmişken, 2000'lerden itibaren her cephede peşpeşe darbeler yemiştir. Son on yılda attığı her adım, bumeranga dönüşmüştür. Afganistan savaşını kazanma ihtimali olmadığını tüm askeri uzmanlar söylemektedir. Irak savaşında ise askeri olarak değil, satın alarak görece bir hakimiyet sağlamıştır. En büyük hedefi İran'a saldırmak için on yıldır beklemektedir. Kendi hegemonya aracı olarak kurduğu NATO, BM gibi emperyalist uluslararası kurumlar, artık kendi kontrolünden çıkmıştır.

Askeri ve siyasi olarak ABD'nin güç kaybı, 2008 yılında dünyayı sarsan ekonomik krizle daha da boyutlu bir hale gelmiştir. **Yaşanan ekonomik kriz, ABD ekonomisini, ABD ekonomik sistemini ve ABD'nin hegemonya tarzını sorgulatmıştır.**

Ve bugün, ABD açısından en stratejik noktada, Ortadoğu'da üstüste darbeler inmektedir. 2000'lerin başında Büyük Ortadoğu Projesi, Genişletilmiş Ortadoğu Projesi gibi değişik isimlerle gündeme getirdiği, Arap coğrafyasını kendi hegemonyası altına alma planları tümüyle çökmüş durumda. Bu projeye göre Arap ülkeleri, Amerikan ideolojisi doğrultusunda görünürde "demokratikleşme" adımları atacak, gerçekte ise, ABD'ye bağımlılık ilişkilerini artıracaklardı. Çok büyük iddialar ve parlak ambalajlarla gündeme getirilmişti bu projeler.

Aradan on yıl bile geçmedi. **ABD emperyalizmi, Ortadoğu'daki en önemli uşağını kaybetti, Arap ülkeleri karşısındaki etkili diktatöründen vazgeçmek zorunda kaldı.** "Ortadoğu'da Suriye'siz savaş, Mısır'sız barış olmaz" derler; ABD, Ortadoğu'daki etkili elçisi olan Mısır'da dengelerin altüst oluşunu izlemek zorunda kaldı.

Mısır, ABD'nin en çok askeri yardım yaptığı, İsrail'den sonra gelen ikinci ülke. Filistin'in dışarıya-dünyaya açılan iki kapısından biri. İsrail'in Filistin'e dönük her türden yaptırımı ve yasağı, Mısır buna ortak olursa hayata geçebiliyor. Ortadoğu'da İsrail ile Arap ülkeleri arasında tampon ve denge unsuru olarak her dönem Mısır devreye giriyor. Zaten Ortadoğu'da İsrail'i tanıyan ilk ülke olma özelliğini de taşıyor. Bunun yanı sıra, **Süveyş Kanalı'nı elinde tutuyor olması, Akdeniz'den Hint Okyanusu'na uzanan hattı elinde tutması anlamına geliyor.** Yani Mısır, başta Çin olmak üzere Asya ülkelerinden, başta Suudi Arabistan olmak üzere Ortadoğu ülkelerinden Avrupa'ya uzanan deniz yolunun en önemli hakimi durumundadır. **Mısır'da dengelerin değişmesi, bütün bu coğrafyanın dengelerini değiştiren bir unsurdur.**

Tam da Mısır'da ayaklanmanın sürdüğü bir dönemde, **İran savaş gemilerinin on yıllardır ilk defa Kızıldeniz-Süveyş Kanalı'ndan geçiş izni alarak Suriye limanlarına gitmesi,** Mısır'da dengelerin bozulmamasının ABD açısından ne kadar önemli olduğunu gösteren çarpıcı bir olaydır. Sadece bu olay bile, ABD'nin Mısır'a verdiği önemi ve Mısır'ı kaybettiğinde neler olabileceğini göstermeye yeterlidir.

Üstelik bu durum sadece Mısır açısından da geçerli değildir. Bahreyn'den Ürdün'e kadar pek çok ülkede kitleler Amerikan uşağı diktatörlere karşı harekete geçmişlerdir.

Bu hareketler, ABD'nin çıkarlarını doğrudan hedef almaktadır. ABD'nin bu ülkelerle olan petrol ticareti başta olmak üzere ekonomik ilişkileri ciddi riskler taşımaktadır.

Daha da önemlisi, **eylemci kitlelerde Amerikan karşıtlığı açık biçimde kendini ortaya**

koymaktadır. Amerikan "demokrasisi"ne, krizlere neden olan Amerikan ekonomik modeline, Amerikan yaşam tarzına ve bugüne kadar diktatörlerini besleyen Amerikan yönetimine karşı tepkileri açıktır. Zaten hayata geçme şansı bulamayan **"Büyük Ortadoğu Projesi", bu ayaklanmalar ile tamamen çöp haline gelmiştir.** ABD'nin ilk günden itibaren yaşadığı şaşkınlık ve siliklik bundandır. Libya'da başlayan ayaklanmaya bir biçimde müdahil olma ve orada ortaya çıkan boşluğu değerlendirme çabasına girse bile, artık Ortadoğu dengelerinde ABD'nin ağırlığı ve hegemonyası, oldukça büyük bir darbe daha almış durumdadır.

**

Temmuz 2009'da Tunus Amerikan Elçiliği'ne gönderilen bir rapor, **"birçok Tunuslu politik özgürlükleri olmadığından şikayetçi, Devlet Başkanı ve ailesinin yolsuzluklarından, yüksek işsizlik oranından ve yöresel eşitsizliklerden dolayı da kızgın. Aşırı uçlar daima tehdit etme durumunda"** diyor ve ekliyordu; **"rejimin uzun süreli dengede olmasının riski giderek artmakta."**

Kapitalizmin önlenemez çelişkisi de budur işte. **Kitle eylemlerinin dinamiklerini farkedebilirler, ancak kendi yıkımlarına yolaçabilecek bu durumu önleyemezler.** Çünkü önleyebilmeleri, kitlelerin öfkelerini yatıştırabilmeleri, karlarından vazgeçmelerini gerektirir. İşçi ve emekçilerin sömürüsü üzerinden yaptıkları soygunu durdurmaları, kendi lüks ve şaşıaalarının küçük bir kısmından da olsa vazgeçmeleri gerekir. Biraz da kitlelerin bilinç geriliğine, on yıllar süren sistemli bir demagoji bombardımanı ile uyutulmalarına, burjuva yaşam tarzının göz boyayıcı, özendirici, köleleştirici ve apolitikleştirici

etkisine ve hepsinden önemlisi kitlelerin örgütsüzlüğüne güvenirlir. Hoşnutsuzlukların, kendilerini tehdit edebilecek düzeye ulaşamayacağını sanırlar. İşte bu nedenle, uyarılar ve belirtiler ne kadar güçlü olursa olsun, ilk ciddi kitle eyleminde büyük bir şaşkınlık yaşarlar.

Bugün emperyalistler, yaşanırken etkileyemedikleri kitle hareketlerini, bastırmak için her tür yöntemi kullanıyor. Ayaklanan kitlelerin taleplerini aşındırmak ve sulandırmak, belli reform vaatleriyle sistemin temel baskı ve sömürü unsurlarını korumak, karşıdevrim saldırılarını hızlandırmak için her koldan çalışıyorlar.

Ancak bir kere kitleler sokaklara döküldü. Bu hareket dalga dalga yayıldı ve tüm dünyada işçi emekçilere, ezilen halklara moral kaynağı oldu. Kitleler kendi gücüne güvenmeyi öğrendi. Krizin ikinci dalgasının çok daha şiddetli biçimde vurmasının beklendiği ve emperyalist pazar kavgalarının keskinleştiği bu koşullarda, kitlelerin söyleyecek sözü artık çok daha fazla, eylem gücü çok daha etkili olacaktır.

"Sahili olmayan ada"da isyan

Ortadoğu'nun kaynayan noktalarından biri de Bahreyn. Tunus ve Mısır'ı örnek alan Bahreynli kitleler, kraliyet yönetimine karşı günler süren protesto gösterileri gerçekleştirdiler.

Ülkenin özellikle Şiilerin çoğunlukta olduğu güneybatı bölgelerinde yapılan eylemlerde, polis saldırısında onlarca insan yaralandı.

Gösterilerin en önemlisi, başkent Manama'daki İnci Meydanı'nda kamp kurulmasıydı. Yüzlerce kişinin gerçekleştirdiği kamp, 16 Şubat gecesi sabaha karşı polis baskınına uğradı. Polis ateş açtığı, gaz bombası kullandığı ve yüzlerce zırhlı araçla gerçekleştirdiği baskın sırasında, onlarca kişinin öldüğü, yüzlercesinin ise yaralandığı düşünülüyor, ancak kesin rakamlar bilinmiyor.

Bahreyn'de eylemlerin bir nedeni, ülkede nüfusun yüzde 70'ini oluşturmaya rağmen, 18. yüzyıldan bu yana Sünni kraliyet ailesi tarafından yönetilen Şiilerin daha fazla hak ve demokrasi talebi. İngiliz sömürgeci olan ülkenin 1971 yılında bağımsızlığını ilan etmesinden bu yana başbakan olan Şeyh Bin Sallah Al Halife'nin istifa etmesini ve Sünnilerin de katılımıyla yeni bir anayasa oluşturulmasını istiyorlar. Şii muhalif lider Şeyh Ali Salman, başbakanın halk tarafından seçilmesine olanak sağlayacak daha "gerçek" bir "anayasal monarşi"nin yanı sıra, siyasi tutsakların derhal salınması, istihdam ve barınma hakkı gibi ekonomik ve siyasi talepleri olduğunu duyuruyor.

Kitleleri sokağa döken asıl etken ise, diğer Arap isyanlarında olduğu gibi yoksulluk ve krizin etkileri. Bahreyn'de kitleler, şehirlerin dışında ve köylerde son derece kötü koşullarda yaşamaya çalışır, işsizlik ve sefalet içinde boğulurken, ABD'li ve Avrupalı burjuvalar için, ülkenin sahilleri mega alışveriş merkezleriyle, çok katlı gökdelenlerle, süper lüks yaşam ve eğlence alanlarıyla donatılmış. Bu binaların önemli bir kısmı, deniz doldurularak üzerine inşa edilmiş. Böylece, hem körfezde bir ada olan ülkedeki emekçilerin en önemli geçim kaynaklarından biri olan deniz ürünlerine ulaşımı engellenmiş, hem de gaspedilen kıyı şeridi nedeniyle "sahili olmayan bir ada" ortaya çıkmış. Petrol zengini ülkenin bütün olanakları ve güzellikleri, emperyalistlerin yağmasına açılmış; kitlelerin payına ise giderek daha da derinleşen bir yoksulluk düşmüştü.

Bahreyn, ABD emperyalizminin önemseydiği sömürgelerinden biri. Zengin petrol kaynaklarının yanı sıra, ABD için Körfez'de stratejik bir üs niteliği de taşıyor. ABD'nin 5 filosu burada konuşlanıyor ve hem İran hem de Irak için büyük önem taşıyan Basra Körfezi'nde önemli bir noktayı tutuyor. 2010 yılında ABD'den 19.5 milyon dolar askeri yardım aldı. Bu rakam nüfusa oranlandığında, ABD'nin Mısır'a yaptığı yardımdan daha fazlasını Bahreyn'in aldığı ortaya çıkıyor. Zaten Körfez ülkeleri arasında ABD ile serbest ticaret anlaşması imzalayan tek ülke olması da, Bahreyn'in ABD'ye nasıl bir bağımlılık ilişkisi içinde olduğunu göstermeye yetiyor.

Bahreyn yönetimi, ilk anda kitlelere dönük saldırı ve bastırma tutumunu kullanırken, hareketin daha da büyümesi ihtimalini görünce, ABD'nin de müdahalesiyle geri adım atmak zorunda kaldı. Üçte ikisi kraliyet ailesine ait isimlerin oluşturduğu kabinede değişiklik yapma sözünü verdi. Keza, Londra'da yaşayan Şii muhalif lider Müşeyma'nın ülkeye geri dönmesine de izin vermek zorunda kaldı. Ancak bu adımlar, ne Şiilerin siyasi taleplerini ne de kitlelerin ekonomik beklentilerini karşılayabilecek durumda değil.

Libya'da emperyalist çıkar kavgası

Libya'da başlayan hareket, birçok yönden diğer Arap ülkelerinde yaşananlardan önemli farklılıklar taşıyor. Hareketin önderliğinden taleplerin içeriğine, emperyalistlerin yaklaşımından diktatörün tutumuna kadar, Libya, son dönemde yaşanan diğer Arap ayaklanmalarından farklı bir yaklaşımla ele almayı gerektiriyor.

En başta söylenmesi gereken, **Libya'da yaşananın işçi-emekçi merkezli bir hareket değil, aşiretler arası bir iktidar savaşı olduğudur.** Diğer Arap ülkelerinde, ekonomik krizin etkilerini derinden yaşayan halk, bu taleplerle sokağa dökülmüştü. Yaşananlar kendiliğinden kitlerle hareketiydi; bu nedenle diktatör devrildiğinde yerine talip olacak bir adayları da yoktu. Tepkileri, eski rejimin sembol isimlerinin görev almasıydı.

Libya'da ise, 140 kadar aşiret var ve bunların 30 kadarı halk üzerinde çok etkili. Kaddafi gerek korku salarak, gerek aşiretler arası rekabet yaratarak, gerekse ekonomik gücü elinde tutarak, aşiretleri kontrol etmeyi başarmıştı. **Bugün ise bazı aşiretler, ya Kaddafi'yi devirerek, ya da deviremedikleri koşulda Libya'nın parçalanmasını sağlayarak, kendi iktidatlarını kurma kavgası vermektedirler.** Bu nedenle, kitleler örgütsüz ya da öndersiz biçimde değil, aşiretlerin önderliğinde bölünmüş halde, direnişe geçmişlerdir. Hedefler, kitlelerin kendi yaşamsal ekonomik-siyasi taleplerinden ziyade, aşiret liderlerinin çıkarlarına göre belirlenmektedir.

İkincisi, bu durumun doğal bir sonucu olarak, diğer ayaklanmalarda olabildiğince dışında görünmeye çalışan **emperyalistler, Libya'da adeta başrol oyuncusudurlar.**

Olayların patlak vermesinin ardından, Kaddafi 22 Şubat tarihinde son derece tehditkar bir konuşma yapmış, kendisinin Mübarek ya da Bin Ali olmadığını söylemiş, ülkesini hiçbir koşulda terk etmeyeceğini açıklamıştı. Eylemcilere dönük çok saldırgan bir üslup kullanmıştı. Bu konuşmanın ardından, eylemler bir süre durdu. Ancak ABD emperyalizmi, Libya'da mutlaka bir adım atmak, Kaddafi'yi devirmek istiyordu. Ortadoğu'daki sömürgelerinde peşpeşe patlayan ayaklanmalarla uğraşmak zorunda kalan ABD, bu kargaşa ortamından yararlanarak Libya'yı elde etme derdine düştü. Bu nedenle, **bir taraftan maddi ve askeri yardım musluklarını sonuna kadar açarak, aşiretlerin yeniden harekete geçmesini sağladı, bir taraftan da emperyalist kurumları ortak edeceği bir savaş arayışına girişti.** NATO ve BM'den, Libya'ya saldırı kararı çıkartmak için, acil toplantı çağrılarını yaptı. Bu arada '68 hareketinin sembol hedeflerinden 6. Filo, Libya kıyılarına yaklaştı.

“Devrim lideri” Kaddafi

Libya Devlet Başkanı Kaddafi, ülkenin bağımsızlık savaşına da önderlik eden kişidir. Ve tıpkı Mısır gibi, bağımsızlık sonrasında ABD emperyalizmine karşı mesafeli, ama Sovyetler Birliği'ne karşı da temkinli durmayı tercih etmiş, 'sosyalizm' ideolojisinin etkilerini taşıyan Bağlantısızlar Hareketi'ne dahil olmuştu.

Sonrasında, bütün diktatörler gibi, ülkesini halk üzerinde dizginsiz bir sömürü ve pervasız bir şiddet sarmalında yönetmiş, kendisi büyük bir lüks ve sefahat içinde yaşarken, halkı yoksulluk ve baskı içinde çürümeye terkedilmişti. Bütün bunları yaparken, ABD'ye meydan okuyuşu, ona Arap halkları içinde ayrı bir prestij yaratmıyor değildi.

ABD'nin en parlak döneminde bile, nüfuz edemediği ülkelerden biri oldu Libya. **Kendisine 'bağımsız' bir görünüm veriyor, ama gerçekte Rusya'ya yaslanıyordu.** Mesela bağımsızlığın ilanından itibaren Rusya ile düzenli askeri ilişki içinde olduğu biliniyor. En son bir yıl önce Rusya'dan askeri uçak alım anlaşması imzalamıştı. Bugün ABD, emperyalist kurumlardan Libya'ya ambargo kararı çıkartmayı başarır, Rus askeri sanayisi yaklaşık 4 milyon dolar zarara uğrayacak. Keza, 2008 yılında Rusya'ya bir ziyaret gerçekleştiren Kaddafi, ABD saldırılarından korunmak amacıyla Rusya'ya askeri üs açmayı kararlaştırmıştı. Venezüella'da düzenlenecek askeri tatbikata katılmak üzere yola çıkan Rus nükleer füze bulundurabilen savaş gemileri, Trablusgarp limanını ziyaret ederek üs için incelemelerde bulunmuştu. Aynı günlerde, Rusya Başbakanı Putin, Libya'nın Sovyet döneminde kalma 4.6 milyar dolar borcunu silmeyi kabul etmiş ve Libya'da demiryollarının geliştirilmesi için 3 milyar dolarlık bir ihale almıştı.

Libya'nın yakın ilişki halinde olduğu bir başka ülke ise Çin. **Çin'in Libya'da dev yatırımları var.** Yaklaşık 40 bin Çinli, Libya'da yaşıyor ve 75 Çinli şirket bu ülkede faaliyet gösteriyor. İki ülke arasındaki ticaret hacmi 2010 yılında 6.5 milyar dolar olmuştu. 2010'da Çin'in Libya ile itilafı 4.5 milyar dolar, ihracatı da 2 milyar dolar gerçekleşti.

Bugün ABD ve AB emperyalistleri, Libya'ya dönük yaptırım ve askeri müdahale kararı çıkarmak üzere hazırlık yapıyorlar. Çin ve Rusya bunu engellemek için uğraşıyor. Bazı aşiretler ise, 40 yıldır üzerlerinde hegemonya kuran Kaddafi'yi devirip, sömürü ve baskı çarkının başına kendileri geçmek, kendi diktatörlüklerini kurmak istiyorlar. Bu arada, **aşiretlere bölünmüş olan Libya işçi ve emekçileri, tıpkı daha önce Kongo'da ya da Yugoslavya'da yaşanan iç savaşlarda, Irak'ta işgal sonrasında Şiiilerle Sünniler arasında olduğu gibi, gerici bir iç savaşın askeri haline getiriliyor.** Emperyalistler, Ortadoğu'da direnen, zaferler kazanan kitlelere duydukları öfkeyi, Libya'da kitleleri birbirine kırdırarak çıkarmak, bu arada Libya'nın zengin petrol yataklarının hakimiyetini ele geçirmek istiyorlar.

Tunus'da eylemler sürüyor

Tunus'ta başlayan halk ayaklanması, 14 Ocak 2011 günü Zeynel Abidin Bin Ali'nin diktatörlüğüne son verdikten sonra, Bin Ali döneminin başbakanı Muhammed Gannuçi, başkanlık görevini üstlenerek “geçici hükümet”i ilan etmişti. Bu hükümetin bakanları ve parlamenterleri ise, eski dönemde de bu görevlerini sürdürmekteydiler. Diktatör yıkılmıştı, ama diktatörlük rejimi aynı biçimde sürdürülmeye çalışılıyordu.

Bu durumda, kitleler yeni hükümete karşı da eylemlerini sürdürdüler. Tunus'ta ayaklanmayı ilk başlatan kesimlerden biri olan avukatlar sendikası, yeni hükümete dönük eylemlerde de aktif rol aldı. Eylemler sonucunda, ülkenin yönetimini ele geçiren Gannuçi, 1 Mart günü istifa etmek zorunda kaldı. Bu durum, Tunus halkı açısından yeni bir zafer anlamına geliyordu.

Arap dünyasını harekete geçiren ayaklanmaların ilk patlak verdiği yer olan Tunus'ta, başarının en önemli unsuru, işçi sınıfının eylem gücüyü. 17 Aralık günü seyyar satıcılık yapan Muhammed Buazizi'nin kendisini yakmasıyla tetiklenen hareket, işçi sınıfının grev ve protestolarının yükselmesiyle büyüdü, güçlendi, iktidarı tehdit eder hale geldi. Tunus işçilerinin mücadele birikimi, bu ayaklanmada kendisini gösterdi. 1930'lu yıllarda Fransız işgaline karşı direnişin merkezi rolünü üstlenen Sfax Limanı ile Gafsa maden havzası başta olmak üzere, tüm ülkede sanayi işçileri harekete geçtiler; posta ve eğitim işkolu gibi genel olarak muhalif ve ilerici bir kimlik taşıyan sendikaların öncülüğünde, sendikaların çoğu bu hareketin bir parçası oldu.

Ayaklanmanın devrimci bir önderliği yoktu, ancak Tunus'taki mücadele birikimi ve belli düzeylerde sosyal-sendikal örgütlenmelerin var olduğunu görmek zor değil. Mesela 3 yıl önce Gafsa maden sahasında yerel birlikler kurulmuş ve örgütlenmişti. Son yıllarda bazı ilerici sendikalar, genel sekreterlerinin onayı dışında grev çağrılarını yapmaya başlamışlardı.

Eylemlerin başladığı ilk günden itibaren özellikle ilköğretim, posta, sağlık ve telekomünikasyon sektörlerinde ve diplomalı işsizler arasında örgütlü bulunan ilerici sendika şubeleri de harekete geçmişti. Keza Tunus Öğrenciler Birliği (UGET) de, öğrenci örgütülüğünün işçilerle birlikte hareket etmesini sağladı. İşçiler ise, sadece sokak eylemlerine katılmakla yetinmemiş, sendikaları grev kararı almaya zorlayan bir unsur olmuşlardı. UGTT (Tunus Genel İşçi Sendikaları Konfederasyonu) gibi, devlet yanlısı bir yönetime sahip olan bir konfederasyonun, bazı bölgelerde örgütlenen grevlere katılması, hatta yer yer önderlik etmek zorunda kalması bu zorlamanın eseri idi.

Eylemlerin patlak vermesinin ardından, hızla mahalle komitelerinin kurulması, yağma yapılmaması, sivil giyimli karşıdevrim güçleri ve çetelerle silahlı mücadelenin yürütülmesi gibi unsurlar, Tunus halkının asgari düzeyde de olsa bir politik bilincinin olduğunu, örgütlenme ve örgütlü hareket etme kültürünün çok da geri olmadığını gösteriyor. Komünist ya da devrimci bir örgütün, harekete önderlik edecek güçte olmadığı görülebiliyor. Ancak bu tür hareketler, çok hızlı biçimde kendi önderliğini de yaratabilecek düzeye ulaşıyorlar.

Tunus halkı, sadece diktatörü devirmekle kalmadı, sonrasında diktatörlüğün kalıntılarına karşı mücadeleyi de sürdürdü. Arap emekçileri Tunus'a bakarak kendi güçlerine güvenmeyi ve başarabileceklerini öğrendiler.

Mısır ayaklanmasında sınıfın gücü

Mısır'da 25 Ocak günü ilk gösteriler başlayıp binlerce insan sokaklara döküldüğünde, Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, kendisinin sonunun da Tunus diktatörü gibi olacağını hiç düşünmemişti herhalde. Ama kitlelerin gücü, onun 29 yılda sağlamlaştırdığını düşündüğü tahtını, 18 günde yerle bir ediverdi. Mübarek 11 Şubat günü istifa etti ve ülkeyi terketti.

Mübarek'i deviren 18 gün

Eylemler ilk patlak verdiğinde, Mısır devletinin tutumu, tıpkı diğer ülkelerde olduğu gibi, şiddet kullanarak bastırmak biçimindeydi. Daha 25 Ocak günü gerçekleşen ilk gösteriden itibaren, yapılan bütün eylemlerle polis gaz bombaları, coplar ve yaygın gözaltı-tutuklamalar ile saldırdı.

Mısır'da kitleler, Tunus başta olmak üzere Afrika-Arap ülkelerinde başlayan eylemleri örnek alıyordu. **Kendiliğinden bir hareket olarak, ekonomik ve siyasi baskılara karşı başlamıştı; önderlik yoksunluğu açıkça ortadaydı.** Bu durumda, ABD hareketi kendi istediği rotaya sokabilmek için hemen dışarıdan bir "önder" gönderdi. Tıpkı ülkemizdeki Kemal Derviş gibi, kendi ülkesini doğru düzgün tanımayan, halk tarafından da bilinmeyen, "kariyerinin" önemli bir bölümünü emperyalistlere doğrudan uşaklık yaparak geçirmiş olan biri; Muhammed El Baradei. Ancak bu hamle bir işe yaramadı, hareketin ABD etkisine girmesini sağlamadı. Mısır halkı, hiç tanımadıkları bu adama prim vermediler.

Eylemlerin başlamasından birkaç gün sonra, Mübarek yeni bir hükümet kuracağına dair söz verdi. İlk iş olarak da polis teşkilatının başında bulunan işkenciliği ile nam salmış Ömer Süleyman'ı başkan yardımcısı olarak atadı.

Tunus'ta eylemler başladığından beri, kitlelerin yıkıcı gücü karşısında şaşkına dönmüş olan ABD, Mısır'daki eylemlerin 6. gününde, Mübarek'i gözden çıkaran açıklamasını yaptı. Zaten Baradei'nin Mısır'a gönderilmiş olması, ABD'nin Mübarek sonrası planları hazırlamak istediğini gösteriyordu. Ancak yine de Mübarek'i tamamen gözden çıkarmadan önce, Mısır'da hakimiyeti sağlayıp sağlayamayacağına da görmek için bir süre beklemişti. Yani hareket başarıya ulaşırsa Baradei ile, hareket yenilirse Mübarek ile yola devam edecekti.

Emperyalistler için uşakları bu kadar değersizdir; onyıllar boyunca kölece ve başarıyla hizmet etse bile, başarısızlığa uğradığı anda, onu hemen silip yerine başka birini koyarlar. Mübarek'in istifa etmemede bu kadar direnmesinin nedeni de budur zaten. Mübarek, ABD'nin nezdinde işinin bittiğini anladığı için, ülkede yeniden hakimiyetini kurmak ve yeniden ABD'nin desteğini alabilmek için son ana kadar uğraşmaktan vazgeçmedi. Bir taraftan çeşitli vaatlerde bulunurken, diğer taraftan sivil giyimli polisler, eylemcilere azgınca saldırdı; atlı-develi-kılıçlı polisler, Tahrir meydanında terör estirdi, yüzlerce insan öldü, binlercesi yaralandı ve tutuklandı. Ama sonuçta, Tahrir meydanında toplanan 1 milyon kişiyi, Mısır genelinde eylem yapmakta olan milyonlarca emekçiyi ve greve başlamış olan işçileri korkutmayı ve sindirmeyi başaramadı. Kendisi çekilmek zorunda kaldı.

İşçi sınıfının gücü

Mübarek'i istifaya mecbur bırakan iki önemli

unsur vardı: Tahrir meydanında toplanan 1 milyon kişinin kararlılığı ve işçi eylemlerinin-grevlerin giderek daha yaygın ve etkili hale gelmesi. Zaten ABD'nin 30 yıllık sadık uşağından vazgeçmesinin nedeni de kitlelerin bu coşkun gücünün yarattığı etkiydi.

Mısır'da ilk bir hafta güçlü giden eylemlerde, sonrasında yorgunluk ve dağılma belirtileri ortaya çıkmaya başlamıştı. **Eylemlerin kaderini değiştiren ise, 4 Şubat tarihinden itibaren Mısır proletaryasının çok güçlü biçimde direnişe katılması oldu.** İşçiler, Mübarek'in istifasına kadar çalışmayacaklarını duyurdular ve grevler, direnişler, hızlı biçimde başka kentlere yayıldı, fabrika işgalleri ve sektör grevleri başladı.

Daha ilk günden başlayan direnişlerin en önemlileri, Suez kentindeki gübre ve demir-çelik fabrikalarının direnişe geçmesi; Süveyş Kanalı Yönetimi'ne bağlı 6 bin işçinin maaşlarının artırılması talebiyle oturma eylemi başlatması; telekomünikasyon şirketindeki 5 bin işçinin protesto gösterileri gerçekleştirilmesi ve iki fabrikada (Kahire'de kağıt baskı fabrikası ile Monsura'daki tekstil fabrikası) işçilerin müdürü kovarak, şirketi kendilerinin yönetmeye başlamalarıydı. **Bir başka önemli unsur ise, Mısır'daki üç sendikanın (sağlık teknisyenleri sendikası, emekli sendikaları federasyonu ve vergi çalışanları sendikası), 30 Ocak'ta, sanayi kentlerinde Mısır Bağımsız Sendikalar Federasyonu'nu kurmalarıydı.** Aynı sendikalar, devlet işbirlikçisi Mısır Sendikalar Federasyonu'na karşı eylem de yaparak, özgür sendikalar kurulması için bütün engellerin kaldırılmasını istemişlerdi.

Bu temel sektörlerde yaşanan grev ve direnişler, bir çığ gibi büyüdü. Hemen bütün fabrikalarda, işçiler direnişin bir parçası oldular. Üstelik sadece ekonomik taleplerle değil, Mübarek'in istifası da içinde olmak üzere, politik taleplerle sürdürülüyordu bu direnişler.

Mesela Suez bölgesinde haklarını isteyen 2 bin tekstil işçisi greve başladı. Kent halkı da bu eyleme destek verdi. Mahalla'da, Abu El-Subaa tekstil şirketinin çalışanı bin 500 kişi, ödenmeyen maaşlarının ödenmesi için otobanı trafiğe kapatarak eylem yaptılar. Sigma ilaç fabrikasında 2 bin işçi, maaşların artırılması, yıllardır gaspedilmiş olan haklarının verilmesi ve kendilerine kötü davranan yöneticinin işten çıkarılması gibi taleplerle greve başladılar. Kahire'de bin 500 temizlik işçisi, maaşlarının yükseltilmesi ve işçilere öğle yemeği verilmesi talepleriyle, yönetim binası önünde gösteri düzenledi. Telekomünikasyon sektöründe çalışan işçilerin greve çıkmaları ise, yeni ve daha güçlü bir dalganın göstergesiydi. Suez şehrin-

de işçiler tekstil fabrikasını işgal ettiler. Yine aynı kentte Lafarge çimento fabrikasında çalışan bin işçi, sendikaya üye olmak ve Mübarek'in istifa etmesi talepleriyle grev yaptı. Tora çimento fabrikasındaki işçiler ise, iş koşullarını protesto etmek için oturma eylemi gerçekleştirdiler.

7 Şubat günü işçiler, bir adım daha atarak, **işçileri yatıştırmaya çalışan Mısır İşçileri Sendikası Başkan Yardımcısı'nı, istifa etmesi için rehin aldılar.** 8 Şubat günü üniversite öğretim üyeleri, 9 Şubat'ta ise gazeteciler eylemlere katıldı. Aynı gün Helvan kentinde Kok Kömürü ve Temel Kimyasallar Şirketi'nin 4 bin çalışanı grev ilan etti. Yine Helvan'da, İpek Fabrikası'ndan yaklaşık 2 bin işçi de yönetim kurulunun değiştirilmesi talebiyle şirket merkezinde bir protesto gösterisi düzenledi. El Gabal El Ahmar'da binlerce ulaşım işçisinin gösterisi, demiryolu teknisyenlerinin trenleri durdurması, El Havamdiya şeker fabrikalarında binlerce işçinin gösteri yapması, petrol işçilerinin grevi... Mısır'da her köşede başka bir işçi eylemi patlak veriyordu.

11 Şubat günü, Tahrir Meydanı'na yürüyen Helvan metal işçilerinin yayınladığı "manifesto" da, Mübarek iktidarının tüm unsur ve sembolleriyile birlikte sona erdirilmesinden, bağımsız sendikaların yaratılması için işçilerin toplanmasına, yeni anayasa ve seçimler için tüm halkı temsil edecek bir Kurucu Meclis toplanmasından, eski rejimin tüm varlığının halkın çıkarları doğrultusunda kamulaştırılmasından, tüm iş alanlarındaki üretim ve maaşların denetlenmesine kadar, son derece önemli politik talepler yer alıyordu.

Mübarek karşıtı direniş sırasında kurulan Mısır Bağımsız Sendikalar Birliği'nin 19 Şubat 2011 tarihli bildirgesi de, yüzbinlerce işçinin tüm Mısır'da grev, işgal ve gösterilerini birleştirmek, taleplerini ortaklaştırmak amacını taşıyordu. Bu bildirge, asgari ücretin ve emekli maaşların yükseltilmesi, bağımsız sendikaların örgütlenmesi; işgüvencesinin sağlanması; özelleştirilmiş kurumların tekrar kamulaştırılması; fiyat artışlarının durdurulması; yolsuzluğa bulaşmış idarecilerin tamamen tasfiyesi; işçilerin eylem yapma hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması; sağlık hakkının tanınması; Mübarek döneminin devlet sendikası olan ve yolsuzluk sembolü haline gelen Mısır Sendikalar Federasyonu'nun dağıtılması gibi son derece önemli maddeler içeren bir program niteliği taşıyordu.

Mısır proletaryasının direniş geleneği

II. Emperyalist savaş sonrasında bağımsızlığını kazanan Mısır, ABD öncülüğündeki emperyalist kampa katılmama kararı almış, ancak "Arap sosyalizmi" söylemlerini öne çıkarmakla birlikte, Sovyetler Birliği ile de mesafeli bir ilişki kurmuştu. Tıpkı Mısır gibi arada duran ülkelerin oluşturduğu Bağılantısızlar Hareketi, herşeye rağmen sosyalizmden esinlenmeler taşıyordu.

Devlet Başkanı Nasır sonrasında dengeler değişti, Mısır ABD'nin hegemonyasına her geçen gün daha fazla girdi. Ancak Mısır işçi hareketi, devletin çok ağır saldırılarına rağmen, dönem dönem önemli çıkışlar gerçekleştirdi.

Mesela 1989 yılında çelik fabrikalarında ve 1994 yılında tekstil fabrikalarında yaşanan grevlerde, devlet işçilere savaş cephaneleri ile saldırmıştı. 2004 yılında ise kamu sektöründe yaşanan protestolar, dev-

letin saldırıları ile giderek büyümüş ve çok güçlü eylemlere dönüşmüştü; üstelik talepler de ekonomik talepler olmaktan çıkarak politik protestolara evrilmişti. ABD'li strateji kuruluşu Carnegie Endowment, 2004 yılından bu yana Mısırlı emekçilerin 3 binden fazla gösteri düzenlediğini, bunun II. Emperyalist savaş sonrasında Arap coğrafyasındaki en büyük kitle hareketi olduğunu tespit etmişti.

2007 yılında, 28 bin emekçinin çalıştığı ve Ortadoğu'nun en büyük emek gücünü barındıran Nil Deltası'nda bulunan Mahalla kentindeki tekstil fabrikalarında patlak veren grev, hızla büyümüş ve talepleri politikleşerek 10 bin işçinin katıldığı eylemlere sahne olmuştu. Grevci işçiler, işbirlikçi devlet sendikasıdan ayrılarak Tekstil İşçileri Ligi'ni kurdu.

Sadece 2006 yılında Mısır'da 227 grev gerçekleştirilmişti. 2007'de bu sayı artarak 580'e ulaştı. 2008 yılında gerçekleşen gıda fiyatlarının aşırı artışına karşı, 1940'lardan bu yana ilk defa bir genel grev gerçekleştirildi. Bu grevlerin sonucunda, Mısır'da ilk defa iki bağımsız sendika kuruldu. 40 bin kamu emekçisini kapsayan Emlak Vergisi Toplayan Emekçiler Sendikası ve 30 bin çalışanı kapsayan Sağlık teknisyenleri Sendikası. Bu sendikalar, bugün gerçekleşen Mübarek karşıtı eylemlerde de etkin rol oynadılar.

Mısır'da yaşanan ayaklanmanın bu kadar etkili olmasının nedeni, işçi sınıfının ayaklanmada oynadığı roldür. Öyle ki, ABD emperyalizmi bile, bu gücün karşısında duramayacağını, ayaklanmış işçi sınıfının, sistemin varlığı için çok büyük bir tehdit olduğunu görerek, hareketin daha fazla büyümesini engellemek için Mübarek'i feda etmekten çekinmedi.

Bugün kitlelere evlerine dönmeleri, diyalog yolunun kullanılması gerektiği, seçimleri beklemeleri vaazediliyor. Eylemler sürerken, bir darbe yaparak yönetimi ele geçiren orduya, ABD'den yılda 1.3 milyar dolar alan ve Mısır'ın imzaladığı bütün anlaşmaların geçerliliğini koruduğunu ilan eden Yüksek Askeri Konsey'e güvenmeleri söyleniyor. Belli bir kesimin bu söylemlerden etkilenmesini ve orduya güven duymasını başardılar da.

Ancak yönetimin Mübarek diktatörlüğünden ordu diktatörlüğüne geçmesi, ne açlık ve işsizlik sorununa bir çözüm getirdi, ne de işçilerin çalışma koşullarının düzelmesini sağladı. İşçi sınıfının talepleri bütün gücüyle ortada duruyor ve büyük bir kesimi, bu talepleri karşılanıncaya kadar eylemlerini sürdüreceklerini söylüyorlar. Diğer taraftan **önemli bir unsur, Mısır halkının yaklaşıp dörtte birini etkileyen radikal dinci Müslüman Kardeşler örgütünün durumu.** Onlar, başlangıçta eylemlerin dışında durdular, ancak kitlelerin başarıya ulaşacağını farkettilikten sonra, direnişin son günlerinde harekete geçerek destek verdiler. Bundan sonra nasıl bir çizgi izleyecekleri, kitleleri nasıl etkilemeye çalışacakları, bu çabanın başarıyla olup olamayacağı henüz belli değil.

Bu nedenle, "artık istikrarın sağlanması gerekir" denilen **Mısır'daki gelişmelerin ne-ler olacağını, sınıf savaşımının içinde giderek pişmekte olan işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyi belirleyecektir.**

Devrimci 8 Mart Platformu'ndan mitinge çağrı

Proleterce Devrimci Duruş'un da bileşenleri arasında bulunduğu Devrimci 8 Mart Platformu, 13 Şubat'ta Kadıköy'de basın açıklaması ve bildiri dağıtımıyla miting çağrısı yaptı.

6 Mart 2011'de Kadıköy'de gerçekleştirilecek miting için hazırlıklarına başlayan Devrimci 8 Mart Platformu bileşenlerinin imzalarının yer aldığı "Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Emekçi Kadınlar! Açlığa, Yoksulluğa, Baskıya Ve Sömürüye Karşı Mücadeleyi Yükseltelim" pankartının ve dövizlerin açıldığı eylemde, "Yaşasın 8 Mart dünya emekçi kadınlar günü", "8 Mart kızıldır kızıl kalacak", "Vardık, varız, varola-

çağır", "Cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye son", "Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz" sloganları atıldı. 40 kişinin katıldığı eylemde okunan basın açıklamasında, 8 Mart'ın ortaya çıkışı ve kadınların mücadelesi anlatıldı. Kadınlar üzerindeki

sömürünün ağırlığına ve mücadele içinde kadınların yerine değinildi. Açıklamanın ardından platform adına hazırlanan bildirinin dağıtımı gerçekleştirildi.

Platformun bildiri dağıtımı ve mitinge çağrı çalışmalarını 19 Şubat'ta Taksim ve Bakırköy'de devam etti. 16.00'da başlayan bildiri dağıtımı sırasında kitleye ajitasyon konuşmaları da yapıldı.

Gazi'de 12 Mart çağrısı

Proleterce Devrimci Duruş, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Demokratik Haklar Federasyonu, Devrimci Hareket, Kaldıraç, Partizan ve Mücadele Birliği'nden oluşan Gazi 12 Mart Platformu, 26 Şubat'ta gerçekleştirdiği eylemle, 12 Mart'ta yapılacak anmaya çağrı yaptı.

Saat 19.00'da Gazi Dörtüol'da trafiği kesen platform bileşenleri, kurum imzalarının yer aldığı "Gazi katliamının hesabını soracağız" yazılı pankart açtılar. "Gazi katliamının hesabını soracağız", "Katil devlet hesap verecek", "Devrim şehitleri ölümsüzdür", "Anaların öfkesi katilleri boğacak" sloganlarının atıldığı açıklamada; katliamın gerçekleşmesi ve buna karşı gelişen direnişe vurgu yapılarak, hesap sorulacağı belirtildi.

DHF ve HC'ye saldırılar, tutuklamalar

- ✗ DHF üyeleri Mikail Haskanlı ve arkadaşı Sinan Çar, 8 Şubat günü Taksim'de yolda yürürlerken gözaltına alındılar. Taksim Ekipler Amirliği'ne götürülen Haskanlı ve Çar burada 5 saat boyunca işkence gördüler. Haskanlı ve Çar İHD İstanbul Şubesi'nde basın açıklaması yaptı. DHF bu işkence olayını protesto etmek için Taksim Ekipler Amirliği önünde basın açıklaması gerçekleştirdi.
- ✗ Demokratik Haklar Federasyonu üyeleri ve Halkın Günlüğü çalışanlarına karşı İstanbul, Diyarbakır, Mersin, Ankara, Konya, Malatya ve Sivas'ta 23 Şubat'ta düzenlenen polis baskınlarında 23 kişi gözaltına alındı. Halkın Günlüğü Yazışmaları Müdürü Hıdır Gürz ve Mersin temsilcisi Deniz Kısmetli, DHF temsilcisi Cemal Doğan'ın da aralarında bulunduğu 23 kişinin Adana Savcılığı talimatıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan 8'i tutuklanarak hapisaneye gönderildi. Gözaltı saldırısına ve baskınlara karşı İstanbul, Ankara, Adana, Malatya, Mersin ve İzmir'de protesto gösterileri yapıldı.
- ✗ 18 Şubat'ta Maltepe Gülsuyu Mahallesi ve Kartal'da Halk Cephesi'nin dernekleri ve üyelerinin evleri basıldı. Sabah 05.00'te mahalleyi ablukaya alan polisler, helikopter eşliğinde derneği ve evleri basarken 19 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 4'ü mahkemeye çıkarılmadan serbest bırakılırken, diğerleri tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Baskın haberinin duyulmasının ardından dernek önünde toplanan Halk Cephesi, Proleterce Devrimci Duruş, Partizan ve ESP bir yürüyüş gerçekleştirdi. "Baskılar bizi yıldıramaz" pankartının açıldığı eylemde "Baskılar bizi yıldıramaz", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek", "Gözaltılar serbest bırakıl-sın", "Yaşasın devrimci dayanışma" sloganları atıldı. Heykel'e kadar yürüyüşün ardından yapılan açıklamada, bu baskınların devrimcilerin mücadelesini geriletemeyeceğine vurgu yapıldı. 19 Şubat'ta bu kez son durakta toplanan Halk Cephesi üyeleri meşaleli yürüyüş gerçekleştirdi. 19.30'da başlayan yürüyüşe PDD, ESP, Partizan ve BDP de destek verdi.
- ✗ Ankara'da Yüksel Caddesi'nde stand açan Halk Cephesi ve TÖP üyelerine polis saldırarak 7 kişiyi gözaltına aldı. 25 Şubat'ta gerçekleştirilen saldırıya karşı devrimci ve ilerici kurumlar bir yürüyüş gerçekleştirdi. Polisin Yüksel Caddesi'ni ablukaya aldığı eylemde oturma eylemi de yapıldı.

Nevin Berktaş'a özgürlük!

“Hayat hakkın mücadele gücün kadardır”

12 Eylül döneminin hücrelerini anlatan “İnancın Sınandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER” kitabını yazdığı için yeniden tutuklanan ve halen Bakırköy Kadın Hapishanesi’nde bulunan Nevin Berktaş’la yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

PDD: Toplam 21 yıl gibi, Türkiye’de en uzun süre hapishanelerde kalmış bir kadın tutsaksın. O sürecin küçük bir kesitini anlattığın “Hücreler” kitabından dolayı yeniden tutuklandın. Hem de bu tutuklama, AKP hükümetinin 12 Eylül’ün yargılanacağını söylediği anayasa referandumunun hemen arkasından gerçekleşti. Böyle bir dönemde 12 Eylül işkencelerini anlatan bir kitaptan dolayı tutuklanman hakkında ne düşünüyorsun?

Nevin Berktaş: Evet, tutuklanmam, AKP’nin 12 Eylül’ü yargılayacağına dair, kitleler içinde umut yaymaya çalıştığı bir döneme denk geldi. Belki tesadüf belki hesaplı bir yaklaşım, bilemem. Ama bildiğimiz bir şey var: Onlar 12 Eylül’ün özüne karşı değiller. Dolayısıyla 12 Eylül’ün temeline inerek yargılanmasından yana olamaz AKP. Çünkü 12 Eylül’ün burjuvazi için yarattığı “dikensiz gül bahçesi” isteğinin bir ürünü olarak doğdular ve darbe yapmaya ihtiyaç duymadan 12 Eylül’ün yasaları ile aynı uygulamaları sürdürüyorlar. Bugün kırıntı şeklinde haklar varsa, bunlar mücadele sonucu yasaların fiilen işlemez hale getirilmesindendir, ya da değiştirmek zorunda kaldıkları yasalardır. Ama kendilerini 12 Eylül’ün mağduru gibi göstermek işlerine geliyor. Öyleyse bile, burjuvazinin istediği düzeye geldikleri ve burjuvazinin temsilcisi olarak hükümet olduklarına göre sorun yok! Fakat insanların yüreğinde ve bilincinde çoktan mahkum olmuş 12 Eylül’ü, birkaç sahte gözyaşı ile “idamlara ve darbelere karşı” bir imaj çizmek çıkarları gereğidir. Ama “Hücreler” kitabı, 12 Eylül’ün gerçek özünü ve istemedikleri yüzünü göstermekle kalmıyor, bugün hala 12 Eylül uygulamalarının sürdüğünü gösteriyor; Suçludur! Dahası kitap “12 Eylül rejiminin gerçek yargıcı ona karşı direnenlerdir” diyor. 1983’de idamlarla ilgili bildiri dağıttım diye, onların askeri mahkemeleri örgüt üyeliğinden 18 yıl ceza kestiler. Bugün gözyaşı dökmeye cesaret edebiliyorlarsa, o gün bütün işkenceleri göze alıp bildiri dağıtabilenler ve işkencecilere boyun eğmeyip yüzlerine “devrimciler sır vermezler” diyebilenlerin sayesinde. İdam sehpalarına tekmeyi vurup halkına inancını haykıranlar sayesinde.

Doğal olarak kitaba ve yazarına öfkeleri dinmedi. O gün nasıl saldırdılarsa bugün de aynı hissimla ceza kesiyorlar. Ama kanıtlanıyor ki, tarihte yaşanmış hiçbir vahşet direnenler olmadan açığa çıkartılamamıştır. Örneğin, Nazi faşizmi öyle bir fırtına estirmişti ki, Sovyet komünistlerinin (her ülkenin komünistleri ve savaş karşıtlarının) çelik iradesi ile kırılmasalardı, bugün nasıl bir dünyada yaşıyor olurduk, tahayyül bile edilemez. O nedenle Stalingrad direnişi, sömürülenler

için esin kaynağı olurken, (Fatih’in son nefesini solurken bile Stalingrad’ı sayıklaması boşuna değildi) sömürücülerin tüylerini diken diken etmeye yetiyor. Hala Sovyet insanının tırnaklarıyla kazandığı direnişi yok saymak için olağanüstü bir çabaya giriyorlar. ‘40’lı yıllara gitmeyelim, Diyarbakır örneği var. 1982 Ölüm Orucu, Mazlum ve Dörtlerin kendini yakarak tutuşturduğu ateş olmasaydı, Diyarbakır bu haliyle konuşulamayacaktı. Ya da, eğer Fatihler ve Haydarlar olmasaydı (84 Ölüm Orucu), Metris ve Sağmalcılar değil sadece, bir karanlık nasıl yanıldı konuşulmuyacaktı. Her zaman olduğu gibi “son sözü direnenler söyler”... Söylediler...

Direneler bilir ki, tarihte ülkesinin başına gelen felaketleri sessizce geçiştirenler halkı tarafından affedilmezler. Çünkü halklar hiçbir şeyi unutmaz. İşte ‘38 Dersim katliamı... ‘77 1 Mayıs katliamı... ‘72 Kızıldere, ‘78 Maraş, ‘95 Gazi katliamları... 12 Eylül’ü de unutmadı halkımız... **Direneler, yalnızca o gün yaşayanlara değil, gelecek kuşaklara da salt ne yapılması gerektiğini göstermekle yetinmez, ne yapılmaması gerektiğini de gösterirler. Bu kitap da böyle bir şey işte!**

Geriye dönüp baktığında böyle bir kitabın hücre saldırısı öncesinde çıkartılması ve bugün yeniden gündemleşmesi hakkında ne düşünüyorsun?

“Hücreler” kitabı, sadece işkencenin vahşiliği ve ürkütücülüğüne odaklanmayıp, **en ağır işkencelere bile direnilebileceğini anlattığı için hedefe çakıldı**, evet. Kuşkusuz zamanlamasına çok öfkelenildiler, ama öfkeleri bununla sınırlı değildi. Zamanlamasına öfkelenildiler; **çünkü bir meydan okuma, dik ve güçlü durmayı yayma ve bu yönde bir moral üstünlüğü sağlayarak “hücreler saldırısının” etkisizleştirilebileceği konusunda fikir oluşturma vardı.** Hücre saldırısından (19 Aralık katliamından) önce çıkması, ama yıllar sonra yeniden gündemleşmesiyle ‘ilginç’ bir durum çıktı ortaya.

Stratejik bir saldırı ile karşı karşıya olduğumuzu, 12 Eylül’de olduğu gibi ekonomik ve siyasi programlarını uygulayabilmek ve toplumsal bir boyuneğış sağlayabilmek için şiddetli ve kapsamlı bir geçiş yapmak istediklerini anlatıyordu kitap. Kendimizi kafaca ve ruhça hazırlayabilmemize yardımcı olmak için, 12 Eylül’ü ve direniş tarihimizi hatırlatıyordu aynı zamanda. Bugün bu da kanıtlandı. Hem 19 Aralık katliamının açığa çıkarılan yüzü, hem de kitleler arasında 12 Ey-

lül’ün yargılanması isteğinin güç kazandığı, dolayısıyla devletin 19 Aralık katliamı ve 12 Eylül’ü kerhen de olsa gündemine aldığı bir sürece denk gelmesi ve kitabın bu ikisini içiçe geçiren anlatımı çakıştı. **Kitap, tıpkı 19 Aralık’ta yakılan arkadaşlarımızın mahkemelere yanık yüzleriyle çıkmalarına benzedi. Çıplak bir gerçek olarak yüzlerine çarptı.** Bu da sayısız kez kanıtlandığı gibi, gerçeklerin gizlenemeyeceğinin göstergesi oldu.

Yeri gelmişken şunu da söylemeliyim: 2000 yılının Nisan ayında kitap basılıp da bulunduğum cezaevine geldiğinde sadece biz değil, tüm tutsak arkadaşlar da heyecanlanmıştı. Saldırı bekleniyordu. Bütün hapishanelerde eş zamanlı olarak bir eğitim süreci de başlamıştı. Pratik olarak nasıl direneceğimizi konuşmuyorduk sadece, aynı zamanda diğer ülke tarihlerini -özellikle hapishane direnişlerini- okuyorduk. Dünya tarihi zengin bir deneyim ve tecrübe birikimine sahip. Bu birikimleri yeniden özümsemeliydik. Bizim mücadele tarihimiz de güçlüydü. “Hücreler” kitabı da okundu. Zaten kitabın bir bölümü dünya deneyimlerine ayrılmıştı.

Saldıran canilerin de, katledilen ve işkencele-re maruz kalan biz tutsakların da, sınıf tavrı açısından kitap, gerekeni yaptı gerçekten de. Bu, kitabın (ve yazarının) iradi bir çabasıydı, ama bunca yıldır uzayan yargılama süreci ve bunun sonunda gelen cezalandırma, irademiz dışında gelişti. Öç almaya vardı iş. Fakat onların da beklemeyeceği bir şekilde “ters tepti.” Biz doğal olarak, kişiler üzerinden değil, faşizmin genel saldırısı üzerinden yürütüyoruz teşhir faaliyetini. Ama kitap ve tutuklama ile zorunlu olarak bu haksız uygulamayı, sadece Proleterce Devrimci Duruş dergisi sayfalarında -o da belli sınırlar içerisinde- duyurmanın dışına taşarak genişletme ihtiyacı doğdu.

Evet, tutuklanmanın hemen ardından “Nevin Berktaş’a Özgürlük” kampanyası başladı ve gerçekten de çok daha geniş kesimler bu durumdan haberdar oldu, tepkilerini ortaya koydular. Sen içerdeyken, dışarıda böyle bir kampanyanın yürütülüyor olmasını nasıl karşıladın? Kampanya hakkında ne düşünüyorsun?

Kitabın yazılması, basılması nasıl ki isabetli olduysa, kampanyanın da öyle olduğunu düşünüyorum. **Kampanyanın en güçlü yanı, mesajını kitlelere mal etmeyi başarmasıdır.** Görebildiğim kadarıyla kullanılan yöntemler yaygın ve çeşitli. Kuşkusuz bunu en iyi kampanya yürütücüleridir. Ama etkisi, duvarları yarıp bana kadar da ulaşıyor. Örneğin, hapishaneden bana yazan gençlerden biri, açık görüşte annesinin beni anlattığını yazıyordu. Aynı koşutta yaşadığımız genç arkadaşlardan biri de, telefon görüşmesi yaparken babasının Maltepe’de bildiri dağıtanlardan adımı duyduğunu ve beni sorduğunu anlatıyordu.

Son dönemde, burjuva sınıf hukukunun mağdurları ve hapishanelerle ilgili pek çok şey yapıldı.

Pınar Selek'e yapılan komponun duruşması, gözaltına alınan gençlerle ilgili dönen dolaplar, devrimci dergilere yapılan baskın tutuklamalar, KCK davası, hasta tutsaklar, tutuklu gazeteciler, 10 yılını tutuklu geçirenler, Hrant'ın mahkemesi, ağırlaştırılmış müebbete mahkum edilen arkadaşların durumu, Mutki'yi haber yapan gazetecilerin tutuklanması vs... *"Güçler birleştirilebilirse ne iyi olur"*u düşündürüyor, "hepsi bir kanala akısa"... Şu slogan doğru ve yerinde atılan bir slogan: *"Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!"* Ama aynı adla kurulmuş komiteler neden olmasın? Önemli işler başaran diğer komite ve oluşumlar, *"Tutsaklara özgürlük komiteleri"* altında merkezileşip ülkenin dört bir yanında faaliyet yürütmesi kadar meşru bir şey olamaz, hem de dünyanın en fazla tutuklusu olan, hukuk skandallarıyla çalkalanan bir ülkede...

Benim aklıma dünya çapında yürütülen iki çalışma geliyor. Birincisi, 1920'li-30'lu yıllarda, içlerinde Clara Zetkin'in de etkin çalıştığı "Uluslararası Yardım Örgütü" ve buna bağlı olarak kurulan Af Komiteleri çalışması. İkincisi, 1950'li yıllarda kurulan "Barış Komiteleri"nin çalışmaları.

İlkinde; Yardım Örgütü'nün görevleri şöyle saptanıyor: Faşist terörün kurbanlarını siyasi ve manevi yönden savunmak için kamuoyu oluşturmak / Tutsak ailelerine yardım eylemleri yapmak / yayın yolu ile hapishanelerde yaşananlar ve baskıları, tutuklama ve işkenceleri, yargılama ve ağır cezaları kamuoyuna duyurmak / mahkemelerde tutsakların savunulmasını örgütlemek, gönüllü avukatları katmak / En geniş kesimleri bu faaliyetlerin içine çekmek için ikna çalışmaları yürütmek / Her şehirde Af Komiteleri kurup devleti tutsakları serbest bırakmaya zorlamak / Parlamento ve hükümete imzalı çağrılar yapmak, protesto mektupları göndermek; 'protesto heyetleri' oluşturarak tutsakların serbest kalmasını istemek / Siyasi mülteciler, polis tarafından izlenen devrimciler ve antifaşistlerin korunması...

İkincisinde; ABD, kendisi atom bombası üreten yeni bir Avrupa ordusu da kurarak Sovyetler Birliği'ne savaş açmayı planlarken SB'nin atom bombası ürettiğini ve savaş çıkartacağını yaymaya başlıyor ve öyle bir gürültü çıkartıyor ki, kitleler "kızılların savaş başlatacağını" zannediyor. Bu durumda SB'nin çabasıyla önce tüm ülkelerde yoğun bir imza kampanyası başlıyor. ("Savaş istemiyoruz" diyen milyonlarca insan imza atıyor), Sovyet milletvekilleri ve bilim insanları her ülkede seminerler veriyor, "Barış Komiteleri" kuruyor. Ardından da "Uluslararası Barış Kongresi" düzenleniyor ve kongreden savaş karşıtı kararlar çıkıyor. Buraya gelinceye dek hiç de kolay olmayan bir çalışma ile (gözaltılar, komplolar, katletmeler) uğramadıkları ev bırakmıyor, dahası bu arada insanların yaşantısının içine giriyorlar. Yalnızca yayın yoluyla değil "insan sesi önemlidir" diyerek sokakları arşınıyorlar ve hatta SB'ne karşı olan ama savaş da istemeyen çok sayıda insanı, kandırılmışları, ürkekleri, kararsızları, şüphecileri bile kazanıyorlar. Çalışmanın etki gücü o kadar yüksek oluyor ve öyle bir sıkışma yaratıyor ki, ABD'li savaş baronları bile "pes" diyor. ("Kızılar usta bir ruhbilimci olduklarını gösterdiler.") Öte yandan Amerikan halkını sarsıyor ve Amerikan ruhunu ayakta tuttuğunu söyledikleri, peşpeşe siyahların asıldığı Missisipi'de dahi sa-

vaş karşıtları çığ gibi büyüyor.

Marks ve Engels'in "Köln Davası" ile ilgili çalışmalar da çok çarpıcı. Prusya Hükümeti'nin polis şefleri ve ajanlarını harekete geçirip, Marks ve diğer komünistlere sahte evrak düzenleme yoluyla kurduğu komplo (sürgünde olan Marks dışında pek çok komünist tutuklanıyor) açığa çıkartıp sahte belgeleri öylesine mahkum ederler ki, hükümet ve polis rezil olur.

Elbette dönemler ve koşullarımız farklı. **Komünist ve devrimcilerin bugüne oranla daha etkili ve örgütlü olduğu dönemlerde bu kampanyalar, çok daha büyük ses getirmiş ve başarılı olmuştur.** Subjektif unsurdaki gerilik, bu konuda da karşımıza çıkan en büyük sorun oluyor. Fakat bazı özel kesitlerde ülkemizde de güzel ve sonuç alıcı örnekler yaşandı, yaşanıyor. En son Güler Zere için yürütülen kampanyada olduğu gibi.

Bu tür faaliyetlerde başarının sırrı, en geniş kitlelerin sahiplenmesini sağlamaktır. Çünkü **gerçek, her zaman üstündür** ve sallantıda olan, sersemletilen insanların gözleri açıldığında, o insanların öfkesi kendisini kandıranlara döner.

Toplam 21 yıl yatıp çıktıktan sonra, yeniden hapishaneye girmek nasıl bir duygu? Bu süre içerisinde hapishanelerde ne gibi değişiklikler olmuş? Nasıl karşılandın ve ne ile karşılaştın?

21 yıl yattıktan sonra yeniden tutuklanmak, karışık duygular yaşattı bana. Şimdi hapishanelerde değişik uygulamalar da var tabi, ama sonuçta hapishane...

Verilmiş bir hüküm olduğu için, "savcılığa teslim edilme işlemleri" nedeniyle Vatan'da iki-üç saat bekletildim önce. Gözaltında olmadığım söylendi. Gözlerim bağlanmadan ve kelepçelenip dayak atılmadan "O bina"ya girmek, üstelik rahat bir salonda bekletilmek, benim için ilkti. Ama bunun daha önce yaşadıklarımı hafifletmek yerine beynimin kıvrımlarını harekete geçirmekten başka öte bir anlamı olmadı. Vatan'ın daha önce görmediğim yeni bir bina olması fark etmiyor. Bir kere "o bina"ya girmiştik ve sanki yine "gardımı almıştım." Belli mi olurdu?! Yıllar önce, şubenin hücrelerinden, yine bir işkence faslı için gözlerim bağlanıp işkence odasına götürülürken, işkececi polisin, koluma dokunur dokunmaz -direneceğimi anlayıp- "yine gardını aldın" diyen öfkeli sesini hatırladım mesela. Biz karşılıklı çatışan iki sınıf gücü olarak karşı karşıyaydık ve benim vücudumun kimyası bile değişiyordu, o da bu değişimi dokunur dokunmaz anlıyordu. İşte ben yine tetikteydik! Bu sefer onlar sakindi ama. İşleri "yakalama tutanağı tutmak" vs. den ibaretti çünkü.

Amerika filmlerinden gördüğümüz upuzun geniş bir koridor ve üstkatı demirlerle çevrili bir hapishane burası. Koridorlarda gardiyanların oturduğu vestiyer benzeri küçük bölmeler var ve de bol miktarda mobese... Gardiyanlar da sürekli izleniyor. Bu benim için yeni bir durum. Bu yeni durumla havalandırmaya girince karşılaştım, "bu kadar da olmaz" demekten alamadım kendimi.

Hapishane girişinde, diğer yerlerde olduğu gibi "soyarak arama" olmaması hem şaşırttı, hem de sevindirdi beni. Ama x-ray ve "ayakkabı çıkarma" uygulaması burda da vardı. *"Biz bunu kabul etmiyoruz"* dedim, onlar da -her zamanki gibi- *"bize verilen emir bu"* dediler. Kadın gardiyanlar hırpalamadan yukarı kaldırıp beni, bağırsız

ayakkabılarımı indiriverdiler. Retina taraması vs. de yeniydi benim için. Hemen koğuşa götürmüyorlar, "dağıtım gününe" dek ayrı bir bölümde tutuyorlar. Ta Metris'ten gördüğüm tecrit uygulaması yani. Ama her zaman olduğu gibi tutsakların kulakları "çalışıyor". Getirildiğimi duymuş arkadaşlar. Sabah akan sıcak

sudan ayırmışlar banyo için. Koğuşa geldiğimde bekleniyordum ve 30'a yakındı sayıları. **Hücre beklerken böyle kalabalık bir koğuşa girmek, ilk sevincim oldu ve Sakarya-Gebze hapishanelerinden tanıdığım arkadaşları görünce sevincim arttı.** *"Tekrar gelenleri kovuyoruz, ama neyse az bir zaman kalacaksınız"* şakasıyla sarıldık birbirimize. Şunun şurası ne kadar olmuştu ki? Şubat 2007-Kasım 2010 arası kısa bir zaman, dört yıl bile değil. Arkadaşlar beni daha canlı buldu, ben onları solgun gördüm. Ama bu aynı zaman diliminde, dışarının ve içerinin etkilerine uygun bir durum. Dışarının havasını, salt güneş görmek ve gökyüzünü, denizi, ağaçları doyuya seyretmek, rüzgarın esintisini duyumsamak anlamında demiyorum, her açıdan solumak farklı bir etki yaratıyor. Dolayısıyla önem kazanıyor, çünkü açık ki, **göz gördüğünü beyne yüklüyor. Üfkü darlıktan kurtarıyor ve bu da bakışlarına, duruşuna yansıyor.** Kuşkusuz, 21 yıl uzun bir zaman, ama dışarı çıkıp da soluklandığım yıllar canlıydı. '89 Bahar Eylemleri'ni kaçırmak dışında parçası olduğum direnişler vardı. Geçen yıl 1 Mayıs'ta Taksim'de olmak, Tekel direnişinde Sakarya Caddesi'nde bulunmak insana çok şey katıyor. **Hapishane koşulları ise her geçen gün ağırlaşıyor. Hastalıklar, hatta ölümcül hastalıklar artıyor. Güneş yüzü görmüyor tutsaklar. Ağır hapishane cezalarında artış var. Hücreler gençlerle dolu.**

Bunun öteki yüzü de var tabi. Kuşak kopması yaratamamış olmaları, umudu hep canlı tutan somut bir görünüm sunuyor. Ben bunu '90'ların başında da yaşamıştım. Uzun yıllar tutsak kalmış bazı arkadaşların bizzat kendi evlatları tutuklanıp geliyordu. Baba-kız, ana-oğul yoldaş olmuşlar, hapishane arkadaşları olmuşlardı. Capcanlı yeni bir kuşak katılmıştı devrim saflarına. 2000'lerde de benzer bir durum doğmuştu. Hapishanelerde genç yoldaşlar, arkadaşlar ağırlıklıydı. '90 sonrası yükselişi, yeni hücre saldırısı dolayısıyla başlayan '96 Ölüm Orucu süreci, yine hapishaneleri gençlerle doldurmuştu. Benim gibi '80 öncesi kuşak, '90'lar ve daha sonra 2000'ler... 19 Aralık katliamı sonrasında da yığınla genç girdi hapishanelere. **Üç kuşak devrimciler aynı hücrelerde bir arada yaşadılar. Hiçbir zaman "bitirdik tükettik" diyemediler, çünkü öldürdükçe, hapishanede kilit altına aldıkça, yeni bölükler katıldı, bunu engelleyemediler. Korkuları daha da artmış olmalı ki, mobese-kamera vb. her yeri izlemeye ihtiyaç duyuyorlar.**

Havalandırmaya bakan mobese, koridorlarda mobese, ringlerde mobese... Her yerde izleniyoruz... Sanki Taksim'deyiz! Aksaray, Eminönü,

Kadıköy, Üsküdar meydanlarında-yız!.. 2007’de dışarı çıktığımda “*bu ne, hapishaneden beter*” demiştim. Mobese’ler, telefon dinlemeleri... Şimdi tekrar girdiğimde “*bu ne, dışarıdan beter*” diyesim geliyor. Havalandırmada volta atarken, kendimi İstiklal Caddesi’nde hissettim desem abartmış olmam. Tam karşıda mobese. İnsan hiç değilse dört duvar arasında izlenmek istemiyor. Denetlenen mektuplarda kendimize otosansür uygulamamız yetmezmiş gibi, havalandırmada dolaşırken, sohbet ederken, spor yaparken otosansür uygulamak olur şey değil. Şimdi voltayı bile içeri taşıdım. Bu kadar özeli-mize girmeleri “denetim”in dışına taşıyor. Mahkeme-yeye, hastaneye giden arkadaşlar, ringdeki mobeseyi peçete ile kapatıyorlar diye görüş ve telefonda men ediliyorlar. Kısacası, dışarı-içeri karışmış durumda. “*Hapishane duvarları dışarıdaki duvarların küçük bir parçası*” deriz, bu çok daha derinden hissediliyor. Ama öte yandan, tutsaklar en ilkel koşulda yaşatılıyorlar. Ütü yok, yapıstırıcı yok... yok... yok... Çamaşırhane de yok. Var, ama yok! “Kırk yılda bir” çarşaf vs alıyorlar, ama diğer tüm çamaşırlar elde yıkıyor. Bu, toplu olarak leğenlerde çamaşır yıkama işi, bana Adana Cezaevi’ni hatırlattı, tutsaklar teknikten yana ‘80’li yıllardalar yani.

Eskiyi sıkça hatırlıyorum elbette. **Bizim kuşak, tahliye olurken her şeyini içeride bırakıp çıkardı, ben de öyle yapmıştım. Şimdi orada burada gözüme çarpıyor bunlar.** Klasikler, İngilizce çalışma kitapları, sözlük... Kiminin kenarına yazdığım (B) işareti bile duruyor hala. Yastık kılıfı, yatak örtüsünü görüyorum. Hırka, kazak, masada bir örtü veya bir defter... Tabi ki, bıraktığım yerden başlıyormuş hissine kapılmadım. Ama bir burukluk sardı içimi. Geride bıraktığım arkadaşlarım için... Tahliye olup giderken duyduğun hisler gibi. **Çıkan herkes, sevinçle yürek acısını birlikte duyar, hatta ikincisi ağır basar. Herkesin çıkması gerektiğini o an kadar keskin hissetmezsin.** Ben üç buçuk yılda neler yaşamıştım, ama geride kalan sanki “donmuştu”. **Hapishane de zaman durur gibi olur. Sende bıraktığı izleri bile farkedemezsin çoğu kez. Kendini girdiğin yaşta hissedersin, belki bu yüzden biraz “çocuk” kalırsın... Oysa zaman çok da hızlı akar, öyle hissedersin, yetiştiremezsin yapacağın işleri...** Böyle garip bir durum çıkar ortaya. Ben de böyle “garip” hisler içinde kaldım işte!

Kampanya ile birlikte, başına gelenleri öğrenenlerin en fazla şaşırdıkları şey, 21 yılı içeride geçirmiş olman. Ve bu sürenin önemli bir bölümünün işkence altında, hücrelerde geçirilmesi... “Bu kadar uzun süre bütün bunlara nasıl dayandın, nasıl direndi” sorusuyla sıkça karşılaştık. Bunu hem hayret, hem de hayranlıkla karışık soruyorlar. Bu konuda bir şey söylemek ister misin?

Yıllar önce hangi işkence mekezine girdiysem, özel bir uygulama, özel bir kin ile karşılaşmıştım. Sanırım kendi gücümü görmem, o dönemlere rastlıyor. **İşkenceciler, tüm işkence yöntemlerine rağmen karşılarında eğilmeyenleri, olağanüstü büyütüyorlar gözlerinde.** Kendi sınıf güdülerini haklı kılıyor belki onları.

Sadece duygular ve yürek çırpıntılarını kata-

rak değil, bilinçle de yürümek. Şimdi böyle görüyorum kendimi, ama o dönem gençtim ve ne bilgi birikimim ne de mücadele tecrübem vardı. Fakat direniş virtüözü Fatih’i, Fatihleri tanımıştım ben. Kaldı ki, direnmek için çok bilinçli olmak da gerekmiyordu. Aysel gibi 17-18 yaşında direnenler vardı. (Aysel Zehir ’84 ÖO gazisi -yn) Bi-

zim ülkemizde çocuk yaşta gençler asıldı. Dimdik yürüdüler ölümün üzerine. Kısacası, benim gibi işin çok başında olmasına rağmen direnenler karşısında büyük korkuya kapılıyor ve bu gücü baştan kırmak istiyorlardı. (Şimdi gençlere azgınca saldırılması da bundan. “Neden böyle” diye düşünüyorlarsa gençler, bilsinler ki, sömürücünün sınıf tavrıdır bu. Kendi güçlerini görsünler ve bunu görmek, onlara yeni güç katsın.) Oysa beni bileyen, onların zulmü ve benim gibi onbinlerce insanın ödediği bedel, ama en çok da en yeteneklilerimizi aramızdan çalıp almalardı. Öyleyse, ölümlerimiz hala savaşıyor ve ilelebet savaşıyor olacaktı...

Uzun yılları hapishanede geçirmiş olmam elbette çok ilgi çekiyor. Üstelik onların yasalarına göre de durumum hafifti. Ama her fırsatta 3 yıl, 5 yıl, 10 yıl vs bütün rakamlar ceza kesmek için kullanıldı adeta. Ve cezalandırma süreci hiç bitmedi. Lehime olan hiçbir yasayı kullanmak istemedikleri gibi, yasalarını da çiğneyerek uzun yıllar hapsetmenin yollarını buldular. “Hücreler” kitabına yağın cezalar ve süren mahkemeler de on yılı buluyor. Demokles’in kılıcı gibi tuttular başımda. Ama iş düzeltmeye gelince elleri titredi. 5 yıl 7 ay fazladan yatırıp “ne yapalım, yanlışlık oldu” demişlerdi oysa. Bu “yanlışlık” nedeniyle açtığım dava için mahkeme tazminat ödemeyi reddetti. Eğer Yargıtay da reddederse AHİM’e başvuracağız. “Hücreler” kitabı davası da AHİM’de, sizinle röportaj yaptığım bugünlerde, dava AHİM’de görülmüş olacak.

Dışarıda bana da en çok “*bunca yıl nasıl dayandın*” diye sordular. Şöyle yanıtladım: “*Özlemimi duyduğum dünyanın gerçekleşmesini çok istiyorum, bu dünyanın cisimleşmiş halini yaşamak ve yaşatmayı çok istiyorum, ama bunu engellemek isteyenlere karşı da direniyorum, güçleniyorum...*”

Direnmenin insanı nasıl güçlendirdiği hemen farkedilmiyor, bunu anlatmak ise hiç kolay olmuyor. **Yaşamın önümüze çıkardığı zorluklar karşısında direnç geliştirmek doğaldır aslında.** Kuşkusuz, devrimcilerin bilinçli direnci ayırdedici bir özelliktir, ama eğer sözkonusu olan bedel ödemekse, böyle yığınla insan var. Ve biz toplumsal olarak ağır bir bedel ödedik, ödüyoruz. **İşini, evini, grev hakkını kaybeden işçi nasıl dayandı?! Ücreti sürekli düşen, çalışma saatleri yükselen çalışanlar nasıl direniyorlar?! Çocuğu uzun süre hapishanede kalan ve hayatından hep endişe duyan analar, örneğin benim annem, nasıl direndi?! Hele oğlunu-kızını kaybeden, işkence, ölüm orucunda, idamlarda evladı elinden alınan, çocuğunun kemiğini bile bulamayan bir ananın kanayan yüreği nasıl dayanıyor?! (Bir ka-yıp anasının söylediği şu sözlerle nasıl dayanılır:**

“Oğlumun yaşadığı inancıyla uyanıyorum. Saatler ilerledikçe inancım azalmaya başlıyor. Öğle üzeri oğlum yine ölüyor. Akşamleyin canlanıyor; yakında geleceğine inanmaya başlıyorum, sofrada ona yer kuruyorum, ama o yeni baştan ölüyor, ben de geceleyin umudumu yitirmiş olarak yatıyorum...”) Evi başına yıkılıp ailecek sokak ortasında kalanlar bu durumla nasıl başedebiliyorlar?! Zorla, baskıyla, açlıkla, işsizlikle cebelleşen gençler nasıl tutunuyor hayata?! İş olmadığı için çocuğunun yüzüne bakamayan bir babanın parçalanmış ruhu nasıl onarılabilir?! Kirli savaşta evlatlarının ölüm haberleriyle sarsılan analar nasıl dayanıyor?! Köyü boşaltılan, toprağına-malına el konulan, tanımadığı bir hayatın içine, kentlere sürüklenen insanlar ne durumda?! Dayak yiyen, tecavüze uğrayan, aşağılanan kadınlar neler çekiyor?! Saymakla bitirebilir miyiz?

“Hayat hakkın mücadele gücün kadardır...” Mücadele eden güçleniyor. Böylesine ağır bedeller ödeyen milyonlarca insanın, bir gün bu gücü yerinde kullanacağını biliyoruz. Biz bu acıların yaşanmayacağı bir dünya kurmak istediğimize göre, ülkemizin bu karanlık günlerinde benim payıma da bu düştü...

Seni destekleyen, sana yazan, dışarıda senin için çalışan, imza toplayan, bildiri dağıtan vb herkese ve yurtdışından gelen heyetlere söylemek istediğin birşey var mı?

Size daha önce yazdığım mektupta (derginin Şubat sayısında yayınlandı) az çok duygularımı anlatmaya çalışmıştım. Dışarının tutsaklarla (benimle) böylesine buluşması ve bütünleşmesi, olağanüstü güzel. Neredeyse içeride olduğumu unutuyorum. (İşin kötüsü (!) alıştım akan mektuplara, kulağım hep mazgalda...)

Nasıl yoğun bir emek sarfedildiğini, binbir zorlukla cebelleşildiğini düşünürken, anlatılmaz bir duygu akışı ve yoğunluğu yaşıyorum. Emek verenler ne kadar farkındalar bilemem ama, akit-tikleri terin kıymeti çok büyük. İlgilenmeyenlere de canları sıkılmasın, ama sabırla anlatmaya devam etsinler. Nereden nereye geldiğimiz önemli, ama çabamız tükenmez. Bir zamanlar bir avuç tutsak yakını, özellikle analarımızın çığlığıyla sarsılmışlardı, şimdi milyonlar var. Emeği geçenlerin yüreğine sağlık... Paha biçilmez çabalarıyla buluşuyor, sınıksız kucaklıyorum.

Yurtdışından gelen arkadaşlara ayrıca çok teşekkür ediyorum. Beni buradan çekip almak için onlar da çok uğraştılar. Bütün engelleri aşmaya çalışarak dayanışmanın güzelliğini hatırlattılar herkese. Engellemek istemeleri de bu yüzden, ama onlar bir avuç... Bizim ülkemizin insanları zor gününde yanında olanları unutmaz. Çabalarına çok değer verdiğimizizin bilinmesini isterim.

İlgilenenleri unutmuyorum, unutmayacağız. Fakat ilgilenmeyenler de aynı şekilde unutulmuyor. Kimilerine göre “hikayem” reyting yapmayabilir, onları anlıyorum, ama bu kaygıyı taşımayanlar içinden de yazmayan, ilgilenmeyenler çok. Oysa duyulmasının öneminin büyük olduğunu bilirler ve bunun için bir kalem de onlardan gelmesi beklenir.

Son olarak ne söylemek istersin?

Herkese sevgilerimi gönderiyorum. Buluşacağız mutlaka... **Ayrıca kadınlarımızın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınları Günü’nü kutluyorum.**

Nevin Berktaş'a özgürlük!

TBMM'de basın açıklaması

21 Şubat 2011 Pazartesi Günü, TBMM'de, BDP Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal, Nevin Berktaş'ın annesi Makbule Berktaş ve Ankara Düşünce Özgürlüğü Girişimi'nden aydınların katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi.

Akın Birdal konuşmasına, "günümüzde ifade ve basın özgürlüğünün yine Türkiye'nin gündeminde oluşu, Nevin Berktaş'a ilişkin düzenlediğimiz bu toplantıyı önemli kılmaktadır" diyerek başladı. Ve şöyle devam etti. "Nevin Berktaş, 1980'den itibaren yaklaşık 21 yılını cezaevlerinde geçiren, ülkemizde en uzun süre hapis yatmış kadın siyasi tutukludur. Cezaevlerinde kaldığı süre boyunca hukuk dışı yaptırımlara boyun eğmediği için, hücre cezası da dahil, birçok cezaya maruz kalmış ve infazı yakılarak yıllarca içeride tutulmuştur...

Berktaş, devletin F tipi cezaevlerine geçişe hazırlandığı bir dönemde, 12 Eylül cezaevlerindeki hücreleri ve o hücrelerde geçirdiği işkenceleri anlatan bir kitap yazdı. Kitap Nisan 2000 tarihinde Yediveren Yayınevinde basıldı. Yayınlandığı günden 7 gün sonra toplatıldı, hakkında davalar açıldı, para ve hapis cezaları verildi. Yasa değişiklikleri ile bu davalar düştüğü halde, yeniden dava açıldı ve 3 Kasım 2010 tarihinde Bakırköy Kadın Cezaevi'ne konuldu. Düşünce ve basın özgürlüğü; demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin olmazsa olmazıdır. İçerde gazetecisi, yazarı

bulunan bir ülkenin bunlardan söz etmesi; ne inandırıcı ne de güven vericidir. Bu nedenle Nevin BERKTAŞ'ın serbest bırakılmasını istiyor, bu konuda yapılan çağrılara ve girişimlere duyarlı olunmasını bekliyoruz."

Ardından Berktaş'ın annesi Makbule Berktaş söz aldı ve 1978 yılından itibaren 'maratonda' olduğunu söyledi. "22 yıl cezaevinde yatan Nevin Berktaş'ın

sonuna kadar arkasındayım. Kızım cezaevinde kaldığı hücrede kendisine verilen ekmek ve peyniri fare-

lerle paylaşıyor ki kulağını yemesinler diye. Nevin Berktaş, hücrelerde yaşadıklarının yüzde 50'sini bile yazmamıştır. Bugün bir yazar çektiklerini yazmışsa cezayı hak eder mi? Bu nasıl adalet? Türkiye'de hukuk yok, devrimci çocuklara, basına ceza veren bir hükümetle karşı karşıyayız. İnsanları betonlara gömenler zaman aşımına uğruyor, Nevin Berktaş kitap yazdı diye içeride tutuluyor. 1996'lardaki gibi anaları sokaklara dökmesinler, yeter artık" dedi. Makbule Berktaş, "ben de kızım gibi kitap yazacağım, beni de gözaltına alsınlar, ya da kızımı serbest bıraksınlar" diye ekledi.

Ankara Düşünce Özgürlüğü Girişimi adına konuşan Mahmut Konuk ise, şunları söyledi: "Bu ülkede emekçiler ve ezilenler Kürtler, Ermeniler, Aleviler, Romanlar, Êzidîler, Süryaniler vb. için adalet yok, 'demokrasi'; 'örnek' veya 'ileri' değil, düpedüz sahte. İnsan hakları, düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü vb. ile ilgili sözler ise retorikten ibaret, tamamen palavra, kuyruklu yalan!..

Bir insan devletten 'hapis alacaklısı' olur mu?.. Nevin BERKTAŞ devletten 5 yıl 7 ay 'hapis alacaklısı'!...Devlet kendi 'hukuku' içinde bile Nevin BERKTAŞ'ı 5 yıl 7 ay fazladan hapiste yatırmış. Üstüne üstlük 'yattığı hücreyi yazdığı için' 3 Kasım 2010'dan itibaren 10 ay daha yatırmak için hapse kapatıyor, üstelik aynı 'suç'tan dolayı ikinci kez!..

Adeta intikam alıyor!.. Adeta; 'sen misin bizim hücremizi beğenmeyen, kötüleyen' dercesine!.. Nevin BERKTAŞ'ı yattığı hücreyi yazdığı için hapse tikanlara, yaşadığımız örnekleri; 'hukuk, adalet, demokrasi, insan hakları, özgürlük' vb. diye yutturanlara sesleniyoruz: Ya Nevin BERKTAŞ'ı bir an önce serbest bırakın, ya da bizi de tutuklayın!..Hiç değilse 'hukuksuzlukta eşitlik' olsun!.."

PEN, Nevin Berktaş'la görüş yasağını protesto etti

PEN Türkiye Merkezi düzenlediği basın toplantısıyla, Adalet Bakanlığı'nın yurtdışından gelen PEN heyetinin Nevin Berktaş'la görüşmesine izin vermemesini protesto etti.

10 Şubat 12.30'ta Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Lokali'nde yapılan açıklamaya Almanya PEN Başkan yardımcısı Christa Sczvenke, Yazar Gunter Waltraff, Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği Temsilcisi Antonia Vonder Behrens, PEN Türkiye Temsilcisi Halil İbrahim Özcan, Türkiye Yayıncılar Birliği Başkanı Ragıp Zarakolu, TGDP Sözcüsü Necati Abay ve Nevin Berktaş'ın avukatı İlayet Aksu katıldı.

Halil İbrahim Özcan'ın sunumunun ardından Sczvenke, bir konuşma yaptı. "İzin verilmemesi bizi endişelendirdi. Türkiye'nin demokratikleştiğini düşündüğümüz bir süreçte böyle bir olayın yaşanması ilginç. Oysa Pınar Selek'in beraat kararıyla sevinmiştik. Ancak bu ilk denememizdi, daha sonra tekrar izin için başvuracağız" dedi.

Yazar Gunter Waltraff ise, insan hakları mücahidesiyle özellikle de düşünce özgürlüğüyle yakından ilgilendiğini, göçmenlerle arasının çok iyi olduğunu belirtti. Waltraff, Hücreler kitabının bölümlerini çevirip okuduğunu belirterek "Kitapta yalan ya da yanlış hiçbir şey yok. Tamamen yaşadıkları-

nı anlatmış. İşkenceleri, zulmü anlatmış. Kitabın neden toplatıldığına dair bir belge de yok. Kitabın hepsini yasaklamışlar. Kitabın içeriğinden korkuyorlar ve tekrar okunmasını istemiyorlar. Ancak ben bu kitabın yaygınlaşması için elimden gelen her şeyi yapacağım. Kitabı Almanca-Türkçe olarak bastıracağım ve geniş kesimlere ulaştıracağım" dedi.

Ragıp Zarakolu, Bakırköy Hapishanesi'nde 1.5 yıldır tutuklu bulunan Suzan Zengin'in durumuna dikkat çekti ve mahkemeye katılım ve sahiplenme çağrısında bulundu. Nevin Berktaş'ın Hücreler kitabının basımı için çalışmaların sürdüğünü anlattı. Necati Abay da, hala 44 gazetecinin hapishanede tutulduğunu ve derhal serbest bırakılmaları gerektiğini söyledi.

Nevin Berktaş'ın avukatı İlayet Aksu, "Nevin'in mahkeme süreçleri hukuksuzluklarla dolu. Hiçbir somut delile dayanılmadan cezalar veriliyor. Nevin Berktaş yaşadıklarını anlatmış ve bu kitap bir belgesel niteliğindedir" dedi.

Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği'nden Antonia Vonder Behrens, Nevin Berktaş'ın davasının dikkatlerini nasıl çektiğini anlattıktan sonra, "Görüşmek için birlik beni görevlendirdi. İzin istedik ama vermediler. Bu ise 12 Eylül'le hesaplaştığını söyleyen bir Türkiye'nin tezat davranışını gösteriyor. Kitabın bütününe yasaklama getirmişler. Bence bu kitabın okunmasını engellemek için alınmış bir karar. Ama kitabın başka dillerde tekrar basılacağını duymak beni sevindirdi" diye konuştu.

Nevin Berktaş'la görüşmek için başvuru yapan PEN'in bu talebi geri çevrilirken, yazılı hiçbir gerekçe de sunulmadı. "Demokrasi", "insan hakları", "düşünceye özgürlük" kavramlarını ağızından düşürmeyenler, 12 Eylül'le hesaplaşacaklarını, darbecileri yargılayacaklarını iddia eden hükümet, bu yasaklamayla 12 Eylül'le değil, asıl 12 Eylül'ü anlatanlarla hesaplaşacağını ve intikam aldığını bir kez daha göstermiş oldu.

Nevin Berktaş'a özgürlük!

İmza standları, bildiri dağıtımları, afiş ve yazılamalar...

Kızılay

20 Şubat Pazar günü Kızılay Yüksel Caddesi'nde bir kez daha imza toplamak için buluştuk. O gün Yüksel Caddesi, hem diğer siyasetlerin masalarıyla doluydu, hem de gelip geçenler yönüyle çok kalabalıktı. Geçen defa Nevin'in dövizlerini etrafımıza asmış, önlüklerimizi giymiş ve masa açmıştık. Bu defa sadece önlüklerimiz var üzerimizde. İmza föylerini ve bildirileri elimize alarak, imza toplamaya başladık.

Nevin Berktaş'ı anlatırken önce bildirileri uzatıyoruz. Nevin'in durumunu anlatmaya başlayınca, durup dinliyorlar bizi ve kimisi hükümete kızıyor, "bunların adı 'ak' olsa da geçtikleri heryeri karartıyorlar" diyor. Kimisi Nevin'e hayranlık duyuyor ve bize Nevin'le ilgili sorular soruyor. Arkadaşlarını çağırıp, "gel sen de imzala" diyenlerden, başta hiç ilgilenmeyip Nevin'i anlatmaya başladığımızda "verin ben de imzalayayım" diyenlere kadar birçok insan Nevin için imza attı. "Nevin'i tanıyor musunuz" sorumuza, "Nevin'i kim tanımaz" diyerek yanımıza gelenler de oldu. İki görme özürlü arkadaş da Nevin'in durumunu öğrenince, "biz de imza atmak istiyoruz" diyorlar ve el yordamıyla imzalarını atıyorlar.

Geçen sefer stand açtığımızda gelen sivil polislerden biri yeniden geliyor yanımıza. "Ben de sizin standı bakıyordum, açmadınız mı" diye soruyor. Adamı tanımayan bir yoldaş "bu sefer böyle topluyoruz, bir imza da siz verin" diyor. O da "neden olmasın" diyerek elini uzatınca, "hayır sizin imzanızı almıyoruz" diyorum ve oradan uzaklaşıyoruz.

2 saat içinde bildiriler bitiyor, yanımızda daha fazla olmadığı için hayıflanarak ayrılıyorz Yüksel caddesinden.

Bakırköy

Nevin Berktaş'ın serbest bırakılması için yürütülen kampanya kapsamında, PDD okurları, bu kez Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda imza standı açtılar. 7 Şubat'ta saat 14.00 ila 16.30 arasında açılan standın arkasında "Nevin Berktaş serbest bırakıl-sın" pankartı asıldı. Masa ise dövizlerle çevrelendi. Konuşmalar eşliğinde bildiri dağıtımı yapıldı. Nevin Berktaş'ın kişiliği ve 12 Eylül faşizmi anlatıldı.

Stand açılmadan önce BDP'nin eylemi de olduğu için Kürt halkından insanlar standı yoğun ilgi

gösterdiler. Yoldan geçenler ise pankarta bakarak "Nevin Berktaş kimdir" diye birbirlerine soruyorlardı. Geçen insanların meraklı bakışları, bildirilerle biraz olsun giderilmeye çalışıldıysa da, polis korkusunun olduğu da gözden kaçmadı. "İmzalar bir işe yarayacak mı" diyenlere, bunun başarmak için

ve bir önceki yere göre verimini de test ediyoruz. Bakırköy daha "elit" bir yer olması itibarıyla imza atmaya gelenler, -BDP'nin o günkü eyleminden gelenleri saymazsak- daha çok semtlerden gezmeye çıkan emekçiler oluyor.

Mecidiyeköy

20 Şubat'ta Mecidiyeköy Metro çıkışında imza standı açtık. Yağmura ve soğuğa rağmen 13.00'ten 15.30'a kadar açık kalan standta bildiri dağıtımı da yapıldı. Mecidiyeköy, hafta içi daha yoğun bir bölge. Hafta sonu olması ve elverişsiz hava koşulları, meydanının her zamanki canlılığını ve yoğunluğunu azaltmıştı. Bu durum imza standına da doğal olarak yansdı. Diğer yerlerden daha az imza toplanabildi.

Gazi Mahallesi

27 Şubat'ta Gazi Mahallesi Dört Yol'da stand açan PDD okurları imza topladı. "Nevin Berktaş serbest bırakılsın" yazılı pankartının yanı sıra, dövizler ve flamalarla düzenlenen stand, yağmura ve soğuk havaya rağmen ajitasyon konuşmaları eşliğinde sürdürüldü. 14.00-17.30 arası açılan standta Gazili işçi ve emekçilerin ilgisi de yoğun oldu. Yapılan konuşmalarda Nevin Berktaş'ın niçin hapse atıldığı ve kişiliği hakkında bilgiler verildi.

araçlardan sadece birisi olduğu yönünde konuşmalar yapıldı. Monoton bir "12 Eylül mağduru" ya da "gadre uğramış" yönündeki yazıları, konuşmaları çok duymuş kitlelere, direniş yönündeki konuşmalar yapılması oldukça önemli. Aslında her yeni faaliyet, farklı tecrübeler edinmemize yardımcı oluyor. Nerede faaliyette bulunuyorsak, oranın profilini

Çeşitli emekçi semtlerde ve merkezi yerlerde, "Nevin Berktaş'a Özgürlük!" kampanyası kapsamında, yazılamalar yapıldı, ozalitler, stickerlar ve derginin Şubat sayısının kapağı afiş gibi yapıştırıldı. Ozalitlerin yapıştırılması sırasında iki okurumuz gözaltına alındı.

Erdoğan'ın yeni istismarı: Cumartesi anneleri

Başbakan Erdoğan, "faili meçhul"ler, idamlardan sonra, yeni bir sömürü ve istismar aracı olarak "Cumartesi anneleri"ni seçti. 5 Şubat'ta

Cumartesi anneleri, 1995 yılından bu yana, her hafta Galatasaray Lisesi'nin önünde oturuyorlar. Kaç kez coplandılar, gözaltına alındılar. Bir süre ara verdikleri oturma eylemine, Ergenekon davasında "faili meçhul"lerin ortaya çıkacağını söylenmesi üzerine yeniden başladılar. Geçtiğimiz ay 300. haftayı geride bırakmışlardı.

Cumartesi anneleri, 1995 yılından bu yana, her hafta Galatasaray Lisesi'nin önünde oturuyorlar. Kaç kez coplandılar, gözaltına alındılar. Bir süre ara verdikleri oturma eylemine, Ergenekon davasında "faili meçhul"lerin ortaya çıkacağını söylenmesi üzerine yeniden başladılar. Geçtiğimiz ay 300. haftayı geride bırakmışlardı.

Erdoğan, bu görüşmede kendi dönemlerinde hiç faili meçhul olmadığını da iddia etti. Görüşmeye gelen ailelerin içinden bir annenin, oğlunu 2004 yılından itibaren görmediğini söylemesi üzerine, bunun kendi hükümetleri dönemindeki tek örnek olduğunu ve araştıracaklarını söyledi.

Oysa AKP hükümeti döneminde sadece Kürt bölgesinde 375 kişinin yargısız infazla öldürüldüğü ve "faili meçhul" olarak kaldığı biliniyor. Diğer yandan şu an hükümette olan bir parti olarak, sadece kendi dönemini değil, önceki yılları da araştırmakla yükümlü olduğunu örtbas ediyor. Bu konuda yıllardır önerilen "Hakikatleri Araştırma Komisyonu"nun kurulmasına da yanaşmıyor. Dahası, Ergenekon davası ile birlikte tüm "faili meçhul"lerin ortaya çıkacağı ve yargılanacaklarını söylemelerine rağmen, bu konuda hiçbir adım atılmıyor. Aksine ya üstü kapatılıyor ya da Arif Doğan'ın ifadelerinde olduğu gibi, "bunamış bir emekli subayın saçmalıkları" şeklinde sunuluyor. Öyle ki aynı davadan içeride olan gazeteci Mustafa Balbay, "Arif Doğan delil fazlalığından serbest" diyor. Arif Doğan, JİTEM'i kendinin kurduğunu ve yüzlerce kişiyi öldürdüklerini açık açık söylüyor. Fakat ne onunla, ne de söyledikleriyle ilgili hiçbir işlem yapılmıyor.

Kayıp yakınlarının İHD'deki kayıtlarına göre, bugüne kadar savcılıklara dilekçe ile başvuru sayısı 6 bin 200'dür. Meclise başvuru yapan kayıp yakınlarının dilekçesi ise binin üzerindedir. Bu dilekçelerin yaklaşık yarısı AKP hükümeti döneminde Meclis İnsan Hakları Komisyonuna verilmiştir. Ayrıca hukuki girişim başlatılan ve yargıya yansılan davaların sayısı da yüzlercedir.

Hal böyleyken Başbakan ve AKP hükümeti, "ileri demokrasi"den dem vuruyor. Kendi dönemlerinde "faili meçhul"lerin kalktığını iddia ediyor. Yıllardır "kayıp"larını arayan ailelerden ilk kez haberdar olmuş gibi davranıyor. Ve seçim arifesinde, bu kez onları bir istismar aracı haline getirmeye kalkıyor.

Cumartesi anneleri, bir kez daha "merhamet değil, adalet" istediklerini haykırdılar. Anaların bu çığlığı ve büyük bir kararlılık ve sabırla yürüttükleri mücadele er-geç katilleri ortaya çıkarmayı başaracaktır. Anaların öfkesi, katilleri boğduğu gibi, onları koruyup kollayanların da gerçek yüzünü ortaya çıkaracak aynı akıbete uğratacaktır.

Toplu mezarlarda binlerce ceset var

Mutki'de toplu mezarın açığa çıkmasının ardından, birçok yerde bu mezarlarda kazı yapılması için eylemler düzenlendi. Bunlar içerisinde en ünlüsü olan Newala Qasaba'nın (Kasaplar Deresi) açılması için Siirt'te büyük bir gösteri yapıldı. Kitlenin adliye binasına doğru yürüyüşü, polisler tarafından kesildi. Kendi içlerinden seçilen temsilciler aracılığıyla savcılığa başvuruda bulundular.

Askeri çöplük olarak kullanılan "Kasaplar Deresi", aralarında PKK'nin önderlerinden Mahsun Korkmaz'ın da bulunduğu 200 kişinin cesedini barındırıyor. Korkmaz'ın ailesi geçtiğimiz aylarda bu derenin açılması için, İnsan Hakları Derneği'ne (İHD) başvuruda bulunmuş, o yüzden de tehdit edilmişti.

Diğer yandan toplu mezarların kepçeyle kazılmasına tepkiler artıyor. Eski Adli Tıp Kurumu başkanı, şimdi TİHV Başkanı olan Dr Şebnem Korur Fincancı, bu durumu "utanç verici" olarak değerlendirdi. Cenazelere yapılan bir saygısızlık olmasının ötesinde, delillerin karartıldığına dikkat çeken Fincancı, "kazılarda son derece bilimsel bir çalışma yürütülmesi gerekirken, kepçenin ezdiği kemiklerden DNA tespitinin zorlaşacağını" belirtti. Bu tür kazıların arkeolojik kazılarda uygulanan yöntemlerle yapılmasını ve savcılarının arkeolog ve antropologlardan yardım alması gerektiğini söyledi. Ayrıca devletin iş-

lediği suçların, devletin araştırmasının doğru olmadığını, "istenirse TİHV olarak müdahil olabileceklerini" açıkladı.

Buna karşın onlarca kişinin kemiklerinin bulunduğu Mutki'de kazılar durduruldu. İHD'nin kazılarda korucuların çalıştırıldığını açıklaması üzerine, Mutki Cumhuriyet Savcısı, kazıları durdurduğunu açıkladı ve bunu da İHD'nin müdahil olmasına bağladı. Jandarmanın Genel Komutanlığı ise, Mutki'de toplu mezarlarda çıkan kemiklerin PKK'lilere ait olduğunu kabul etti.

İHD Diyarbakır Şubesi, toplu mezarlara ilişkin yaptığı çalışmayı rapor haline getirip bir basın toplantısı düzenledi. Rapora göre, 88 toplu mezar tespit edildi. Bu mezarlarda bin 298 kişi var. Açılan 26 toplu mezarda ise, 171 kişinin kemiklerine ulaşıldı. Bu verilerin, derneğe yapılan başvurular, ihbarlar ve tanıkların anlatımıyla ortaya çıktığı söylendi.

Başbakan Erdoğan'ın bir kez daha demagojik bir tarzda kullandığı "faili meçhuller" ve "kayıplar" orta yerde dururken, hükümetin bu konuda adım atmaya niyetli olmadığı anlaşıldı. Bu konuda atılan her adım, ortaya çıkartılan her gerçek, başta Kürt halkı olmak üzere, devrimci-demokrat kesimlerin mücadelesi ile gerçekleşti. Bundan sonra da öyle olacak.

*"Demirci Kawa derlerdi adına
Medyahı yiğitler başıydı dağlarda
Tek tek yanan ateşleri
Birleştirip Ninowa'ya kaydırmakta
Zalim Dehak'sa oturmuş yatağında
Başındaki yaralara
Tabaktan gencecik beyinler çalmakta
Bütün çileler tek bir söz içindir
Demiri dövmek tavında gerektir
Tam da karlar erirken yürüdüler
İncecik derelerce süzülüp nehirleştiler
Kabarıp taştlar
Köpürüp derinleştiler
Ninowa surlarında denizlere girdiler
O gün dağlardan ateşlerle inen Medler
Ninowa artık yoktur dediler
Sevinç gözyaşlarını koyup taslara
Yudum yudum şarap diye içtiler
Demirci Kawa tanrısal Dehak tahtında
Elinde balyoz
İner kalkar beyin sürülen yaralı başa
Medya'dan yükselen havarlar adına
Babil'de çekilen ahlara adına
Bir daha, bir daha
İskit gözünden süzülen yaşlar adına
Elam kilerinden çalışan aşklar adına
Bir daha, bir daha...
Bir ateş yükseldi gökyüzüne Ninowa'dan
Zulmün karanlıklarını yırtan ateş
Yükselen yalmlarla dillendi özgürlük
Ceylanlar indi yeniden nehir kıyılarına
Turaş sesleri yükseldi sazlıklardan
Ateşin çevresinde halaylar kuruldu
Sevinçler süzüldü geçmiş havarlardan
O büyük günün adına
'Newroz' denildi"*

Adnan Yücel

Newroz ateşini körükle!

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlerde eşleştiği gündür. Doğanın yeniden uyanışı, baharın müjdesidir. O yüzden de Ortadoğu halkları, bu günü "yeni gün" "New-roz" olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışın yanı sıra, toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni, Demirci Kawa'dır. Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve halkın beynini yiyerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak'a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak'la savaşmaya karar verir. Ve Dehak'ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Hazzırlığını yapar, dağa çıkar. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak'ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart'tır.

Gerek doğasal, gerekse toplumsal gelişme ve hikayeler, 21 Mart'ı, direnişle, yenilenmeyle, isyanla özdeşleştirmiştir. En önemli simgesi de ateştir. Ateş, insanlığın ilk çağlarından itibaren özgürlüğün simgesi olmuştur. Güçtür ateş, tutkudur, hepsinden önemlisi, niteliksel bir dönüşümün ifadesidir. Prometheus'un tanrılardan çaldığı günden bu yana ezilen halkların sevinç ve kurtuluş simgesi olmuştur ateş...

Demirci Kawa'nın yaktığı ateş de böyledir. O, zalimlere başkaldırının ve onları alaşağı etmenin sembolüdür. Kawa, Kürt ulusundandır, ama Demirci Kawa olarak ünlenmiştir. Ulusal değil, sınıfsal kimlidir öne çıkan. Kürt Kawa'nın değil, Demirci Kawa'nın hikayesidir anlatılan. Kawa'nın üretimdeki yeri, ulusal kökeninden daha önemli, daha belirleyicidir çünkü. Dehak zalimdir, kıyııcıdır, emekçi kitlelere düşmandır. Zalime karşı başkaldırısı örgütlemeye görevi ise, herhangi bir emekçiye değil, bir demirciye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.

Bu yıl Newroz'a, Kuzey Afrika'dan Ortadoğu'ya uzanan halkların isyanı ile giriyoruz. Ve bu isyanlarda, işçi ve emekçilerin belirleyici rolünü görüyoruz. Aynı durum Kürtler için de geçerlidir. Kürt ulusal hareketi, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle bugünlere gelmiştir. Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçileridir. Ve Kürt halkının gerçek kurtuluşu, işçi ve emekçilerin mücadelesiyle, devrim ve sosyalizmle mümkün olacaktır. Özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi, bir devrim sorunudur çünkü.

Bu yılki Newroz, başta Kürt halkı olmak üzere tüm Ortadoğu halklarında, gerçek anlamına uygun kutlanacaktır. Newroz isyandır, başkaldırıdır çünkü. O halde, Newroz ateşini körükleyelim, zulmü rüzgarlara savuralım!

Kölelik, feodalizm, kapitalizm...

Bütün sınıflı toplumlar, kadını, yani toplumun yarısını yok saydı. Bu, kendi egemenliğine son verecek sınıfın bir yarısını etkisizleştirmek demektir onlar için... Onun sahiplendiği kavga iki kez korktular. Çünkü biliyorlardı ki, kadının sahiplendiği kavga yenilmezdi.

Geçen yüzyılın başında fabrikaların da yakılan onlarca kadın işçinin mirasını yok etmeye çalıştılar. Fakat bu miras, yüzyıllar geçmesine rağmen değişmedi, kuşaktan kuşağa, ülkeden ülkeye yayıldı... İngiltere'nin grev yapan Kibritçi kızları, komün barikatlarına benzin taşıyan kadınların cesaretiyle buluştu... Jean Darck, Rosa'nın devrimci korkusuzluğunda yeniden nefes aldı. Latin Amerika'da silah tutan kadın gerillaları, Kürt dağlarından selamladı Zilan'lar... Nazi işgaline direnen Tanya'nın elleri, işkencede sustuğu

Emekçi kadının sahiplendiği

İçin katledilen ihtilalci komünist Selma Aybal'a uzandı. Gazi barikatlarından Zeynep Poyraz'ın cesareti, bir kez daha kadının özgürlüğünün kendini tutsak eden kapitalizme karşı mücadeleye içinde geliştiğini gösterdi.

Bugün de işgal edilen Irak, Afganistan, Filistin topraklarından, krize karşı direnen Yunan, Fransız işçi ve emekçilerine, Tunus'tan Mısır'a ayağa kalkın Arap halklarına kadar, mücadelenin en önünde yine kadınlar var.

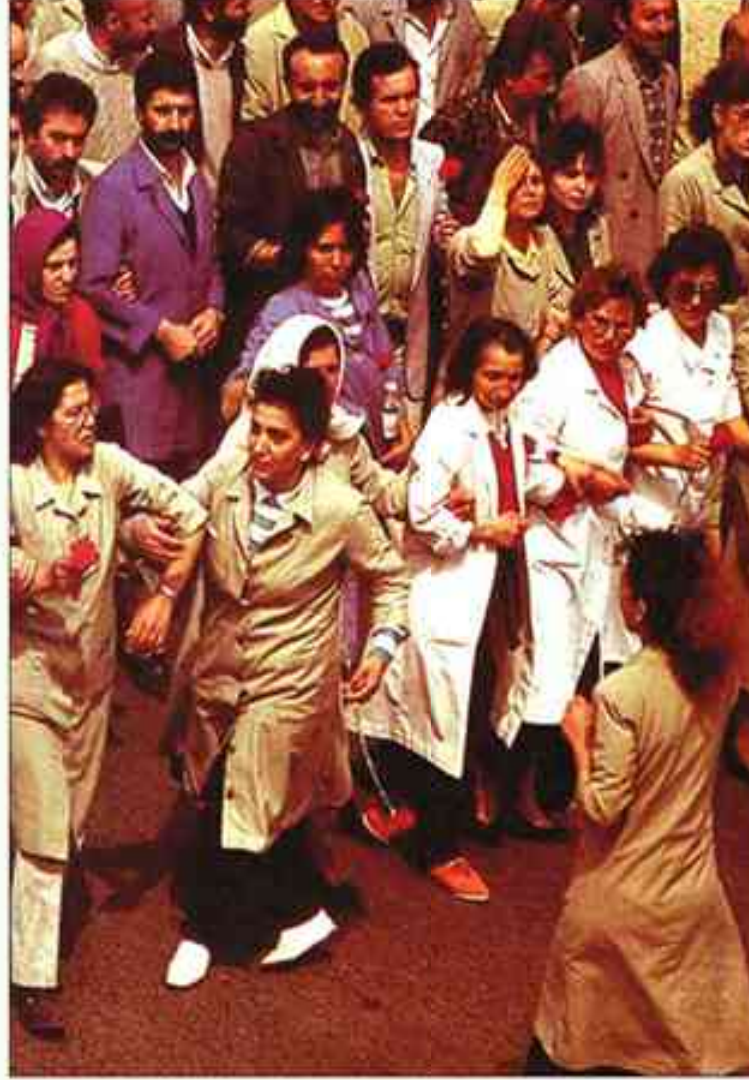
Her büyük alt-üst oluştaki, her devrimde, "önce kadınları vurun!" demistir düzenin bekçileri. Komünü yenilgiye uğratan Prusyalı komutan, kadın direnişçilerin gücü karşısında, "komün ordusunun hepsi kadınlardan oluşuyordu, ne korkunç olurdu" demistir mesela. Yangınlar çıkarılmıştır onlar için...

Zaman, yükünü 1400'lü yıllara devrederken, binlerce kadın cadı ilan edilir. Yakılırlar... Meydanlara toplatılıp kendilerini izleyen kalabalığın gözü önünde...

25 Kasım 1911... Büyük kentlerin büyük binaları yükselirken, mağazaları dolup taşarken, caddeleri büyürken, milyonlarca işçinin emeği ve alınteri de büyür... İşçiler, adına fabrika denen cehennemlerde 14-16 saat çalıştırılırlar... Amerika'da bir tekstil fabrikasında yangın çıkar. Fabrika kapıları dışarıdan kapalıdır. Yaşları 13 ile 18 arasında değişen 140 kadın işçi, alevler içinde yaşamını kaybeder...

Fakat bu yangın, 8 saatlik işgünü mücadelesinin, daha iyi çalışma koşullarını kazanmanın itici gücü olur aynı zamanda.

19 Aralık 2000... IMF reçetelerini uygulayabilmek, daha yoğun bir sömürüyü yaşama geçirmek için, önce halkın öncülerini ezilmelidir. Devrimci tutsaklara karşı o zamana kadarki en büyük saldırı gerçekleşir. Bu "F tipi" denilen hücre sistemine geçiş operasyonudur.

Bir ambulansın kapısından asla unutamaya çağımız, yüreklerimize işleyen bir çılgılık duyulur: "Bizi diri diri yakttılar!..." Tecrite karşı direndikleri için yakılan devrimci kadınların çılgılığıdır bu...

29 Aralık 2005... Bursa'da bir tekstil fabrikasında gece vardiyasına kalan 5 kadın işçi... Fabrikada çıkan yangın sonucunda diri diri yakıldılar... Tıpkı 1857'de, 1911'de Amerika'da olduğu gibi... Yine fabrika kapıları dışarıdan kilitlenmiş halde...

Irak'ta, Afganistan'da, Filistin'de yanan kadınları unutabilir miyiz? Ebu Garib'ten yükselen kadın tutsakların feryatlarını... Kendi dilinde yasaklı, evi barkı yakılmış Kürt kadınının ağdığını... Töre diye, namus diye, her gün sokak ortasında katledilen kadınların sessiz çılgınlığını...

Kadınların yakılıp öldürülmediği, ezilip sömürülmediği, aşağılanıp dövülmediği bir dünya istiyoruz! İnsanın insanca yaşayabildiği bir dünya! Yani sosyalizm!

Kadının cins olarak aşağılanması ve köleleştirilmesi, sınıflı toplumla başlamışsa, bu kölelikten kurtuluşu da, sınıflı toplumun yıkılmasıyla, yerine sınıfsız toplumun geçmesiyle olacaktır. Bu yolu da sosyalist devrimler açar. Dünyadaki ilk sosyalist devrim olan Ekim devrimi, bunun somut göstergesidir.

Sosyalist Sovyetler Birliği'nde kadını aklılaştıran ev işleri toplumsallaştırılır. Merkezi çamaşırhaneler, komünal mutfaklar, kreşler, anaokulları, çocuklar için yaz kampları yaşama geçirilir. Gönüllü birlikte dayanmayan her bağ, köleleştirici ve baskıcı sayılır. Eşler, birbiriyle eşit hale

getirilir. Bilim ve teknolojinin tüm dallarında öğretim gören kadın sayısında büyük artış olur. Hükümet ve parti çalışmalarının yönetici mevkilerinde kadınlar yer alır vb...

Sosyalizm, kadını nihai kurtuluşa götürülen yolu açmıştır. O yüzden de "kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz" denmiştir.

Mücadeleye atılarak toplumsal kabuğunu kıran emekçi kadının gücü, aynı zamanda devrimin gücüdür. Binyılların ezilişliği ile mücadeleye katılan emekçi kadın, kavgasına dört elle sarılır. Onun için emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez!

"Ezilenlerin en ezileni", ücretli kölelik düzenin iki kere sömürüleni... Evde, işyerinde, sokakta, üzerine kat kat duvarlar örülen kadınlar!

"Kader" diye dayatılanı aşip geçtiklerinde, iki kat daha güçlü, daha yenilmez olanlar!

Yaşamın yarısını, acıların tümünü tutan elleriniz; ağlamaktan direnmeye geçen gözleriniz; kölelikten özgürlüğe uzanan adımlarınızla, kavganın da yarısını üstleniyorsunuz!

8 Mart sizin gününüz! Diş diş bir kavga ile elde ettiğiniz büyük gün! Öncü komünist kadınların tüm dünya kadınlarına attettikleri kavga günü!

8 Mart'ı, 8 Mart yapan; işçi-emekçi kadının büyük direnişi, bu uğurda verdiği şehitlerdir. 8 Mart, emekçi kadının kölelikten özgürlüğe doğru attığı büyük bir adımdır. O yüzden de her 8 Mart, emekçi kadının mücadelesini daha da yükselttiği, özgürlüğe giden yolda adımlarını büyüttüğü bir gün olmalıdır!

Bu günü "işçi-emekçi" karakterinden koparıp "kadınlar günü" adı altında burjuva kadınla bir araya getirenler, sınıf işbirlikçileridir. Kadının düşmanı olarak, erkeği gösterirler. Böylece kadın sömürsünün altında yatan, asıl gerçeği gizlemeye çalışırlar. Amaçları; 8 Mart'ı bir kavga günü olmaktan çıkarmak, kadınların kendi aralarında eğlendiği bir karnavale çevirmektir. Çünkü onların en büyük korkusu, kadınıyla erkeğiyle işçi ve emekçilerin, kapitalizme karşı ayaklanmaları, bu sömürücü ve zorba düzenini başlarına yıkmalardır.

Bu korkularını gerçek kılalım! Kadın-erkek, sınıf kardeşlerimizle el ele vererek, her türlü gericiğe, sömürü düzenine karşı ayağa kalkalım! Maharetli ellerimizle "gündüzleri sömürülmeyen/geceleri aç yatılmayan" yepyeni bir dünya kuralım!

Nevin Berktaş'ın 8 Mart emekçi kadınlar günü dolayısıyla gönderdiği -6 Mart'ta Kadıköy'de yapılacak mitingte de okunacak- mesajını yayınlıyoruz.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü' müzüm tüm işçi-emekçi kadınları selamlayarak kutluyorum. Her yıl aramızda sizlerle birlikte sloganlarımızı haykırırken, bu yıl hapishanelerin duvarları ardından seslenmek zorunda kalmak, yine aramızda olmamı engellemiyor. Kadın, erkek, alanda bulunan tüm sınıf kardeşlerimin elini sıkıyorum sıkıca.

Dünya çapında büyük bir uyanışın yaşandığı bugün, aynı zamanda "geniş emekçi kadın kütlesini, emperyalizme karşı sınıf kavgası cephesine çekme günü" olan 8 Mart'ın anlamı daha da büyüyor.

"Biz bu momentte tarih yaptık. Herkes tarih yapabilir" diyen Mısır'lı kadının sesini duyuyoruz. Kıtalar sarsılıyor bugün. Afrikalı, Asyalı, Avrupalı kadınlarla seslerimiz birleşiyor. Kadınlar her zaman olduğu gibi en önde savaşıyor. Dünya mücadele tarihinde, kadınların etkin rolü olmayan, hiç bir devrim gerçekleşmemiştir.

Evet, "herkes, tarih yapabilir..." Kürt ve Türk emekçi kadınları, dünyadaki bu büyük uyanışın önemli bir parçası olmuştur zaten. Kadın ve erkeğin, hem yasalar önünde, hem de yaşamın içinde eşit haklara sahip olması, ancak eskiyi yıkıp yeni yaşam tarzını kurmakla mümkün olur. Savaşın ve sömürünün olmadığı yeni yaşam tarzını kurmak, toplumsal üretime katılmak ve sınıf mücadelesinde ön saflarda yer alıp kitlelerin bilincini dönüştürmeden gerçekleşmez. Savaş ve faşizm koşullarında, kadının tam özgürleşmesi, emperyalist burjuvaziye karşı enternasyonalist dayanışmanın örülmesinden de bağımsız değildir.

Gürleyen sesimizin gücünü biliyoruz. Şehitlerimizin büyük emeği olan bu gücün yıkıcı etkisiyle kucaklıyorum hepinizi... Kartlarınızla, mektuplarınızla taş duvarları delip geçen yüreğinizi yüreğime katıyorum.

Nevin Berktaş

Ankara'da Torba Yasa'ya çatışarak yanıt verildi

Torba yasayı protesto etmek amacıyla, DİSK, KESK, TMMOB, TTB tarafından 3 Şubat'ta Ankara'da meclise yürüme eylemi düzenlendi. Türk-iş'in tüm sesizliğine rağmen Belediye-iş üyeleri de eylemde yer aldı. Eylem için, 1 Şubat'ta İstanbul, Diyarbakır, Trabzon ve İzmir'den işçi ve emekçiler yola çıktı. Sendikal bürokrasinin bütün engelleme çabasına rağmen, eyleme katılım 10 bin kişiye ulaştı.

Kurtuluş Parkı'nda birleşen yürüyüş kolları, saat 11.00'de caddeyi trafiğe keserek Meclis'e doğru yürüyüşe geçti. Aralarında Proleterce Devrimci Duruş'un da bulunduğu devrimci kurumlar da yürüyüşün içindeydi. Sloganlar atarak yürüyen kitlenin önü, Kolej Kavşağı'nda polis panzerleri ve toma araçlarıyla, çevik kuvvet tarafından kesildi. Kitleye "dağılması için" çağrı yapan devletin bu tavrına, polis barikatlarına taş, sopa ve su şişelerini atarak karşılık verildi. Zaman zaman polis barikatlarına yüklenen kitlenin önündeki en büyük engel ise, yine bürokrat sendikacılar ve onların bel bağladığı düzen partisi CHP oldu.

Çatışma sırasında cadde üzerinde barikatlar kuruldu, çatışma Kurtuluş Parkı'na kadar genişletildi. Ankara sokakları direniş yerine çevrildi.

15.30'a kadar süren çatışmaların ardından kitle, Ziya Gökalp Bulvarı'nda toplanarak Sakarya Caddesi'ne yürüdü. Ziya Gökalp'e de barikat kuran polis engeli aşılarak gerçekleştirilen basın açıklamasında aynı gün meydana gelen Ostim'deki patlama da unutulmadı. "Katil devlet hesap verecek", "Sermaye torbanı al başına çal", "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganlarının atıldığı eylemde, torba yasanın derhal geri çekilmesi istendi.

"Tayyip sonun Mübarek olsun"

Eylem, saat 11'de, Kurtuluş parkında oluşturulan kortejle, sloganlar eşliğinde yürüyüşle başladı. En dikkat çekici slogan ise, "Tayyip sonun mübarek olsun!" sloganıydı. Mısır'da Hüsnü Mübarek diktatörlüğünün, kitle eylemleri ile çatırdamakta olduğu günlerde, kitlelerin yıkıcı gücünün ülkemizdeki "diktatörler" için de harekete geçeceğinin mesajıydı bu slogan. İşçi ve emekçiler, günün politik gelişmelerine göre böyle yaratıcı sloganlar üretiyordu.

Biz PDD olarak hemen KESK kortejinin arkasında yerimizi aldık. Arkamızda da diğer devrimci yapılar sıralanıyordu. Daha 500 metre yürümüştük ki, önümüz polis panzeriyle kesildi. Polis anonsu duyar duymaz, iler doğru yürümeye başladık. Bir süre KESK kortejiyle yanyana yürüyoruz. Attığımız sloganlara KESK'in kitlesi de katılıyor.

Önlerden gelen bir yoldaş, yolun Ziya Gökalp'te panzerlerle kesildiğini söylüyor. Hızlanıyoruz. Ve devletle karşı karşıyayız. İki sınıf karşı karşıya. İşçi ve emekçilerin öfkesi dorukta. Burası bir savaş cephesi. Sloganlar öylesine coşkulu ve gür atılıyor ki... Öyle sanıyorum ki sesimiz meclise kadar ulaşıyor. Devletin her "dağılın" anonsu, sloganlarla bastırılıyor, döviz, flama sopaları yağıyor polisin başına. Polis de ara ara tazyikli su ve gaz sıkıyor. Ne onların tehdit anonsları, ne de gazı-tazyikli suyu, kitleye geri adım attırıyor.

"Barikat açılın, yürüyüş başlasın" en çok atılan sloganlardan. Barikata yükleniyoruz aşmak için. Her yüklenişimizde gaz ve tazyikli suyla karşılaşılıyor. Ama geri çekilmek yok. Zaman zaman elimizdeki flama sopalarıyla dalıyoruz polislere. Bir yandan polis barikatına taş, sopa ile dağıtma çabamız sürerken, diğer yandan, KESK genel merkez yöneticileri, "KESK

yöneticileri ön tarafa, diğer gruplar arka tarafa. Geri çekilmeyeceğiz, bu barikatı mutlaka aşacağız" diyorlar.

DİSK ve Odalar çok az bir kitle ile gelmişler. Megafonlar KESK'in elinde, KESK, eylemi yönlendirmeye çalışıyor. Genel Merkez yöneticileri, üyelerini öne alarak, polise dönük tazyiği düşürmek, kitleyi bekleterek öfkesini eritmek istiyor. Ama Genel Merkez'in bu tavrı, kendi üyelerini bile yatıştırmıyor. Polis barikatına dönük hamleler devam ediyor...

Yükleniyoruz barikata. Tazyikli su, gaz bombaları, plastik mermiler yağıyor başımıza. Öyle üç-beş tane değil, yüzlerce. Gaz dumanından gözgözü görmüyoruz. Çok kalabalık olduğundan, bu ilk şiddetli çarpışmada bir hayli yaralı veriyoruz. İnsanlar gelen gaz bombalarından, plastik mermilerden kendini koruyamıyor. Ama onca gaza plastik mermiye rağmen kimse de panik yok, kaçış yok, çarpışarak kontrollü geri çekiliyoruz. Ama dağılmıyoruz. Taş kırmakta ustalaşmışız. Ankara'nın kaldırım taşları, yağıyor polisin başlarına. Kimileri taş kırarken kimileri taş fırlatıyor. Çok sınırlı malzemeye sahibiz. Gelen plastik mermi ve gazlara karşı "dikkat geliyor" diyerek birbirimizi uyarıyoruz. Gaz bombalarını büyük oranda polislere geri atıyoruz.

PDD olarak çekilirken en arkadayız. Yoldaşlarla sık sık gözgöze geliyoruz. Gözlerdeki kavga ışıltısı, yüzlerindeki mutluluğu, o sıcaklığı görüyoruz her seferinde. Kavga karşılıklı ataklarla sürüyor. Kurtuluş Parkı'nın hizasına geldiğimizde, kavga dostlarımız parkın banklarından barikat oluşturmuşlar. Çatışmanın ilk başladığında "barikat kuralım" sesleri yükseliyordu. Fakat barikat malzemesi bulamıyorduk. Nihayet parkta barikat malzemesi bulunmuş. Ama malzeme çok az. Dolayısıyla zayıf bir barikat.

İtfaiye'ye vardığımızda kitle ikiye bölünüyor. Bir kısmımız Mamak ve Tuzluca'yı yönüne, bir kısmımız Kurtuluş Parkı yönüne. Devlet bu fırsatı iyi değerlendiriyor, araya panzerlerle barikat oluşturuyor. Mamak yönüne doğru giden kitleyle birlikte bir süre daha çatıştıktan sonra dağılıyoruz. Ve bir Ankara eylemi daha arkasında militan bir çatışma bırakarak bitiyor.

Ankara Torba yasa muharebesi

Türkiye'nin 81 ilinden işçi ve memurlar, 3 Şubat Perşembe günü Ankara'da torba yasasını protesto etmek için buluştu. Biz de flamalarımızla onların içindeydik. Yolun kapandığı söylenince, kortejin önüne doğru yürümeye başladık. CHP'li milletvekilleri ve sendikacılar, polis barikatının önünde onlarla tartışıyorlardı. Bu arada polis ve işçiler arasında da zaman zaman arbede yaşıyorlardı. Polis, eylemin basın açıklamasıyla orada bitirilmesi gerektiğini anons ettikçe, kitle de "Barikat kalsın, yürüyüş başlasın" sloganlarını atmaya başladı. Bir taraftan da ellerindeki flamların sopalarıyla polise vuruyor ve bulduklarını polisin üstüne atıyorlardı. Biz de en önde, flamaların sopalarıyla polise vurmaya başladık. Polis bir-iki kere biber gazı sıktı, ama kimse geri çekilmiyordu. İnsanlar önceki eylemlerden öğrendikleri taktiklerle ellerinde limonlar, gazın etkisini geçirmeye çalışıyor, bir taraftan da yerini koruyorlardı.

Milletvekilleri, polisle anlaşma yapmayı başaramayınca, polis barikatının arkasına geçtiler ve saldırı başladı. Üzerine biber gazı, tazyikli su ve gaz bombası yağan kitle, geri çekilmeye başladı. Bu sırada yolun kenarında bulduğumuz herşeyi polise atmaya başla-

dık. Kolej kavşağına gelmeden bir sendikacının yaralandığı sesi yükseldi etraftan. Hemen ambulans arandı, çevrede bulunanlar ilk müdahaleyi yapıyordu. Gelen ambulansa yol verdik ve ambulans yaralıyı aldı. Bizler de tekrar taş atmaya devam ettik. Polis o kadar çok gaz bombası atmaya başladı ki, göz gözü görmüyordu.

Kolej kavşağına geldiğimizde, taşların yanı sıra kullandığımız bir silah da, polisin bize attığı gaz bombalarıydı. Biz de onlara geri atıyorduk. Bu işi o kadar ilerlettik ki, artık gaz bombalarını bekler olduk. Gaz maskesi takmayan polisler, geri atılan gaz bombalarından etkilenmeye, yerlere yatmaya ve kıvrınmaya başladı. Bizler ise daha bir coşkulu atıyorduk artık gaz bombalarını ve taşları. Bir kısmımız önde taş atarken, bir kısmımız ise Kurtuluş Parkı'ndan getirilen masalar ve oturaklarla barikat kurmaya başladı.

Tazyikli sularla ıslanırken, atılan biber gazlarıyla yanarken, kavganın coşkusuyla da yaralı arkadaşlarımıza-yoldaşlarımıza yardım ediyoruz. Yaşı büyük olanlar, ellerinde limonlar ve sirkelerle yaralılara müdahale ediyor, yaşları küçük olanlar da bizlere taş topluyordu. Birkaç kere içime dolan biber gazından kurtulmak için kenara çekildim, ancak gazın etkisi geçmez ön saflarda yerimi aldım. Önüme düşen yuvarlak bir bombaya, elimde eldiven olmadığı için tekme atmak istedim, ama sürekli döndüğü için denk getiremedim. Bu iki kez böyle oldu; ne o dönmeyi bıraktı, ne de ben ona vurmaktan vazgeçtim. Üçüncü tekmede bombayı geri yollayabilmişim; tabi yine gazları vücuduma doldurarak.

O sırada bir yoldaşımın, yoğun gazdan gözlerinin açılmadığını gördüm ve onu alıp kenara çektim, biraz geri götürerek gazın etkisinden uzaklaştırdım ve birkaç dakikaya kadar gözlerinin açılacağını söyledim. Biraz kendine gelince, "sen burada biraz daha bekle, gazın etkisi geçince gelirsın yanıma" diyerek ön tarafa yürüdüm. O sırada yoldaşlar ve kavga dostları barikatın arkasına geçmişti.

Kurtuluş Parkı'nın kavşağına geldiğimizde, polisin saldırıları sonucu bir dağılma yaşadık. Polis o kadar çok biber gazı ve gaz bombası atmıştı ki, ellerinde atacak birşey kalmamıştı. Koşuşturma Siyasal'ın oralara kadar sürdü. Biz de Dikimevi Kavşağı'na kadar yürüdük. Orada bulunan MHP binasına yaklaştığımızda, "Türkeş'in itleri, yıldırılmaz bizleri" sloganları cınladı sokakta. İki kişi MHP binasından çıkarak bağırma-ya başladı. Aşağıdan atılan bir şişe MHP binasına çikamadı, fakat onları korkutmaya yetti.

Biz hem flamalarımızı, hem de yoldaşlarımızı toparlayıp oradan ayrıldık. Saldırılarda ayrıldığımız yoldaşlarla otobüslerin geldiği yerde buluştuk, yaralı olup olmadığını sorduk. Birkaç yoldaşımıza gaz bombaları isabet etmişti. Sonra Sakarya Meydanı'na geçtik. Orada bir basın açıklaması yapılacaktı. Söylenen saatten önce kitle toplanmaya başladı, her an bir sokaktan eylemci giriyordu alana. Yapılan basın açıklamasıyla eylem bitirildi.

HSGGP'den, sendikalardan "Torba yasa iptal edilsin" eylemleri

Meclis'ten geçerek yasalaşan, işçilere ve emekçilere yoğun bir saldırıyı kapsayan Torba Yasa'ya karşı eylemler yapılmaya devam ediyor. Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu 13 Şubat'ta Kadıköy'de, 14 Şubat'ta da Şişli AKP İlçe binası önünde yaptığı yürüyüşler ve basın açıklamasıyla tepkilerini dile getiriler.

13 Şubat'ta Kadıköy'de Altiyol'da toplanan HSGGP bileşenleri kendi pankartlarını ve flamalarını açarak yolu trafiğe kapattı. En önde "Herkese sağlık güvenli gelecek için birleşik mücadeleye" pankartı taşındı. Yürüyüşte Proleterce Devrimci Duruş pankartının yanı sıra, Halk Cephesi, BDSP, DHF, Kaldıraç, BEDAŞ ve PTT işçileri pankart açarken, Devrimci Hareket, EHP, ESP, SDP ve SODAP da flamalarıyla katıldılar. Polisin engelleme girişimleri yol trafiğe kapatılarak boşa çıkartıldı. Slogan atarak İskele Meydanı'na kadar yürüyüş gerçekleştirildi. Belediye-İş 2 Nolu Şube Başkanı Hasan Gülüm ve sendika üyeleri, Emekli-Sen üyeleri de yürüyüşteki yerlerini aldılar. İskele alanında, direnişlerini sürdüren PTT ve BEDAŞ işçileri adına konuşmalar gerçekleştirildi. HSGGP adına basın açıklamasını Emekli-Sen 2 Nolu Şube Başkanı Hasan Kaşıkır yaptı. Açıklamada torba yasasının geçmiş olmasına rağmen mücadelenin devam edeceğine vurgu yapılırken, işçilere ve emekçilere yoğun bir saldırının olduğuna değinildi. Basın açıklamasının ardından Ostim'de ve iş kazalarında yaşamını yitiren işçiler için saygı duruşu gerçekleştirildi. Eylem "Katil devlet hesap verecek" sloganının atılmasıyla bitirildi. Eyleme 500 kişi katılım gösterdi.

HSGGP bileşenleri **14 Şubat'ta Şişli Camisi'nin önünde** toplanarak Mecidiyeköy'deki AKP İlçe binasına yürüyüş gerçekleştirdi. Yolu bir şeridini trafiğe kapatan kitle en önde "Herkese sağlık güvenli gelecek için birleşik mücadeleye" pankartını taşıdı. Aralarında PDD'nin de yer aldığı bileşenler eyleme dövizlerle katılım gösterdiler. AKP önünde yoğun güvenlik önlemi alındığı gözlenirken, yürüyüş sırasında duraklarda bekleyen emekçiler de eyleme alkışlarla destek verdiler. AKP önünde açıklamayı Emekli-Sen 2 Nolu şube başkanı Hasan Kaşıkır yaptı.

8 Şubat'ta Taksim'de HSGGP, KESK, TTB, TMMOB, DİSK bileşenleri meşaleli yürüyüş gerçekleştirdiler. HSGGP'nin aynı gün 19'da yapmayı planladığı yürüyüş, KESK'in de bir saat öncesine eylem kararı almasının ardından birleştirildi. KESK Şubeler Platformu Tünel'den meşalelerle yürürken, HSGGP bileşenleri de Galatasaray'da toplandı. Bedaş ve PTT işçileri de yürüyüşe katıldılar. Proleterce Devrimci Duruş, BDSP, Halk Cephesi, Devrimci Hareket, Emek ve Özgürlük Cephesi, Halkevleri, Tüm-İGD, SDP eylem flamalarıyla katıldılar. 750 kişi-

nin katıldığı yürüyüş, Tramvay durağına kadar sürdü. Açıklamadan önce Ostim'de devlet tarafından katledilen işçiler için saygı duruşu yapıldı. Basın açıklamasında torba yasanın derhal çekilmesi istendi.

Aynı gün KESK Şubeler Platformu **İzmir, Ankara, Kayseri, Manisa, Diyarbakır, Edirne, Giresun, Ordu'da** da açıklamalar gerçekleştirdi. KESK, Türk-İş, DİSK, TTB, TMMOB İstanbul şubeleri de torba yasaya karşı eylemler gerçekleştirdiler.

KESK üyeleri, **10 Şubat'ta İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi önünde** toplanarak Büyükşehir belediyesine yürüdüler. "Emekçilerin kazanılmış haklarını gasp eden torba yasa geri çekilsin" pankartının açıldığı eylem süresince "Ücretli köle olmayacağız"; "Sendikalar göreve genel greve", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Yaşasın sınıf dayanışması", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Direne direne kazana- cağız" sloganları atıldı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde açıklamayı Eğitim-Sen 3 Nolu Şube Başkanı Nebahat Bükrek okudu. Nebahat Bükrek açıklamada AKP hükümeti döneminde yapılan hak gasplarına değinirken, torba yasası içine konulan vergi ve prim aflarının aslında sermayeye hizmet ettiğini belirtti. Eylem çuval yakılmasıyla bitirildi.

14 Şubat gecesi, Maltepe AKP ilçe binasına molotoflu saldırı düzenlendi. Torba yasasının meclisten geçirildiği gece gerçekleşen saldırının ardından, AKP binasının önünde TİKB(B) imzalı pankart bulundu.

Adana ve Samsun'da sağlık işçileri eylemde

Adana Numune Hastanesi ve Samsun Gazi Devlet Hastanesi'nde Dev Sağlık-İş Sendikası üyesi taşeron işçilerin başlattıkları direnişler devam ediyor.

Adana'da 4 Ocak'tan beri, Gazi Devlet Hastanesi'nde ise 27 Ocak'tan beri hastane önünde çadır kuran işçiler, geçmişe dönük alacaklarının verilmesi talebinin yanı sıra, işe geri dönmek istiyorlar. Adana Numune Hastanesi'nde, ihaleyi kazanan firma işçilere "Geçmişe dönük tüm alacaklarımdan vazgeçiyorum" yazılı kağıtlar imzalatmak istedi. Bunu reddeden işçilerle sözleşme yenilenmedi. Bunun üzerine Otomasyon, güvenlik ve yemek hane bölümlerinden 107 işçi işten çıkarıldı. Bu işçilerin 21'i direnişe devam ediyor. Direnişin başlaması üzerine taşeron şirket, temizlik bölümünden işçileri işten çıkarmaktan şimdilik vazgeçti. İşçiler de hastane önünde çadır kurarak direnişe geçtiler. İşçileri, Adana'daki işçiler, emekçiler, devrimci ve ilerici kurumlar yalnız bırakmıyor. Halkın ilgisinin de yoğun olduğu çadırdaki bekleyiş sürerken, eylem ve basın açıklamaları gerçekleştiriliyor.

Samsun Gazi Devlet Hastanesi'nde de sendikaya üye oldukları için işten atılan 2 işçi hastane önünde çadır kurdular. ARC taşeron firmasına bağlıyken işten atılan işçiler, yaptıkları basın açıklamasının ardından direnişe başladılar. Basın açıklamasına Dev Sağlık-İş üyelerinin yanı sıra, Tes-İş ve KESK'e bağlı sendikalar da destek verdiler. İşçiler, her gün 08-17 saatleri arasında çadırdaki bekleyişlerini sürdürüyor.

Dev Sağlık-İş üyeleri 20 Şubat'ta İstanbul Kadıköy'de yaptığı yürüyüş ve eylemle direnişlere destek verdi. 200 işçi ve emekçinin katıldığı yürüyüş Altiyol'daki Boğa heykelinden başlayarak İskele'ye kadar sürdü. İskele meydanında açıklamayı Dev Sağlık-İş Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu yaptı. Çerkezoğlu, Adana ve Samsun işçilerine destek istedi. Ardından DİSK Genel Sekreteri Tayfun Görgün konuştu. Eyleme, Limter-İş'te örgütlendikleri için işten atılan Tepe Denizcilik işçileri de pankartlarıyla katılarak destek verdi.

Birleşik Metal'de grev kararı

Birleşik Metal-İş sendikası MESS'le yürütülen TİS görüşmelerinde grev kararı aldı. 30 yıl aradan sonra alınan ilk grev kararı MESS'e bağlı 33 fabrikayı kapsarken, bir fabrika MESS'ten istifa etti. MESS ise grev'e karşı lokavt kararı aldı.

16 Şubat'ta basın açıklaması gerçekleştiren BMİS Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, grev kararının alınmasında yüzde 5.35'lik zam dayatmasının bir madde olduğunu, metal iş kolundaki büyümenin karşılığı olmadığını, verilen zam oranının 2008 koşullarına göre dayatıldığını söyledi. İkinci olarak, dayatılan TİS'in farklı fabrikalarda inisiyatifli oranın patronuna bıraktığını ve keyfi bir tutum getirdiğini belirtti. Üçüncü olarak da 4857 sayılı İş kanunundaki değişikliklerle hükümetin taslaklarının TİS'i boşa düşürebileceğini vurgulayarak grev gerekçesini açıkladı.

Grev kararları 10 Şubat'tan itibaren asılmaya başlarken,

metal işçileri de yaptıkları yürüyüşler ve eylemlerle sürece hazırlanıyorlar. Grev kararı ABB,

Anadolu Isuzu, Anadolu Motor, AKSAN, REMAS (İstanbul Anadolu Yakası), RSA, PAKSAN, BOSAL, ARFESAN, AREVA, DEMİSAŞ (İstanbul Avrupa Yakası), BEKAERT, Standart Depo (Kocaeli), Çayırova Boru, Kroman Çelik, SARKUYSAN, Yücel Boru, AKKARDAN, Maki-na Takım, Poly Metal (Gebze), BAŞÖZ, ÇEMAŞ, ÇİMSATAŞ, Yücel Boru (Anadolu Şube), DORUK (Eskişehir), SCM, PRYSMIAN, ÇİMTAŞ (Bursa) fabrikalarında alındı ve asıldı.

Sendikal bürokrasiye karşı Mücadeleyi yükseltelim!

Belediye-İş Genel Merkezi tarafından ihraç edilmek üzere disiplin kuruluna verilen Belediye-İş İstanbul şubelerinden iki şube başkanı, yanlarına bir kısım üyeyi de alarak Hizmet-İş'e geçtiler. Bu gelişmeler üzerine Belediye-İş Genel Merkezi, 2 Nolu Şube'nin disipline verilip ihraç edilmesini şimdilik erteledi. Ve yerini sendikal rekabete bıraktı.

Belediye-İş'te yaşanan bu sürecin gelişimi eskiye dayanıyor. İşbirlikçi sendikal bürokrasi, yukarıdan aşağıya oluşturduğu sisteme karşı çıkanları, her türlü kirli yöntemleri kullanarak tasfiye etmeye çalıştı, çalışıyor. Devrimci demokrat şube yöneticisi ve işçi temsilcileri başta olmak üzere açıktan isim vererek tasfiye hareketini başlattılar. Kimi şube başkanları ve temsilciler görevden alındı. Kimi şubeler üzerinde baskılar arttı. Bunun üzerine **İstanbul şubeleri, yanına Ankara ve Balıkesir şubelerini de alarak "Demokratik Değişim Hareketi" ismiyle yönetime talip oldular. Yapılan kurul-tayda sayısal olarak kazanamadılar, ama işbirlikçi bürokratik sisteme karşı durmaları, politik olarak önemliydi.** Bundan dolayıdır ki, Belediye İş Başkanı Nihat Yurdakul ve ekibi, -yönetimi tekrardan kazansalar da- bu duruma tahammül edemediler, disiplin kuruluyla ihraçlarını gündeme getirdiler.

Sadece Belediye İş değil, işbirlikçi tüm sendika yöneticileri, sendikaları kendi şirketi gibi görmekte, şirket sahipleri gibi davranmaktadırlar. Kendilerine karşı gelişen muhalefeti hemen ezmeye çalıştıkları gibi, kendi aralarında koltuk kavgaları sürer. Bu sistem öyle bir kastaşmıştır ki, alt tabakadaki şubeleri de etkisi altına almıştır. Bir dönem devrimci demokrat olarak öne çıkan şube başkanları da, bu çarkın bir dişlisi haline gelmişlerdir. **İşbirlikçi bürokrasiye karşı muhalefet görüntüsü altında, koltuk kavgası yürütenler çoktur.**

Sendikaların sınıf mücadelesindeki yeri

İşçi sınıfı, üretimdeki konumlanışı ve sınıflar mücadelesi tarihinin en son sınıfı olması özelliğiyle, toplumsal devrimin motor gücüdür. Bu yönüyle sadece kapitalizmin değil, tüm sınıflı toplumların mezar kazıcısıdır. Ve önderlik fonksiyonunu yerine getirecek yegane sınıftır. Ancak **işçi sınıfı, komünist partisiyle bulunduğu oranda, kendisiyle birlikte tüm insanlığın da kurtuluşunu sağlayacak, büyük hedefine ulaşabilir.** "Proleterya sosyalist öğretilerle akli, sosyalist öğreti ise proleterya maddi silahını bulmuştur" demiştir Marks. Onların gücü bir araya gelişte, kaynaşmasındadır. Birbirinden yalıtık-kopuk olduğu sürece burjuvazi için bir tehlike oluşurmaz.

Sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlayan en önemli zeminlerden biri de sendikalar. Dolayısıyla sendikaların, komünist partisinin yürümesi altında olması, yaşamsal önemdedir. İşçi

Sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlayan en önemli zeminlerden biri de sendikalardır. İşçi sınıfının temel mücadeleye araçlarından sendikalar, örgütsel olarak bağımsız olmakla birlikte, ideolojik-politik olarak komünist partiye bağımlı olmalıdır. Aksi halde en fazla işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarında kısmi iyileştirmeler yapmanın ötesine geçemezler.

sınıfının temel mücadele araçlarından sendikalar, örgütsel olarak bağımsız olmakla birlikte, ideolojik-politik olarak komünist partiye bağımlı olmalıdır. Aksi halde en fazla işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarında kısmi iyileştirmeler yapmanın ötesine geçemezler.

İşçi sınıfı, ekonomik, politik ve ideolojik olmak üzere bu üç temel saça ayağı üzerinde örgütlenir, mücadelesini yürütür. Bu mücadelede, çeşitli örgüt biçimlerini devreye sokar. Ama parti ve sendikalar, işçi sınıfının temel örgütlenme araçlarıdır. Başlangıçta lokal meslek örgütleri olarak kurulan sendikalar, giderek merkezileşerek, birbiriyle rekabet halinde olan işçilerin birlikte hareket etmesinin ve ilk sınıf gruplaşmasının odak noktası olmuştur. Marks, "sendikalar, ücretli emek sisteminin ortadan kaldırılmasının örgütlü teşvik araçlarıdır" demiştir ve politik bir misyon yüklemiştir. Sınıflar varoldukça, sendikalar da olacaktır. Onun içindir ki, **sendikalar sadece ekonomik mücadeleyle kendisini sınırlandırmazlar. Politik ve ideolojik mücadeleyi de yürütürler. Onlar işçi sınıfının dayanışma ve sosyalist mücadeleye okullarıdır.**

Burjuvazi, bunu çok iyi bildiği için, her zaman sınıfı öncüsünden koparmaya, uzak tutmaya çalışmıştır. "Aristokrat işçiler" yaratmış, bu ayrıcalıklı kesim ile sınıfı bölüp parçalamıştır. Ardından **işçi sınıfının büyük mücadeleler sonucu kurmayı başardığı sendikaları, işbirlikçileri vasıtasıyla kendi hizmetine sokmuştur.** Günümüzde dünyada ve Türkiye'de sendikalar, genel olarak işçi sınıfının mücadele aracı olmaktan çıkmış, burjuvaziye hizmet eder hale gelmiştir.

Buraya nasıl gelindi?

Burjuvazi, her dönem sendikaları kendi hizmeti-

ne sokmaya çalışır. Hatta kimi dönemler sendikalar, burjuva partilerin yan kolları gibi faaliyet gösterirler. Bu, Türkiye gibi Amerikan tipi gangster sendikacılığın bir benzeri olan Türk-İş gibi bir konfederasyon ile başlayan ülkelerde, çok daha geçerlidir. Türk-İş, 12 Eylül sonrası kapatılmayan tek sendikadır örneğin.

Keza genel sekreteri, cunta ile birlikte kurulan hükümete bakan olabilmiştir. Günümüzde ise bu iç içelik daha rahat biçimlerde görülebilmektedir. Mesela Hak-İş'in AKP'nin çizgisinde faaliyet yürüttüğü çok açık ortadadır. Yine DİSK'in CHP'ye yakın durduğu, Türk Metal'in MHP'nin güdümünde yürüdüğü bilinmektedir.

Durum bu kadar açıkken, "sendikalar tarafsızdır" demagojisine başvurmaktan geri durmaz. Bu demagoji, sınıfın kendi öncüleri ile bağ kurmasını önlemek içindir. Çünkü **sınıflı toplumlar da "tarafsızlık" diye bir şey olmaz. "Tarafsızlık", burjuvazinin tarafı olmaktan başka bir şey değildir.**

'80 öncesi devrimci mücadelenin yüksekliği, sosyalizmin prestijinden dolayı, işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşulları, bugünle kıyaslanmayacak düzeydeydi. Sendikalar da daha mücadeleciler bir tutum içindeydiler. **Devrimci mücadelenin etkisi, devrimci işçilerin azımsanmayacak sayıda sendika yönetiminde olmaları, işçi sınıfının önemli haklar kazanmasını getirmişti.**

12 Eylül askeri faşist cunda darbesinden sonra Türk-İş dışında tüm sendikalar kapatıldı. Komünist ve devrimciler, öncü işçiler cezaevlerine atıldı. Direniş geleneği yaratan fabrikalardaki işçilerin bir kısmı emekli edildi, bir kısmı başka fabrikalara yollanarak kuşak kopması yaratılmaya çalışıldı vb. İşçilerin örgütlülüğü dağıtılmış, bastırılmıştı, örgütleri kapatılmıştı.

İşçilerin örgütleri tekrar açıldığında başlarına işbirlikçi sendikacılar getirildi. Ve sınıfa dönük en önemli saldırılardan biri, özelleştirme oldu. Özelleştirme saldırısı sonucu işçiler işlerini kayb ettikleri gibi, haklarını da kaybettiler.

Özelleştirme saldırılarına işbirlikçi genel merkez yöneticileri sendikacılar sessiz kaldılar. Hatta buradan palazlanan şirketler kurarak özelleştirme ihalelerinden paylar kaptılar. Bugün bile birçok sendikacı, örgütlü olduğu işyerinin patronu durumundadır. Örgütlü olduğu işyerinin patronu kendisi veya yakın akrabası olan sendikacı, işçilerin hakları yönünde mücadele verebilir mi? Kuşkusuz ki hayır. Yine taşeronlaştırma saldırısına karşı da işbirlikçi sendikacılar, pasif eylemler ve demagojik söylemler dışında bir şey yapmadılar. Aksine taşeron şirketler kurarak ihaleler aldılar. Daha alt kademede sendikacılar da özelleştirme ve taşeronlaştırma saldırısını ilk başta önemsemediler. Daha sonra birçoğu sendikal bürokrasinin uzantısı oldu. Böylece sendikacılıktan ticaret adamlığına, patronluğa doğru hızla kulaç attılar. Diğer yandan sen-

dikalar içinde yukarıdan aşağıya doğru kendi sistemini, kendi adamlarını oluşturmaya başladılar. De-
legeleri kendi yandaşlarından seçerek bir saltanat
kurdular. İşyeri temsilcilerini bile kendileri atadılar.

Öyle ki, sendika genel merkezlerinin maaşlarını kimse bilmez. **Birakalım genel merkez yöneticilerinin maaşlarını, orta kademedeki yöneticilerin maaşları bile bilinmiyor.** Yalnız genel merkez yöneticilerinin zaman zaman basına yansıyan yaşamları, altındaki arabalar, açığa çıkan yolsuzluklar, devletin mülkiye amirlerine verdikleri yemekler, konaklama masrafları korkunç derecede olduğunda açığa çıkıyor. Sattıkları TİS'ten aldıklarının lafını bile etmiyoruz. Sendika aidatları, gelir giderleri üyele-
rine aktarılmaz. Sendikanın gelir ve aidatlarını, genel merkez yöneticileri dışında patronlar bilir, devlet bilir, ama aidatı veren işçilerden özellikle saklanır. Küçük harcamalar, büyük meblağlar olarak gösterilir. Mali şeffaflığın lafı bile edilmez. Sendikal demokrasi, taban inisiyatifli işletilmez.

İşleyiş böyle olunca, sendikalar sınıfın mücadele örgütü olmaktan çıkarılmış, bir ticarethaneye dönüştürülmüştür. Sendikacılar da sendikaları kendi şirketleri gibi işleten patronlar haline gelmiştir. Ne yazık ki bu sistem, bu tüccar anlayışı, bu bürokratik kast, bir dönemin öncü sendikacılarını da etkilemiş, bu sistemin bir parçası yapmıştır. Bu bozuk çarka tavırsız kalmak, hatta kırıntılardan nasiplenmeye kalkmak, onun bir parçası olmaktır. Veya en hafifinden *“karşı çıkarsam koltuğumdan olurum”* diye düşünmek, ihanete giden yola girmektir.

Muhalefet ve sınıf sendikacılığı

Genel merkezlere karşı zaman zaman muhalif çıkışlar oluyor. Son zamanlarda bunda bir artış da gözleniyor. Bunların bir kısmı, konfederasyonlara karşı şubelerin oluşturduğu platformlar şeklinde geliyor. Bazen genel merkezlere rağmen eylem kararları aldıkları da oluyor. Ama kritik süreçlerde, olması gereken zamanlarda, genel merkezlerin baskısına karşı çıkamıyorlar, geri çekiliyorlar. Sendikal bürokrasiye karşı muhalifliği de zayıf-cıltı titrek bir halde yürütüyorlar.

Kimi zaman Belediye-iş sendikasında olduğu gibi, bazı şubelerin genel merkeze karşı; kimi zaman ise Hava-iş sendikasında olduğu gibi, yönetimin kendi içinde muhalefet hareketleri görülebiliyor. (Konfederasyonlar içindeki koltuk kavgalarını saymıyoruz.)

Bu çıkışlarda neredeyse hepsinin söylemleri, birbirlerine benziyor. “Sendikal demokrasi yok”, “mali şeffaflık yok”, “tek adamcılık yaşanıyor”, “farklı çıkışlara izin verilmiyor”, “tüzük işletilmiyor”, “seçim yapılmıyor”, “temsilciler dahi atanıyor” vb... Ve “masa başı, uzlaşmacı sendikacılık değil, mücadeleci sendikal çizgi” izleyeceklerini söylüyorlar.

Bir “mücadeleci sendikacılık”tır almış gidiyor. “Sınıf sendikacılığı” kavramı çoktan unutulmuş, dile bile alınmıyor. Dolayısıyla sınıf sendikacılığı perspektifiyle yürütülmeyen bir “mücadeleci sendikacılık”tan bahsediliyor. Böyle bir sendikacılığın, hangi yolu izleyeceği, neyin mücadelesini vereceği, soru işaretlerini de beraberinde taşıyor. Mesela aynı yönetimde yer alan kişiler, tekrar yönetime giremeyince, feryat figan koparıyor. Veya koltuğu tehlikeye giren, birden “mücadeleci sendikacı” olabiliyor. Yine yönetimde olduğu sendikanın

bir dolu dalaveresine tavırsız kalıp, yıllarca sineye çektikten sonra ve kendi sorumluluklarını görmeden bugün çıkıp söylenmek, bir anlam ifade etmiyor.

“Mücadeleci sendikacılık” diyenler de, çözümü hemen burjuva mahkemelerinde aramaya koyuluyorlar. Unutulmamalıdır ki gidilen mahkemeler, burjuva mahkemeleridir ve “adaleti”, kendi işine yarayan yana olur. Burjuva mahkeme salonları yerine tabana güvenilmeli, çözüm tabanda aranmalıdır. **Elbette az sayıda da olsa, bedelleri göze alan devrimci demokrat sendikacılar vardır. Ve bunların mücadelesi desteklenmeli, güçlendirilmelidir. Ancak çok iyi bilinmelidir ki, işbirlikçi sendikal bürokrasiye karşı mücadelede, tabana dayanmadan, taban örgütlülükleri yaratılmadan geliştirilemez. Ama her şeyden önce “sınıf sendikacılığı” perspektifi ile hareket edilmelidir.** Sınıf mücadelesi örgütlü devrimci işçiler üzerinden yürür. Ve bu kavga, bedeller göze alınmadan, ürkek, titrek bir şekilde verilemez.

Devrimci işçiler sendika yönetimine

Son dönemde sendika yönetimlerine karşı tepkiler arttı ve bu, çeşitli biçimlerde kendini ortaya koydu. Tekel işçilerinin direnişiyle birlikte, genel merkezler de dahil olmak üzere sendika binalarının işgali ve sendika ağalarının konuşturulmaması, kürsülerden indirilmesi gibi eylemler gerçekleşti. Bu eylemlerde en sık atılan sloganlardan biri de, “işçiler sendika yönetimine” oldu. Kendisine “mücadeleci sendikacı” diyen muhalif sendikacıların da, baş sloganları haline geldi.

Bu slogan, en iyimser yorumla sendika bürokrasisine karşı, örgütsüz işçilerin yönetime gelmesini savunmaktır. Gerçekte ise, sınıf kuyrukçuluğu, sınıf dalkavukluğudur. **Sınıf bilinci olmayan bir işçinin, sendika yönetimine gelmesi, neyi değiştirecektir? Böyle bir işçi, sınıfa hangi bilinci verecek, nasıl bir sendikacılık yapacaktır?** Birakalım kendi üyelerine sınıf bilinci taşımayı, kendisinin gideceği yer de burjuva sendikacılığı olur. İşbirlikçi sendikal bürokrasisi çarkına, yenileri eklenir.

Hangi savla ileri sürülürse sürülsün, “işçiler sendika yönetimine” sloganı doğru değildir. **Marks, “işçi sınıfı ya devrimcidir, ya da hiçbir şey” demiştir. Bunun sendikal alandaki karşılığı, “devrimci işçiler, sendika yönetimine”dir.** Zaten 12 Eylül öncesinde de böyle atılmıştır. Şimdi kimi devrimci yapılar, bunu unutmuş, “işçiler sendika yönetimine” sloganını hararetle atar olmuştur. **Bu “işçi” ve apolitik bir yaklaşımdır. Her şeyden önce partinin sendikalar üzerindeki ideolojik-politik etkisini reddetmektir.** Çünkü sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketinin kaynaşmasında, devrimci işçilerin sendika yönetimine gelmesi, önemli bir gelişmedir. Elbette bunun pek çok biçimi-aracı vardır, fakat sendikalar, bu birliğin sağlanmasında en önemli mevzidir ve kazanmak için mücadele edilir.

Özcesi, sendikaların işçi sınıfının hizmetine girmesi, işçi sınıfının temel mücadele aracı işlevini yeniden kazanması, ancak komünist-devrimci işçilerin, sendika yönetimlerine gelmesiyle mümkündür. Bu da tabandan örgütlenmeyi gerektirir. Bunun dışındaki her çaba nafilidir.

Kot kumlamada 49. ölüm

Kot kumlama işçisi Mehmet Şah Yalçın 25 Şubat 2011 günü 31 yaşında hayatını kaybetti.

Üç yıl Güngören'de bir atölyede kot kumlama işinde sigortasız olarak çalıştı. Hastalandığında önce tüberküloz sanılarak tedavi edilmeye çalışılmış.

Kot kumlamaya bağlı silikozis olduğu anlaşıldığında ise artık hastalığı iyice ilerlemiş aşamadaydı. 2008 yılından beri oksijene bağlı olarak yaşamını sürdürüyordu. Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesinde hayatını kaybetti.

Kot Kumlama İşçileri Dayanışma Komitesi, yaptığı açıklamada; *“Bu ölümler acımasızca, insanlık dışı koşullarda çalıştırılan işçiler için kader değildir. Bu koşullarda çalıştıran işverenlerden, koşulları denetlemeyen, bu atölyelerin varlığına izin veren, göz yuman yetkililerden hesap sorulmasını istiyoruz. Bu konuda mücadelemiz sürecektir”* dediler.

Bericap'ta direniş sürüyor

İşten atılan 93 Bericap işçisinin fabrika önündeki direnişi kararlılıkla devam ediyor. Yaklaşık bir yıl önce Petrol-İş sendikasında örgütlenen Bericap işçilere patron saldırısı arttı. İşçilerin sendikal örgütlülüğüne tahmmül etmeyen Bericap patronu, bu örgütlülük karşısında çalışma koşullarında kısmi iyileştirmeler yapmak zorunda kalsa da, öte yandan sendikal örgütlülüğü bitirmek için işçiler üzerinde idari baskıları arttırdı ve dayanaksız gerekçelerle işçileri parça parça işten atmayı sürdürdü. En son 4 işçiyi daha işten atan patronun bu tutumuna karşı Bericap işçileri üretimi durdurarak tavır koydu. Atılan işçilerin geri alınmasını istediler. İşçilerin bu eylemine karşı patron “Ya sendikasız çalışma ya kapı” diyerek bütün işçileri işten attı.

İki ayı aşkındır fabrika önünde direnişi sürdüren işçilere devlet ve patron baskısı da sürüyor. Kurdukları direniş çadırı polis tarafından sökülen işçiler, direnişlerini soğuğa ve yağmura rağmen kapı önünde sürdürüyorlar. Direiş yerine başta devrimci kurumlar olmak üzere sendikaların siyasi partilerin destek ve dayanışması da devam ediyor. Destek ve dayanışmanın yetersiz olduğunu söyleyen işçiler, sendikalı işe dönene kadar direnişi sürdüreceklerini belirtiyorlar.

"Dünyada ikinci, Avrupa'da birinci"...

ÖVÜNÜN ESERİNİZLE!

Dünyada ikinci, Avrupa'da da birinci Türkiye... Böyle bir girişle başlayan yazının konusu genelde "başarı" hikayeleriyle süslü sanılır. Oysa "iyi" bir şeyde dünyanın önde gelenleri arasında yer almayan Türk devleti, Adalet Sarayı yapımında, uyuşturucu dağıtımında, kadın ölümlerinde, insan hakları ve demokrasi ihlallerinde, silahlanmada ilk sıraları kimseye bırakmıyor. Tıpkı resmi raporlarda "iş kazası" olarak geçen işçi katliamlarında olduğu gibi. Türkiye'de günde ortalama 2 işçi, iş kazalarına kurban gidiyor ya da sakatlanıyor.

Henüz devlet erkanının ağzından çıkan sözlerin yankısı kaybolmadı, yazılan raporların, köşe yazılarının mürekkebi kurumadı. Daha geçen yıl Zonguldak'taki madenci katliamının ardından iş kazalarının önleneyeceği, sorumluların yargılanacağına dair devletin en üst kademeleri tarafından sözler verilmişti. Tabii suçu ya işçilerin tedbirsizliğine, ya da "kader"e havale ederek...

Başbakan Erdoğan, ölümlere "kader" diyordu örneğin. Bakanlar, suçun işçiler olduğunu söylüyorlardı. Patronların hiçbir ihmali yoktu onlara göre. Hatta defalarca kapattıkları mühürlü ocakların açıldığı ve işçilerin düşük ücretlerle kaçak çalıştırıldığı ortaya çıkmasına, "çalışılmaz" raporlarına rağmen söylüyorlardı bunları. Ama ne acayip bir ironidir ki, devlet, aylardır göçük altındaki madencilere ulaşamamışken, işçi kurtarmada Şili'yle yarışa girebiliyorlardı. Ve daha Zonguldak'ın acısı tazeyken, yeni işçi katliamları yaşıyorlardı peş peşe.

Önce Ankara'nın göbeğinde **Ostim'de 19 işçi sanayi tüplerinin patlamasıyla katledildi**. Ekranlara yansıyan görüntüler korkunçtu. Bina yerle bir olmuş, arabalar havalara uçmuş, vücutlar parça parça dağılmıştı. Yansıyan yine "acılı hayat hikayeleri" oldu her zamanki gibi. Sahne ve görüntüler o kadar tanıdık ki, devlet erkanının yapacağı açıklamalar da her zamanki pişkinlikle oldu. "Araştırmalar yapılıyor, sorumlular yargılanacak", "İhmali olanları ortaya çıkaracağız", "ölenlerin ailelerine tazminat ödenecek" vb... Hayatları parayla satın alabileceklerini düşünenler, sorumluların gerekli önlemleri alması için zaman kazandırmaya çalıştılar. Patronların ve sistemin hiçbir suçu yoktu(!) **Tıpkı Zonguldak, Davutpaşa, Bursa'da olduğu gibi**. Sorumluluk yine ölenlerdeydi. Çalışma Bakanı, sözü dönüp dolaştırıp "işçilerin dikkatsizliği"ne, "kendi yaşamalarını hiçe saymaları"na bağladı. Türk Tabipler Birliği ise, yaptığı açıklamada, OSTİM'deki gibi yüzlerce işyeri olduğunu ve binlerce işçinin sağlıksız ortamlarda çalıştırıldığını belirtiyordu. Ayrıca alınan ruhsatla yapılan iş arasında uygunluk olmadığı, işyeri hekimi bulunmadığı ve işçilerin güvencesiz çalıştırıldıklarına tanık olduklarını söylüyorlardı.

Ostim'in üzerinden henüz birkaç gün geçmişti ki, bu kez **Kahramanmaraş Afşin'de işçilerin üzerine tonlarca toprak çöktü**. Aylar öncesinden

verilen "çalışılmaz" raporlarına rağmen... 29 yıllığına Ciner'e bağlı Park Holding'e kiralanmıştı Çölollar havzası. Termik Santral inşaatına başladılar, hiçbir güvenlik önlemi almadan. Daha geçen yıl, bu bölgenin elverişsiz olduğuna dair EÜAŞ, ODTÜ ve Maden Mühendisleri Odaları raporlar hazırladı. Ama tüm bu uyarılar, ne holding yönetimi ne de devlet tarafından dikkate alındı. Çünkü yüzde 50 karla satışlar yapıyorlardı ve varsın çürük raporu verilsindi. Öyle ki, ilk çöküşten sonra, makineleri çıkarmak için işçiler gönderiliyor ve daha büyük bir çökme meydana geliyordu. Ve daha fazla işçi toprak altında kalıyordu. Makineler, işçilerden daha değerliydi çünkü! İşçinin değeri asgari ücretti. Milyon dolarlık makinelerin yanında lafı mı olurdu!

10 Şubat'ta 11 işçi toprak altında kaldı. 2 işçinin cesedine ulaşırlarken, 9 işçiyi çıkarma çalışmaları durduruldu. Zonguldak'ta geçen yıl meydana gelen göçükte kalan iki işçinin cesedini, aylar sonra çıkardıkları düşünülürse, bunun ne kadar süreceğini anlamak zor olmaz. Aileler ise, cesetlere ulaşılmasını bekliyor.

Bu cinayetlerden sonra çıkan belgeler, 2007'den beri uyarıların yapıldığını ama patronların kar hırsı uğruna hiçbir önlem almadığını ortaya koydu. Üstelik o günün sabahı, toprak kaymasının olacağını bilen holding yöneticileri, işçilere ne kart bastırmışlar, ne de imza attırmışlar. Adeta gidişi olmayan bir yola gönderdiklerini bilerek. İşçilerden kurtulanlar ise, "ne zaman öleceğiz diye bekliyoruz" diyorlar.

11 Şubat'ta Sakarya'nın Hendek ilçesindeki Coşkunlar Havai Fişek Fabrikası patladı. Bir işçi öldü, 6 işçi yaralandı. Her türlü denetimden uzak çalışan havai fişek fabrikalarında böylesi katliamlar sık sık görülüyor zaten. Aynı fabrika'da 2009'da patlama olmuş, işçiler ölmüş ve yaralanmıştı.

Daha bitmedi... **17 Şubat'ta sırada Batman vardı. Batman'da TPAO'ya bağlı Güney Şelmo-1 Doğalgaz dolum tesisinde gaz sıkışmasından 3 işçi daha öldü**. TPAO, Türkiye'nin en çok kar getiren şirketlerinden biri. Ama ölen işçiler, sigortasız, yetersiz eğitimlerle çalıştırılıyor. Petrol-İş yaptığı açıklamada, defalarca uyarılar yapılmış olmasına rağmen, gerekli önlemlerin alınmadan çalıştırıldığını söyledi.

19 Şubat'ta bu kez Malatya'da gerçekleşti "kaza". Bu kez ölen olmamasına rağmen 4 işçi halı saha demirlerinin üzerine çökmesiyle yaralandı. İşçiler İl Özel İdaresi'ne bağlı halı sahanın inşaatında çalışıyorlardı ve ölmeden kurtulabildikleri için şanslı sayıldılar.

20 Şubat'ta Siirt Kurtalan'da bir işçi öldü. Limak Holding'e bağlı Kurtalan Çimento Fabrikası'nda göçük meydana geldi. Hikmet Aydın isimli iş-

çi ölürken, bir işçi de yaralandı.

Nihat Özdemir'in sahibi olduğu Limak Holding'de 17 Aralık 2010'da, Siirt'in Aydınlar ilçesindeki Alkurmu Barajı ve HES inşaatında bir işçiye elektrik çarptı ve ağır yaralandı. Barajı 3 yılda bitirerek dünya rekoru kırmakla övünen Özdemir'in işçi katliamı üzerine de rekorlar kırıldığı anlaşıldı. Barajın açılışını da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan yapmıştı. Aynı barajın yapımında Eylül 2009'da bir patlama meydana gelmiş, bir işçi ölmüş, üç işçi de yaralanmıştı. Aynı firmanın inşaatını üstlendiği Aydın'daki İkizdere barajı inşaatı da 4 Ağustos 2010'daki açılışa yetiştirilmek istendiği için, borular tam bağlanmadan deneme amaçlı su verilmişti ve bir işçi daha yaşamını yitirmişti.

Sadece Şubat ayında meydana gelen iş katliamlarıydı bunlar. Gördüğü gibi, işçi katliamlarını gerçekleştiren patronlarla, ülkeyi yönetenler kol kola. Nihat Özdemir gibiler, işçi cesetleri üzerinden baraj inşaatı bitirme rekorları kırarken, Tayyip Erdoğan'lar da şatafatlı nutuklar atıyorlar. Ciner'ler pastanın en kremalı bölümüne ulaşmak için işçilerin cesetlerine basıp yükselirken, devlet erkanı tarafından taltif ve övgülere mazhar oluyor. İşçiler ise öldüklerinde suçlanıyorlar. Nasıl olur da bu kadar nezih ve ülkesine yararlı "iş adamlarının" imajını bozarlar!

Özelleştirmeleriyle, taşeron ve esnek çalıştırmayla, iş güvenliği ve güvencesinden yoksun, düşük ücretlerle madenlere, inşaatlara sürülmesiyle kurban edilen binlerce işçi ve emekçi... Fotoğraflara yansıyan, ekranlarda görünen ise, gözleri yaşlı analar, kardeşler, eşler ve çocuklar... Feryat eden işçiler ve emekçiler... Devlet göstermelik olarak bile yargılamıyor artık patronları. Ya da yargıladığını bile iki gün sonra çıkarıyor. Ve onlar yine işçi cesetleri üzerinden karlarını katlamaya devam ediyorlar.

İşçi ve emekçiler, mücadele ettikleri oranda, işçi katliamlarını önleyecekler. Haklarına sahip çıkıp, sokakları doldurdıklarında, patronları da onların sözcüsü yöneticileri de yerle bir edecekler.

Ankara'nın cezalı semti; EGE MAHALLESİ

Natoyolu Ege Mahallesi, Ankara'nın Mamak ilçesine bağlı bir işçi emekçi semti. Yoğunluklu olarak Alevi ve demokrat insanların oturduğu bir yer. Bu böl-

geden oy alamayan AKP ve Ankara Büyükşehir Belediyesi, son yapılan ulaşım zamlarını protesto eden bölge halkını cezalandırmak için insanların canını hiçe sayan uygulamalara başladı. Kızılay'a giden yeni ve körüklü otobüslerin hepsini o bölgeden çekip, kapıları dahi kapanmayan, hiçbir ısıtma sistemi olmayan, eski kısa kırmızı otobüsleri

koydu. Bundan sonra da tepkiler daha çok artmaya başladı.

Ankara'da torba yasası eyleminden bir gün önce arkadaşlar, Halkevleri'nin bu konuyla ilgili eylem yapacaklarını söyledi. Biz de gittik. Sloganlar atıldı, konu hakkında konuşmalar yapıldı. Bir taraftan otobüsler geliyordu, otobüslere binme çağrısı yapıldı, bizler de otobüslere binilmemesi yönünde insanlarla konuştuk. Tabi arada binenler de oluyordu, bu sefer de halk onlara tepki gösteriyorlardı. Gelen otobüsleri durağa yaklaştırmadan göndermeye başladık. Sonra "neden yolu kapatmıyoruz" dedik ve bu kitleden destek aldı. Kızılay yolu trafiğe kapatıldı. Kızılay'ın göbeğindeki trafik bir anda kilitlendi. Hemen çevik kuvvet ekipleri geldiler. Yolu tek taraflı trafiğe kapattık ve yola oturduk. Polis bu eylemin yasadışı olduğunu ve yolu kapatmakla suç işlediğimiz söyledi. Biz de yolu açmayacağımızı, bu otobüslerin tekerlekli tabutlar olduğunu ve bu otobüslere göz yumarak onların suç işlediğini söyledik.

Halkevleri yöneticileri bir taraftan komiserlerle konuşuyor. Bu araçların yaşının trafiğe çıkmak için uygun olmadığını, daha önceki belediye dilekçelerini, araştırma notlarını falan gösteriyorlar. Sonra komiser, "gelen aracı birlikte kontrol edelim" dedi, kabul ettiler. Onlar da aracın yolcu taşımak için uygun olmadığını söylüyor, ama trafiği açmamızı istiyorlar. "Otobüslere binerseniz bir şey olduğunda sorumluluğu alacak mısınız" sorusuna, bu işin kendi alanlarını ilgilendirmediklerini, ama yolu açmamız gerektiğini söylüyorlar.

Bunun üzerine yürüme kararı alınıyor. "Bu araçlara bineceğimize yürüyerek gideriz" deniliyor. Sloganlar atarak yürüyüşe başlıyoruz. Kolej kavşağına gelince, Halkevçiler "eylemi burada bitirelim" diyorlar. Biz bu karara şiddetle karşı çıkıyoruz. Kızılay'da binmediğimiz otobüslere burada binmenin ne anlamı olduğunu soruyoruz. Onlar da cuma günü eylemleri olduğunu, ona hazırlanmak gerektiğini, ayrıca yürüyüş yapanların içinde yaşlı insanların olduğunu, onların bu soğuk havaya ve yürüyüşe dayanmadığını söylüyorlar. Bunun yanlışlığını söylüyoruz tekrar ve tepkimizi gösteriyoruz. İnsanlar da "evet yürüyelim" diyorlar. Bu sefer de elinde megafon olan Halkevci, "oylama yapalım" diyor ve "yürümek istemeyen bu günlük bu kadar yeter diyenler ellerini kaldırsın" diyor, bir kısım insan el kaldırıyor. "Yürüyelim diyenler" diyor, yarım ağız; yarıdan fazla sayıda insan "yürüyelim" diyor. Megafoncu, "karar otobüslere binip gitmek yönünde" diyor. Biz yine karşı çıkıyoruz. Bu sefer bize, insanların kararına uymamız gerektiğini söylüyorlar.

O sırada birisi "otobüsleri durdurun, otobüsleri karakola çekiyorlar" diye bağırdı. Kavşağın diğer ucundaki otobüse koşmaya başladık. O sırada otobüs boşaldı. Sonra otobüsleri bırakıp yol boyunca yolu tek yönlü trafiğe kapatarak yürümeye başladık. Kızılay'dan Tuzluca'yı kavşağına kadar sloganlar eşliğinde yürüyoruz. Tuzluca'yı da Halkevçiler, o bölgedeki kurumlarına çağırıyorlar insanları, "burada bir çay içelim, sonra bir arkadaşın servisiyle sizleri evinize bırakalım" diyorlar. Biz mahalleden birkaç arkadaşla ayrılarak, eylemin böyle bitmesinden dolayı mutlu bir şekilde evimize doğru yol alıyoruz.

Ankara'dan PDD okurları

Suzan Zengin ve Hasan Polat tahliye edilmiyor

- ✗ İşçi-Köylü gazetesi Kartal Temsilcisi Suzan Zengin'in davası 15 Şubat'ta görüldü. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada Suzan Zengin tahliye edilmedi. 1.5 yıldır tutuklu Suzan Zengin'in davası Haziran ayına ertelendi. 14 Şubat'ta ise Suzan Zengin'le dayanışmak için TYB Başkanı Ragıp Zarakolu, İHD ve Suzan Zengin'in eşi Bekir Zengin basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada, Suzan Zengin'in hiçbir gerekçe ve delil olmadan tutulduğu ve derhal serbest bırakılması gerektiği söylendi.
- ✗ Gazi Davası'nda tutuklu son kişi olan Hasan Polat'ın davası 17 Şubat'ta tekrar görülmeye başlandı. AİHM'in verdiği "adil yargılanma hakkının ihlali" kararından sonra yeniden açılan dava, Haziran ayına ertelenirken, davadan önce ESP ve devrimci kurumlar bir açıklama gerçekleştirdiler.

Belediye-İş zorla sendika değiştirmeyi protesto etti

Belediye-İş sendikası İstanbul Şubeleri, son aylarda Büyükşehir belediyesinde yaşanan zorla sendika değiştirme baskılarını protesto etmek için 11 Şubat'ta yürüyüş gerçekleştirdi. Büyükşehir belediyesinde çalışan Belediye-İş üyesi işçiler, müdürlerin ve amirlerin baskısıyla Hizmet-İş'e geçmeye zorlanırken, buna karşı çıkan işçiler de tehditlere maruz kaldı.

11 Şubat'ta Belediye-İş önünde toplanan sendika üyeleri, Büyükşehir Belediyesi'ne meşalelerle yürüdüler. Belediye-İş imzalı ana pankartın yanı sıra "İşveren Himmet '(iş)cisi sendika istemiyoruz", "İşveren sendikamızdan elini çek" ve "İşyerlerolan sendikamızı saraylarınızda teslim alamazsınız" pankartları açıldı.

Bine yakın işçi "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "İşveren sendikamdan elini çek", "Direne direne kazanacağız", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Taşeron sendika istemiyoruz", "İş ekmek yoksa barış da yok", "Yandaş sendika istemiyoruz" sloganlarla Büyükşehir Belediyesi önünde toplandı.

Belediye önünde toplanan işçiler, son günlerde ard arda yaşanan işçi katliamlarında yaşamını yitiren işçiler için saygı duruşunda bulundular. Saygı duruşunun ardından şiir okundu. Basın açıklamasını Belediye-İş 2 Nolu şube başkanı Hasan Gülüm yaptı. Gülüm, "Eğer üyelerimize yönelik sendika değiştirme saldırıları devam ederse, burayı Tahrir meydanına çeviririz, buradan kalkmayız" açıklamasını yaptı.

Açıklamada, işçileri "ikna" adı altında tehdit eden müdürler ve amirler de teşhir edildi. İşçilerin öfkesi ve kararlılığı dikkat çekerken, açıklama çekilen halayların ardından sona erdi.

Derbent'te yıkım ve direniş!

Derbent, '70'li yıllarda kurulan bir gecekondu mahallesi. Büyükdere-Maslak hattı üzerinde işbirlikçi tekellerin ilaç ve sanayi fabrikalarının açılmasıyla birlikte etrafında oluşan gecekondu bölgelerinden biri. İlk kurulduğunda, yolları olmadığı için ayakların çamur içinde kaldığı, elektriği-suyu olmayan, fakat orman kenarında şirin bir gecekondu bölgesi. Zamanla etrafını lüks siteler kaplıyor. Merkeze geliş gidişi kolaylaştıran metrosu, denize bir adımlık mesafesi ve ormanıyla, birilerinin iştahını kabartıyor. Derbent'in sahibi olan insanları buralardan atmayı düşünüyorlar ve çalışmalar başlıyor. Daha önceden devlet, bu bölgeye de tapu satışı yapmış. Almayanlar çoğunlukta. Şimdilerde bu araziler büyükşehir belediyesi, askeriye ve bir vakfa ait görünüyor.

Derbent-Çamlıtepe mahallesi emekçileri, 8 Şubat Salı gecesi, saat 2.30-3.00 gibi dışarıdan gelen seslerle uyandı. Tapularını, Cemre İnşaat'a satan 40 ev sahibi, ihanet ettikleri mahalleliden korktukları için eşya boşaltımında polisten yardım istiyor. Birkaç kişiye villa ve birkaç daire ile göz boyayarak kandırılan bu kişilere, Cemre İnşaat, "çıkarken evleri kullanılmayacak hale getirin" diyor. Onlar da onca zahmetle yaptığı güzelim evlerin kapılarını, dolaplarını kırıyor, duvarlarını deliyor.

O günün sabahı Derbent'e yıkım haberini alınca, hemen mahalleye gittik. Yol boyunca polisler yığılmıştı. Muhtarlığın orada bir kalabalık var. Zeynep Poyraz'ın annesi Türkmen ana da içlerinde. Gece polislerin baskın yaptığını, bunun üzerine Levent-Sarıyer yolunu trafiğe kapattıklarını, mahallelinin polisi taş yağmuruna tuttuğunu anlattılar.

Gerginlik halen sürüyordu. Yol boyunca öbek öbek polisler var. Evini boşaltmak isteyen ev sahibine gençler, gençlere de polis, müdahale etmiş, etraf biber gazı kokuyordu. Çocukların ellerinde limonlar, etrafta koşturuyordu. Bir kadın, barikat kurmuş olan polisleri "nasıl evimi yıkarınız, benim çocuğuma nasıl saldırırsınız" diyor.

Çocuklara diğer gençlerin ne tarafa gittiğini soruyorum, "onlar aşağıdan yürüyüp gelecekler" diyor. O arada takılıyorlar birbirlerine; birisi "bu sabah kahvaltısına gaz yedik, öğle yemeğine limon yedik" deyip gülüyor, diğeri polisleri attığı taşı anlatıyor. Yaralanan olup olmadığını soruyorum, iyi olduklarını söylüyorlar. Oradan yukarı yola çıkıyoruz, burada da insanlar toplanmışlar. Sarıyer PTT'den işten atılan arkadaş da gelmiş, sabahki gaza maruz kaldığını anlatıyor. CHP'li Sevigen ve Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç'in geldiğini ve alt sokakta konuşulduğunu öğrenince, oraya yöneliyoruz. Polis merdivenlere barikat kurmuş, alt sokağa geçit vermiyor. Polisin önüne biz de barikat oluyoruz ve birkaç kişiyi alt sokağa konuşmacı olarak gönderiyoruz.

O sırada bir kamyon yaklaşıyor. Polis oraya barikat kuruyor; evini boşaltmak isteyen biri daha! Polis "boşaltın burayı, insanlar evlerini boşaltmak istediğini söylüyor" diyor. Biz de "siz boşaltın burayı, komşularımız kendileri söylesin gitmek istedikle-

rini, siz korkutuyorsunuz onları" diyoruz. Haber duyan başka bölgelerden yoldaşlar da geliyor yanımıza. "Bir toplantı yapalım, ne yapacağımızı konuşalım" diyoruz. O sırada "yangın, ev yanıyor" haykırıları duyuluyor. Evini satan bir hain, kullanılsın diye evi yakmaya kalkınca, mahalleliden bir güzel dayak yiyor. Polis, ellerinden zor alıyor. Yandaki gecekondu sahibisi ise, evinin çatısına çıkıyor, hortum istiyor. Hortumları birbirine bağlayıp açıyoruz. Ev sahibi, önce oradan yangına müdahale etmeye çalışıyor, olmayınca, bu sefer kendi evinin çatısını ıslatıyor, yangın oraya da sıçramasın diye. Sevigen'ler de olay yerine koşuyor, kameramanlarla birlikte. İtfaiye gecikince tomayı çağırıyorlar ve yangına su sıkıyor toma. Suyun basıncıyla bacası yıkılıyor evin. Sonra itfaiye geliyor ve yangını söndürüyorlar.

Ardından herkes muhtarlığın oraya yürüyor sloganlarla. Mahalle halkı, polisin mahalleyi boşaltmasını istiyor. Polisler yavaş yavaş çekiliyor mahalleden. Bütün ekipler çekilince, akşam bir toplantı yapılması kararlaştırıldı. Toplantıyı camide yapmayı öneriyor biri. "Ben evimi, namusumu savunuyorum, caminin bu kadar haklı bir şey için açılmaması günahıdır" diyor. Cami imamı ile tartışmalar sürüyor ve aşağı camide toplantı yapma kararı çıkıyor.

Toplantıya bütün mahalleli katıldı. Sandalyeler dolu, insanlar ayakta bile yer bulmakta zorlanıyor. Toplantı, direnişi selamlayarak başladı. Gün içerisinde mahallede görünmeyen muhtardan hesap soruldu. Muhtar, kimsenin suratına bakmadan "ben sabahtan beri mahalledeyim, gelen misafirler oldu, onlarla ilgilenmek zorundayım" diyerek kendini savunmaya çalıştı. Bir kişi muhtarı savunmaya kalkınca, bütün şimşekler ona yöneldi. Toplantı, "nelerin yapılması gerektiğini yarın konuşalım, bugün hepimiz yorgunuz" diyerek bitirildi.

Akşam gençlerin yapacağı toplantıya katılmak için muhtarlığın önündeki alana geçiyoruz. Diğer semtlerden yoldaşlar da geliyorlar o sırada. Diğer siyasetlerle konuşurken mahalleli gençler gündüz bir yürüyüş kararı aldıklarını ve buna uymamızı rica ediyorlar. Tamam diyoruz. "Derbent bizindir, bizim kalacak", "Barınma hakkımız engellenemez", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiç birimiz" sloganları eşliğinde mahalle halkını muhtarlığın oradaki alana çağırıyoruz. Sesi duyan mahalleli, pencelere, kapılara koşuyor. Yürüyüşe katılanlar oluyor. Kalabalık bir kitleyle alana toplanıyoruz. Şarkılar, marşlarla, türküler söyleyip halaylar çekiyoruz. Ateşler yanıyor gecenin karanlığına inat yürekleri aydınlatıyor.

O gece herkes, yine gelirler mi telaşıyla giriyor yataklarına. Gece birkaç kere kalkıp bakıyorum pencereden, mahalle gayet sakin. Yakılan ateşler de sönmüş. Sabah pencerelere çıkan kadınlar, son durumlarından haberdar ediyorlar birbirlerini. Boşalan evlerin tutulduğu mahallede, ev kalmadığı söyleniyor. Biz de çıkıyoruz bakmak için. Boşalan evle-

re giriyoruz. Gidenler evleri harap etmiş, duvarlarını, kapılarını kırmışlar, dolaplar yerlerinden sökül-müş, petekler yine öyle. Belli ki insanların bu evlerde yaşamalarını istemiyorlar. Bütün evler tutulmuş gerçekten de. Kilidi değiştiren, "tutuldu" diye kapısına yazı yazıyor.

Akşam camide yine toplantı var. Bu sefer Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç ve ekibi geliyor camiye. Cami tıklım tıklım. Şükrü Genç mahallenin durumuna değiniyor, mahalleliye direnişinden, emniyet güçlerine de sağduyularından dolayı teşekkür ediyor ve tapuları almak için uğraştıklarını anlatıyor. Herkes pür dikkat izliyor toplantıyı. Toplantıdan sonra herkes memnun, tapularını alacaklarını düşünerek ayrılıyorlar toplantıdan.

Sonra mahallenin gençleriyle birlikte yine toplanıyoruz. Sokağın başında yine ateşler yakılıyor hemen. Gençler ateşli; sapan-molotof yapalım diyenlerden, gazdan nasıl korunuruz'u soranlara kadar coşkulu bir konuşma başlıyor. Konuşuyoruz, anlatıyoruz. Sonra kendi aralarında toplanmaya karar veriyorlar ve ormanın derinliklerinde kayboluyorlar.

Direnişin hemen ardından, bölgede Proleterce Devrimci Duruş imzalı "Yıkımlara geçit vermeyeceğiz!" yazılı ozalitler yapıldı.

* * *

"Kentsel dönüşüm" adı altında yıkım kararı alınan gecekondu bölgelerinden biri Derbent. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, tam bir milyon evin yıkılacağını söylüyor. Derbent gibi, deniz gören, ormanlık yerler, burjuvazinin gözünü diktiği ve yıkım hazırlığı yaptığı yerler. Buralar, AKP'ye yakınlığı ile bilinen şirketler tarafından satın alınıyor ve yerine villalar dikiliyor. Ya da büyük alışveriş merkezleri, oteller ile yine burjuvazinin hizmetine sunuluyor.

Bu yıkımlara karşı halkın direneceğini, önceki deneyimlerden biliyorlar. Onun için tıpkı Derbent'te olduğu gibi kimi vaatlerle bölüp parçalamaya çalışıyorlar. Evlerinin değerinden daha fazla para verecekleri, daha iyi yerde oturacakları gibi yalanlarla kandırıyorlar. Yalanları açığa çıktığında ise iş işten geçmiş oluyor.

Yıkımla karşı karşıya her bölgede halkı bu tehlikelere karşı uyarmak ve birliği sağlamak gerekiyor. Daha önce yıkıma uğramış bölgelerin yaşadıkları anlatılarak benzer yanlışlara düşmelerini önlemeliyiz. Birlikte direnildiğinde başarıldığını göstermeli ve kararlı bir direnişin sergilenmesi için tüm hazırlıkların şimdiden yapılmasını sağlamalıyız.

Direnişe katılan bir PDD okuru

ROBEN ADASI

Yıl 1968... 1800'lerde cüzamlı kolonisi olan Roben Adası'nda özel bir hapishane...

Hapishanenin "B Bölümü"nde Nelson Mandela ve arkadaşları onyıllar süren işkencenin "özel insanları"dır.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda hazırlanan eski lojmanlarda, hapishanede görevli subaylar kalmaktadır.

Astsubay Gregori, Mandela ile özel olarak ilgilenmesi için Roben Adası'na tayin edilir. O da özel bir astsubaydır, çünkü kabile dili olan Kosa dilini bilmektedir ve bundan Mandela ve arkadaşlarının haberi yoktur. Çocukluğunda oynayacak arkadaşı olmadığı için yerli çocuklarla büyümüş, Madiba kabilesinin (Mandela'nın kabilesi) dilini de onlardan öğrenmiştir. Şimdi Apartheid (asimilasyon) yönetimi için çocukluğunu da satacağıdır! Bu yanı gizlidir. Dillerini bildiği için Mandela ve arkadaşlarının "ruhlarına açılan pencere olmak" üzere özel olarak görevlendirilmiştir çünkü. Bunu ailesi de dahil kimseye söylememesi emredilmiştir. O sadece Mandela'nın yaptığı her şeyi, ailesi ve arkadaşlarıyla kendi dilinden konuştuklarını, üstlerine rapor edecekler.

Çavuş Gregori, eşi ve çocuklarına "bu ülkenin en ünlü teröristleri ile ilgileneceğim" diye övünebilir en fazla. "Bu adada bütün kötü adamlar hapishanede" derken de, kuşkusuz evli subayların biraz daha fazla para sahibi olmak için eşlerini gardiyanlara pazarladıklarından bahsetmez.

Roben Adası'nda siyasi tutsakların koşulları ırkçı-faşist uygulamalar nedeniyle son derece ağırdır. Tutsaklar, subayların çocuklarını kazara da olsa görmele-ri bile yasaktır. Çok nemli hücrelerde kalmaktadırlar. Tutsakların isimleri yoktur! Her birinin numaraları vardır. Örneğin, Mandela "46664 Nolu Mahkum" dur. Görüş günleri altı ayda bir sadece yarım saattir. Ve kendi dilleri ile konuşmak yasaktır. Görüş ve mektuplarında politikadan bahsedemezler. Hapishane koşullarından asla söz edemezler. Mektuplar kısa olmak zorundadır, hatta 500 kelime ile sınır bile konmuştur. Çoğu kez mektuplarda "beğenilmeyen" yerler kesilir. Mandela'nın eşinin gönderdiği mektup, "ücretler yükselince otobüsleri protesto ettik" cümlesi kesilerek verilir. Her bahane ile ceza yağmaktadır. Mandela'ya izinsiz konuştuğu bahanesiyle beş gün havalandırmaya çıkma-ma yasağı verilir örneğin. Veya itaatsizlikten üç gün "yarım tayin" cezasına çarptırılırlar, zaten yemekler karın doyurmayacak kadar az ve çok kötüdür. Hakarete uğrayıp aşağılanırlar sürekli. En hafif deyimle "tembel pislikler", "saygısız aptallar"dır onlar. Gazete, kitap hiç verilmez. Keyifleri isterse belki küçük bir küpür uzatılır.

Tutsakların aileleri de dışarıda baskı altındadır. Özellikle Mandela'nın ailesi sürekli taciz edilir. Görüş günü, subay eşlerinin "Afrika Ana" dedikleri Winnie Mandela, "Evimiz keyfi şekilde sürekli aranıyor, her an gelebilirler diye geceleri uyuyamıyoruz" diye anlatır. Şikayetlenmez, ama bunu Mandela'nın bilmesi gerektiğini düşünür ve ekler; "Seninle evlendiğimde davamızla da evlendiğimi biliyordum"... Mandela baskılara karşı mücadeleyi şiddetlendirmelerini ister, kendi dilleri ile "silahlı mücadele başlatın, ortalığı karıştırın" der ve der demez de görüş kesilir. Mandela bir yasağı çiğnemiş, kendi dilleri ile konuşmuştur ve zaten tutsaklar bu yasağı ceza geleceğini bile bile sıkça delmektedirler. Aksi halde haklar nasıl kazanılacaktır?

Mandela'nın ne dediğini anlayan astsubay Gregori, görüşten hemen sonra rapor eder bunu. Cevap ge-

(Bille August-filmin orijinal adı ELVEDA BATANA)

cikmeden gelir: "Eşini tutuklatalım ve bu haberi duyan gazete küpürünü Mandela'ya verelim". Verirler de... Ve bu tür özel baskıların ardı arkası kesilmez...

Bu arada Gregori'nin özel yaşamından kesitler de görürüz.

Ailecek yaşlı annesini ziyarete gitmek üzere adadan ayrılıp şehre geldiklerinde, Siyahi kadınlar "izin belgesi" yok diye sokak ortasında dövülmelerine tanık olurlar. Cop darbeleriyle kıvranan ve kucağında bebeği olan kadının bebeği düşerek sokağa fırlar. Bu sahneyi gören subay çocukları, şaşkına döner. "Polise neden engel olmadın baba" diye sorar kızı. "O onun işi" diye cevap verir Gregori. Kızı "anneyi bebeğinden ayırmak mı işi, neden bizim izin belgemiz yok" diye üsteler. Gregori, "çünkü biz beyazız" der, ama artık çocuk yüreği isyan etmektedir: "Ama bu hiç adil değil baba"...

Mandela'nın bazı arkadaşları tahliye olacaktırlar. Kartpostalın ara katına zula edilmiş bir ev adresi vardır. Tahliye olunca emirleri o evden alacaklardır. Gregori adresi bulur ve üstlerine gösterir. Adresi not ederler ve tutsaklara, hiç ele geçirmemiş gibi tekrar aynı şekilde zulalayarak verirler. Tahliye olduklarında ev basılır ve dört kişi katledilir. Ve "dört terörist öldürüldü" diye haber yapan radyonun sesi tutsaklara dinletirilir.

Bu arada kendisi de bir avukat olan Mandela'nın oğlunun başarılı bir eğitim hayatı vardır. Ama Mandela'yı yüreğinden vuran bir telgraf gelir. Oğlu arabayla köprüye çarpmış, kazadan sağ çıkamamıştır. Telgrafı Gregori getirir. Üstleri ona "tepkilerini bize rapor et" demiştir. Mandela arkasını döner ve günlerce öylece durur.

Gregori de günlerce uyuyamaz. Mandela'nın oğlu ya bir cinayet sonucu öldürülmüşse? Kuşuklar içerisinde uyuyan çocuklarını seyreder. Kendi çocukluk fotoğraflarına bakar. Yerli çocukluk arkadaşı Vafana'yı düşünür.

Mandela'nın yanına gittiğinde onu bıraktığı gibi sırtı kapıya dönük olarak ayakta bulur ve "oğlumu gömmek için izin istiyorum" der. Mandela ile tartışmaya başlar bu arada. Özgürlük Beyannamesi'ni okumasını öneren Mandela amacına ulaşır, çünkü Gregori birçok riski alıp şehir kütüphanesinden yasak eserler bölümüne girerek Özgürlük Beyannamesi'ni incelemeye başlar. "Ulusal zenginliklerimiz insanlığın hizmetine girecek", "Güney Afrika siyah veya beyaz, üzerinde yaşayan herkese aittir" gibi maddelerini görür. Karısı ona şaşkınlıkla baktığında, "ne düşündüklerini bilmem gerek" der. "Öğrenip de ne olacak, onlar saatli bomba gibi düşünüyor sonra da patlıyorlar" diyen karısını yatıştırır, ama bu merakı, Mandela ile arkadaşlık kurmaya doğru evrilir.

Üstleri bu durumu fark etmekte gecikmez ve cezalandırmalarla başlayan süreç artık işlemektedir...

Yıl 1976...

Hapishane koşulları alabildiğine ağırlaştırılmaya devam ediyor. Çırılçıplak soyarak üst araması, tutsakları bayrak direklerine bağlatıp günlerce bekletme, yeni yönetimin uygulamalarından sadece bir kaçı... Gregori ise tecrit edilmiştir. O da istifa edip köşesine çekiliyor...

Adaya "Halkla İlişkiler" adı altında binbaşı ve Adalet Bakanı, Mandela ile görüşmeye geliyorlar ve Afrika Ulusal Kongresi'nin silahları bırakması karşılığında adada serbest kalabileceklerini söylüyorlar.

Yıl 1982...

Mandela için yapılan özgürlük kampanyası etkili

bir güç oluşturmaya başlıyor ve Güney Afrika Cumhuriyeti'ne uluslararası baskılar artıyor. Hava değişmeye başlıyor.

General, Gregori ile özel randevu vererek görüşüyor. Artık bazı subaylar Afrika Ulusal Kongresi ve Mandela sorununu çözmek üzere örgütlenmektedir. General Foster Başkanlığı'nda Ulusal Haberalma Teşkilatı, Mandela ve dört arkadaşı ile doğrudan ilgilenecektir. Sorumluluk ise Gregori'ye verilecektir ve emirleri teşkilattan alacaktır. Bütün bunları sessizce dinleyen Gregori, "neden ben" diye sorar generale. Bu soruya "çünkü" diye cevap verir general, "adada siyah mahkumlardan şikayet gelmeyen tek subay sensin".

Mandela 18 yıl sonra koşulları rahatlatılmış bir hapishaneye sevk edilir... Öyle ki artık ailesiyle açık görüş de yapabilmektedir. Gregori "belki Mandela ile pazarlığa oturacaklar, bir değişime ihtiyaç var, burada bir tarih yazılıyor olabilir ve ben bunun parçası olmak istiyorum" diye düşünmektedir. Ve bu düşüncesinde haksız da sayılmaz. Pazarlık artık resmen yapılmaktadır...

Silahları bırakın şartına Mandela "iktidardakiler özgürlük vermezse onu alacak tek şey güçtür, silahları bırakamayız" der. Mandela'nın kızı ise, meydanlarda bunu farklı şekilde ifade eder: "Ancak özgür insanlar pazarlık yapabilir"...

Yıl 1988...

Mandela ile görüşmeler daha açıktan yapılmaya başlanıyor. Bu arada klikler çatışması bütün şiddetiyle sürüyor ve Gregori "Mandela'dan doğrudan sorumlu subay" olmanın bedelini ağır ödüyor. Tıpkı Mandela'ya yaptıkları gibi, onun oğlunu da öldürüyorlar.

Ve bir yönetim değişikliği, başbakanlık düzeyinde Mandela ile görüşme... 27 yıl sonra Mandela'nın serbest bırakılması için hazırlık yapılması emrinin verilmesi... Noel'de Gregori kadeh kaldırıyor: "Yeni bir Güney Afrika'ya..."

11 Şubat 1990...

Mandela serbest kalıyor ve 4 yıl sonra da başkan seçiliyor. Gregori terfi ediliyor. Gregori 2002 yılında ölüyor. Mandela ise, Güney Afrika'nın bugünlere gelmesinde en önemli figür olarak hala yaşıyor. Ve yaşayacak...

Ada cezaeviyle, tutsaklara yapılan baskılarla, ana-dillerinin yasaklanmasıyla, cinayet ve komplolarla, hatta değişen zamana göre değişen politikalar ve yapılan pazarlıklarla bize hiç yabancı gelmeyen bir film Roben Adası. Esasında yaşanmış olayların sinema sanatıyla anlatımı. Yakın tarihin filmi de diyebiliriz.

Güney Afrika'da beyaz azınlığın, siyah çoğunluk üzerinde yıllarca kurduğu baskı rejiminin nasıl yıkıldığının özeti... Fakat sadece ırkçı rejimle sınırlı değil. Ezilen tüm kesimlerin, maruz kaldığı şiddete ve baskıya başkaldırdığında ve mücadelede kararlı davrandığında, mutlaka kazanacağı mesajını da içinde barındırıyor.

Bu genel doğrunun yanı sıra bugün hala yaşadığımız egemen sınıfların klik çekişmelerinden, değişen zamanda değişen rollere ve "barış görüşmeleri"ne kadar bizler açısından son derece güncel bir yanı da buluyor. Bütün bu yönleriyle izlenmesi, üzerinde düşünülmesi ve konuşulması gereken bir film...

☆ 2-7 Mart 1919 - 3. Enternasyonal kuruldu.

3. Enternasyonal (Komüntern), 2. Enternasyonalin, 'anavatanı savunma' adına proletaryaya kendi burjuvazisinin yanında yeralmayı vaazeden sınıf işbirlikçisi ve sosyal şovenist politikalarına karşı, savaş döneminde kurulan komünist partilere önderlik etme ihtiyacından doğdu. Lenin'in önderliğinde kurulan Komintern, II. Emperyalist savaş döneminde ve sonrasında dünya komünist hareketine önderlik etti.

☆ 5 Mart 1953 - Stalin öldü

Lenin'in arkasından Sovyet ülkesinin başına geçen ve sosyalist inşa süreci ile ulusal sorun konusunda Marksizm-Leninizme katkılar yapan Stalin, ML ustalar içinde en fazla saldırıya uğrayandır. Bunun en önemli nedeni, II.

emperyalist savaşta Nazileri yenerek, emperyalizme ağır bir darbe indirmesi, sosyalizmin prestijini yükseltmesi ve dünyanın üçte birini sosyalist kampa katmasıdır.

☆ 9 Mart 1952 - Kadın sorunu üzerine çalışmalarıyla öne çıkan Aleksandra Kollantay'ın öldü.

☆ 9-12 Mart 1992 - 3 Mart'ta Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında 463 işçinin göçük altında kalarak katledilmesini protesto eden Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesini işgal ettiler.

☆ 11-13 Mart 1995-Gazi anti faşist halk direnişi

11 Mart gecesi Gazi mahallesinde bir kahveyi tarayan kontrgerilla, bir Alevi dedenin ölümüne yol açtı. Bunu

duyan Gazi halkı sokaklara döküldü ve katillerin peşine düştü. "Katiller karakolda" sloganıyla başlayan barikat savaşı, İstanbul'un birçok semtinden işçilerin ve emekçilerin Gazi'ye akmasıyla kısa sürede kitleselleşti ve Gazi'yi bir direniş kalesine çevirdi. Devlet, üç gün boyunca Gazi'ye giremedi. Direnişte aralarında Zeynep Poyraz'ın da bulunduğu 17 devrimci ve emekçi, şehit düştü. Devletin teslim alma ve bölme politikalarına karşı kitleler, üç gün boyunca sokak sokak dövüştüler, ölümü gözlerde küçülttüler.

☆ 13 Mart 1974 - Kürt kadın savaşçı Leyla Kasım idam edildi.

☆ 14 Mart 1883 – Kapitalist sistemi tahlil ederek proletaryanın sınıf savaşımının teorisinin temellerini atan Marks öldü.

14 Mart 1930-Mayakovski öldü

Sosyalizmin şairiydi Mayakovski. Bolşevik Partisi üyesiydi ve Ekim devriminde en ön saflarda savaştı. Devrim gerçekleştikten sonra ise, sosyalizmin kültür-sanat alanında kurulmasını üstlendi. Sanatı kitlelere mal etmek en büyük hedefiydi. Partili bir sanatçıydı Mayakovski; Partinin belirlediği bütün politikalar, önüne koyduğu hedefler, Mayakovski'nin şiirlerinde estetizmle buluşurdu. "Şair işçidir" der ve bir işçi disipliniyle ele alırdı bütün işlerini.

☆ 16 Mart 1918 - Sverdlov öldü

Ekim devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış olan bolşevik önderlerden Sverdlov öldü. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirmişti. Lenin onun "insan sarrafı" olduğunu söylerdi ve Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1988 - Halepçe katliamı Irak'ta Saddam diktatörlüğü döneminde, Halepçe'de Kürt halkının üzerine kimyasal silahlar yağdırılarak 5000 kişi katledildi.

☆ 16 Mart 1978 - Beyazıt'ta katliam İstanbul Üniversitesi'nde polis destekli faşist çetelerin devrimci öğrencilerin

18 Mart 1871- Paris Komünü

Paris Komünü, proletaryasının ellerinde şekillenen tarihin ilk proletarya diktatörlüğüdür.

Fransa'nın 1870'de Bismarck Prusyası'na yenilmesinin arkasından 4 Eylül 1870'de Paris Devrimi patlak verdi ve yeni cumhuriyet ilan edildi. Devrim sonrası hükümeti burjuvaziye veren Paris halkı, Ulusal Muhafız'a girerek silahlandı. Sırf Paris'i silahlı işçilerden arındırmak için hükümet, Bismarck ordularına Paris'i teslim etti. 18 Mart

1871'de ulusal ihanet hükümeti, hiç ummadığı bir cevapla karşılaştı. "Vive la Comüne!" (Yaşasın Komün!) haykışlarıyla kitleler ayağa kalktı.

Nesnel koşulların elverişli olmadığından hareketle Paris proletaryasının ayaklanmaya kalkışmasını tam bir "çılgınlık" olacağını belirten Marks, o andan sonra bu çılgınlığa ortak oldu. Komün'ü sonuna kadar destekledi, yol gösterdi, Komün savaşçıların "göğün fethine kalkışan komünarlar" olarak selamladı.

Komünün ilk siyasal kararı, "sürekli ordunun kaldırılması ve silahlandırılmış halk ile değiştirilmesi" olan Komün'ün sadece parlamenter bir kurum değil, hem yaşamayı hem de yürütmeyi üstlenen bir organ olması, yönetim görevlileri ve memurları seçimle göreve gelmesi ve her an görevden alınabilmesi, komün üyelerinin işçi ücretleriyle aynı ücreti alması gibi kararları, ona "proletarya diktatörlüğü" devletin özelliğini kazandıran temel noktaları. Ancak Komün "ilk" olmanın getirdiği lekeleri taşımaktan da kaçınmadı. Fransız Bankası'na el konulmaması, Paris içindeki karşıdevrimcilerin ezilmesinde tereddütlü, hatta hoşgörülü olunması, bunların başında gelenlerdir. Bunlarda Komün'ün yönetimini ağırlıklı olarak Blanquci ve Proudhoncuların elinde olmasının payı büyüktür.

Paris'in çevresinde devam eden savaş 27 Mayıs'ta Versaylı'ların Paris'e girmesinden sonra korkunç boyutlara ulaştı. Paris bir hafta boyunca Komünarların kanıyla sulandı, ateşiyle yandı. Çocuğundan ihtiyarına, erkeğinden kadınlarına kadar binlerce komünar, barikatlarda dövüştüler. Ve 28 Mayıs 1871'de yenik düştüler. Fakat Paris Komünü deneyimi, Ekim devrimi başta olmak üzere, sosyalist devrimlere ışık tuttu. O yüzden de Komün, "geçmişteki geleceğimiz" adlandırıldı.

üzerine bomba ve kurşun yağdırması sonucu 7 öğrenci katledildi.

☆ 21 Mart 1982 - PKK'nin önder kadrolarından **Mazlum Doğan**, Diyarbakır cezaevindeki baskıları protesto etmek için kendini yakarak şehit düştü.

☆ 26 Ocak 1995 - MLKP savaşçısı **Hasan Ocak**, Gazi direnişinin arkasından gözaltında 'kaybedildi'.

☆ 28 Mart 1986 - PKK'nin '84 atılımını yaratan Eruh ve Şemdinli baskınlarının komutanı **Mahsun Korkmaz** (Agit) şehit düştü.

☆ 30 Mart 1971 - Kızıldere'de on'lar katledildi THKO ve THKP-C'nin on yiğit savaşçısı, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamını durdurmak için yaptıkları eylem sonrasında, Kızıldere'de kuşatıldıkları evde,

'Dönmeye değil, ölmeye geldik' şiarıyla çatışarak şehit düştüler. Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüdayi Arıkan, Sinan Kazım Özudoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna, Saffet Alp, Kızıldere'de bir direniş destanı yazdılar. Devrimci dayanışmanın en güzel örneğini sundular.

Mart Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983 - Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel

Sefaköy'de kaldıkları ev kuşatılan Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel, komünist önder İsmail Cüneyt'in önderliğinde, kuşatıldıkları evi grannitten bir kaleye çevirdiler. Saatlerce süren çatışmada, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel şehit düştü. İsmail Cüneyt, çemberi yarmayı başardı. Çatışma sırasında bir de komiser vuruldu. Sefaköy direnişi, 12 Eylül karanlığının hüküm sürdüğü bir dönemde, hala savaştan ve direnenlerin olduğunu göstererek, güç ve moral verdi.

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz, 30 Mart 1995 - Hakan Çabuk Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, "bizsiz olmaz bu işler" diyerek Gazi'ye koşmuştu. Direnişin ikinci günü polisin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemin en önünde yer aldı. Polis kurşunlarıyla yaralandı, bir hafta yaşam mücadelesi verdikten sonra şehit düştü.

II- “AMERİKAN İMPARATORLUĞU”NUN DOĞUŞU ve GELİŞİMİ

Elimize posta kanalıyla ulaşan, TİKB(B) 5. Konferans Belgeleri’ni yayınlamayı sürdürüyoruz.

Her ülkenin kendi tarihsel-toplumsal birikimleri, tarihsel evrimleri ve değişim süreci vardır. Ama ABD’nin yoktur. Amerikan kıtasının tarihsel-toplumsal birikimleri, onbinlerce yıl boyunca Amerika kıtasında yaşamış olan yerli halklara aittir. Ve bu birikimler, kıtanın İspanyol yağmacılarından işgal edildiği 1493 yılından itibaren, kelimenin gerçek anlamıyla imha edilmiştir. Onların yerini alan ise, maceraperestler, serseriler, yağmacılar, suçlular, engizisyon mahkemelerinin şerrinden kaçan muhalifler, feodalizmin ve dinin boğucu baskısından bunalanlar, katı sosyal hiyerarşilere tepki duyanlar, her türden toplumsal ‘put’ları devirmek isteyenlerdir... Dünyanın her tarafından, yaşadıkları toplumun kuralları, yerleşik düzeni ile herhangi bir biçimde sorunu bulunan ve ipini koparan herkes, kapağı ‘yeni kıta’ya atmış, burada kendisine yeni bir hayat kurmaya çalışmıştır.

ABD’nin emperyalistleşmesi süreci ABD’nin rakipsiz bir emperyal güç olarak dünya siyaset sahnesine çıktığı tarih, II. Emperyalist savaş sonrasıdır. Kendi pazar alanlarını genişletme ve dünya pazarları üzerinde hak iddia etmeye başlaması, emperyalizmin başlangıç dönemlerine denk düşer. Ancak ABD’nin yayılmacı ve saldırgan politik hattı, neredeyse ABD’nin kendi kuruluşu kadar eskidir.

Her ülkenin kendi tarihsel-toplumsal birikimleri, tarihsel evrimleri ve değişim süreci vardır. Ama ABD’nin yoktur. Amerikan kıtasının tarihsel-toplumsal birikimleri, Kızılderililere, Mayalara, Azteklere, kısacası onbinlerce yıl boyunca Amerika kıtasında yaşamış olan yerli halklara aittir. Ve bu birikimler, kıtanın İspanyol yağmacılarından işgal edildiği 1493 yılından itibaren, kelimenin gerçek anlamıyla imha edilmiştir. Onların yerini alan ise, maceraperestler, serseriler, yağmacılar, suçlular, engizisyon mahkemelerinin şerrinden kaçan muhalifler, feodalizmin ve dinin boğucu baskısından bunalanlar, katı sosyal hiyerarşilere tepki duyanlar, her türden toplumsal ‘put’ları devirmek isteyenlerdir... Kıta’nın ilk işgal edildiği yıllarda İspanya ve Portekiz’den, sonrasında ise, Avrupa’nın bütün ülkelerinden ve ardından dünyanın her tarafından, yaşadıkları toplumun kuralları, yerleşik düzeni ile herhangi bir biçimde sorunu bulunan ve ipini koparan herkes, kapağı ‘yeni kıta’ya atmış, burada kendisine yeni bir hayat kurmaya çalışmıştır.

İşte bundan dolayı ABD, bireyselliğin, fırsatçılığın, başkalarının üzerine basarak yükselmenin, ‘Vahşi Batı’nın dizginsiz-kuralsızlığının, açgözlülüğünün, hırslın, pragmatizmin ülkesidir. Bu durum,

daha ABD kurulurken “Amerikan sistemi”nin ruhuna işlemdir.

Bu kıtaya yerleşmek için gelenler de hızlı biçimde ayrılmış, vahşi kapitalizmin azgın sömürü kuralları işlemdir, “güçlü yeten”ler, “iktidara” yerleşme sürecinde “hayalleri büyük, ekonomik gücü küçük” çiftçilerin ve zaten bu çarkın içinde hayal etme gücü bile sınırlanmış olan işçilerin omuzlarına basarak yükselmişlerdir.

Ve ABD’li emperyalistler, tıpkı Amerika kıtasının uçsuz bucaksız topraklarını yerlilerden ve sonradan gelen yoksul emekçilerden gasp ettikleri gibi, dünyanın geri kalanını da gasp edebilmek için büyük bir hırsla saldırmışlardır. Ve bu hegemonya saldırısı, II. Emperyalist savaştan çok önce başlamıştır.

ABD, 1700’lerin sonlarında İngiltere’ye karşı bağımsızlık savaşından zaferle çıktığı dönemde, 1800 yılındaki toprak genişliği sadece 892.135 mil kareydi. Ama hemen topraklarını genişletmek, sınırlarını büyütme üzere harekete geçti. Kimi zaman çevresindeki ülkelere satın alarak, kimi zaman ise savaşlarla, Kuzey Amerika kıtasının doğal sınırlarına doğru hızla büyümeye başladı. 1803 yılında Kanada sınırından Karayiplere kadar inen 885.000 mil karelik Louisiana bölgesini (yani yaklaşık ABD’nin o günkü toprak büyüklüğü kadar bir alan) satın aldı. 1819’da 59.600 mil karelik Florida, İspanya’dan satın alınarak, katıldı bu topraklara. Meksika ile yapılan savaşlarda ABD koca koca toprak parçalarını kopartarak 389.000 mil karelik Teksas’ı sınırlarına kattığında, tarih 1845’ti. 1846 yılında 285.000 mil karelik Oregon ele geçirildi. 1867’de ise Ruslardan Alaska satın alındı.

2 Aralık 1823’te, dönemin ABD Baş-

kanı James Monroe, “Monroe doktrini” olarak bilinen bir belge yayınlamıştı. Bu doktrin, “Amerika Amerikalıdır” diyordu. Bu sözler, İspanya, Portekiz, Fransa, İngiltere gibi sömürgeci devletlerin yağma ve talanından bunalmış olan, özellikle güney kıtadaki halklar açısından büyük bir çekicilik taşıyordu. Güney Amerika halkları, ABD’nin bu söyleminin kendilerini de koruyan ve gözetken bir söylem olduğunu düşünmüşler ve büyük bir gönüllülükle kabullenmişlerdi. Oysa bu sözlerin ABD ege-menleri gözündeki anlamı, bütün Amerika kıtasının, ABD’nin “hakı”, ABD’nin sömürü alanı olduğuydu. Başka sömürgeci ülkeleri kıtadan kovmak, bütün kıtayı tek başına sömürebilmek amacını taşıyordu. Yani ABD, daha 1823 yılında, Latin Amerika’ya kendi arka bahçesi ilan etmişti.

Afrika’dan çalınan yerlilerin en fazla köleleştirildiği ülke ABD idi. Köleler, ABD ekonomisinde son derece önemli bir yer tutuyordu. Öyle ki, dünyanın neredeyse tamamında kölelik ortadan kalktığı halde, Amerika kıtasında hala kölelik vardı ve tarımsal ekonominin candamarını oluşturuyordu. Bu nedenle, köle pazarını elinde tutmak isteyen ABD’nin ilk el attığı yerlerden biri de Afrika oldu. 1820 yılında, köleliğine son verilen bir grup Amerikalı siyah, Batı Afrika kıyılarında stratejik bir bölgeye yerleştirildi, onlar için, Liberya adı verilen bir ülke kuruldu. Bu yapay ülke, Amerika’nın Afrika’daki karakolu oldu.

1861-65 yılları arasında ABD’de bir iç savaş yaşandı. Tarıma dayalı ekonomiye sahip köleciler Güney’e karşı, sanayileşmiş-kapitalist Kuzey’in savaşını, Kuzey kazandı. Bu tarihten itibaren, ülkede sanayileşme çok büyük bir hız kazandı. 1890’ların ekonomik bunalımı da, ABD tarihinde önemli bir dönüm noktası oldu. Bu kriz, tekellerin, yani emperyalizm döneminin ilk kriziydi. Ve ABD, krizden, büyüyerek, sanayisi gelişerek, üretimi artarak çıktı.

1865-1900 yılları arasında, dünyada en hızlı büyüyen ekonomi, Amerika’ydı. Uçsuz bucaksız topraklarda, o güne kadar dokunulmamış bütün doğal kaynakların talan edilmesiyle, çok hızlı bir ekonomik büyüme gerçekleştirildi. Bu öylesine büyük ve hızlı bir gelişimdi ki, I. Emperyalist savaş öncesinde, ABD’nin ekonomik gücü, kapitalist dünyanın patronu olan İngiltere’nin bile önüne geçmişti. ABD ekonomisi, tek başına dünyanın toplam GSMH’sinin yüzde 33’ünü oluşturuyordu.

Hızlı ekonomik gelişim, pazar arayışlarını da gündeme getirdi. Amerikan iç pazarı, Amerikan üretimini yutabilecek büyüklüğe sahip değildi. 1898 yılında yaşanan, ABD’nin ilk deniz aşırı fetih savaşı, (aynı zamanda tarihteki ilk emperyalist savaş) İspanya-Amerika savaşı, bunun ürünüdür. ABD bu savaşla artık,

dünya hegemonya savaşlarında, pazar alanları için verilen savaşta kendisinin de yer aldığını gösterdi.

1898 savaşı, İspanya'nın kıtadan kovulmasıyla, ABD'nin Hawaii'den öteye, Filipinler'e kadar uzanmasıyla sonuçlandı. İlk işgal edilen adalar Küba ve Porto Riko oldu. ABD, "Küba'nın bağımsızlık mücadelesine destek vermek" bahanesiyle başladığı savaşta, sadece 10 hafta içinde, İspanya'nın elinden koca bir imparatorluğu çekip almış, 3 binden fazla adayı ele geçirmiş, Pasifik Okyanusu'nda Guam gibi önemli stratejik adaları kazanmış, kazandığı yerleri doğrudan ilhak etmeye girişmişti.

1900'ün başlarında ABD, artık sömürgeleri olan emperyalist bir ülke olmuştu. Atlantik Okyanusu ile Pasifik Okyanusu kıyılarına, yani değiştirilemez doğal sınırlara dayanmış olan ülkenin sınırlarını, denizasıırı topraklara doğru genişletmeye başladı. İspanya'ya karşı savaşı kazanmak, bir taraftan diğer emperyalist ülkelerin nezdinde ABD'nin güç ve etkinliğinin ulaştığı düzeyi gözler önüne sererken, bir taraftan da ABD'nin emperyalist saldırganlığını şahlandırmıştı. Artık özellikle Amerika kıtasındaki ülkeleri sömürgeleştirme konusunda daha saldırgan, daha pervasız bir çizgi izlemeye başladı.

ABD, İspanya'ya karşı askeri bir savaş vermek zorunda kalmıştı. Hemen arkasından, **İngiltere ile bir diplomasi savaşına girişti. Bu savaşın da galibi ABD oldu.** Savaşın konusu Panama Kanalı'nın açılmasıydı. Kanal üzerinde Fransa'nın, ama özellikle de İngiltere'nin planları vardı. Kıran kırana süren bir diplomasi savaşının arkasından, İngiltere geri adım atmak ve ABD'nin planını tanımak zorunda kaldı. Tam bu dönemde, 1903 yılında, ABD, Kolombiya'dan (Panama toprakları Kolombiya sınırları içindeydi) istediği toprak ve ayrıcalıkları alamayınca, Kolombiya'yı işgal etti. Aynı günlerde, Panama'da, Kolombiya'ya karşı bir ayaklanma patlak verdi ve Panama bağımsızlığını ilan etti. Tabi ki ABD, yeni ülkeyi hemen tanıdı ve destek verdi. İngiltere, ABD karşısındaki ilk yenilgisini bu olayda yaşadı.

1912 yılında Nikaragua'da 30 yıl sürecekle işgal başladı. Dönemin ABD Başkanı William Taft, bu işgali, "ırkımızın üstünlüğü gereği zaten bizim olan yarımküre, gerçekten bizim olacaktı" sözleriyle savundu ve ABD'nin işgalci, sömürgeci yüzünü bütün çıplaklığıyla ortaya serdi. I. Emperyalist savaş başladığında, ABD, 1915 yılında Haiti'yi, 1916 yılında Santa Domingo'yu işgal etmekle, sömürgelerini büyütmeyle meşguldü.

ABD'nin ekonomik, askeri ve siyasi gücü

ABD, ekonomik, siyasi ve askeri yönden dünya hegemonyasını ele geçirecek güce, adım adım ulaşmıştı.

Ekonomik gücü, daha 1900'lerin başında dünyanın en büyüğü olduğunu gösteriyordu. Bu tarihte, dünya GSMH'sinin yüz-

II. Emperyalist savaş sonrasında oluşan konjonktür, bir bütün olarak ABD'nin lehine bir tablo gösteriyordu. İngiltere ile Fransa'nın Almanya karşısında yenilmeleri, kendi halkları nezdinde bile prestij kaybettirmişti. Almanya, Japonya ve İtalya, savaşın kaybedenleriydi ve faşizm dünya halkları tarafından "lanetlenmiş"ti. Geriye dünyayı etkileyebilecek güçler olarak sadece ABD ile sosyalist Sovyetler Birliği kalmıştı. Dünyanın her tarafında Sovyet ülkesinin durumu halklarda bir sempati ve yakınlık uyandırıyor. ABD de dahil olmak üzere pek çok ülkede savaş boyunca devrimler gerçekleşmişti. Savaş, Sovyetlerin güç ve prestijini öylesine yükseltmişti ki, dünyanın bütün burjuvaları, "sosyalizm tehdidi"ne karşı, savaşta ayakta kalan tek emperyalist ülkenin, ABD'nin arkasında, tereddütlü, ancak çaresiz biçimde birleşti.

de 33'ünü tek başına üretiyordu. II. Emperyalist Savaş sonrasında ise, dünya GSMH'sinin yüzde 50'si gibi devasa bir büyüklüğe ulaşmıştı. '29 bunalımından en çok etkilenen ülke ABD idi. Ama bu durum da, onun aşırı üretiminden, yeni pazarlara açılma ihtiyacından kaynaklanıyordu. '29 bunalımını hazırlayan dönemde, sanayide ve teknolojiye sürekli yeni keşifler yapılıyor, Fordist üretim modeli ile artı değer sömürüsünü yoğunlaştırıyor, üretim rekorları kırıyor ve kar patlamaları gerçekleşiyordu. Bu nedenle kriz sonrasında yıkılan değil, tersine savaşla birlikte yeni pazar alanlarına kavuşmanın etkisiyle, büyüyen bir ekonomiye sahip oldu.

Siyasi gücünü açığa çıkartan olay, Şubat 1904'te Japonya'nın Rusya'ya saldırmasıyla başlayan savaşta, ABD'nin devreye girerek Eylül 1905'te barış anlaşmasının imzalanmasını sağlamasıydı. Yani daha I. Emperyalist savaş başlamadan 15 yıl önce, ABD, kendi ülkesinin dışındaki sorunlarla ilgili, söz ve etki gücüne sahipti. I. Emperyalist Savaş'ın sonunda, çözüm arayışları sırasında, Woodrow Wilson İlkeleri olarak bilinen 14 maddelik ABD stratejisinin Avrupa'nın gündemine sokulması ise, ABD'nin siyasi gücünün Avrupa'da yaygınlaşmasını temsil ediyordu.

ABD'nin askeri gücü, İspanya savaşı ve arkasından gerçekleştirdiği işgaller-fetihler döneminde ortaya konmuştu. Keza I. Emperyalist Savaş sırasında ABD'nin, yüzbinlerce askeri, hızlı bir biçimde Atlantik'in bir yanından öbür yanına ulaştırabilmesi ve ABD askeri kuvvetlerinin Avrupa kıtasına kitlesel yayılımı, askeri gücünü gözler önüne seren önemli bir unsurdur.

Bütün bunlar başlangıç işaretleri olarak önemliydi. Ancak ABD'nin dünya hegemonyasını kurabilmesi ve "imparatorluk"u devraldığını ilan edebilmesi için, II. Emperyalist Savaş'ın yaşanması gerekmişti.

Bu savaşta, İngiltere ile Fransa, askeri olarak Almanya karşısında yenik düşmüşler, Fransa doğrudan Alman işgaline girmiş, İngiltere ise, Almanya'nın saldırılarını cevapsız bırakmıştı. Oysa iki ülke de, bir dönem dünya imparatorluğunu ellerine geçirmiş ülkelerdi. Fransa, feodal dönemin hegemon gücü iken, İngiltere, kapitalist sistemin serbest rekabetçi aşamasında "toprakları üzerinde güneş batmayan ülke" ilan edilecek kadar devasa fetihler, işgaller gerçekleştirmiş bir imparator olmuştu. Ancak zaman içinde hem ekonomik hem de siyasi üstünlüklerini kaybetmişlerdi. II. Emperyalist Savaş'ta Almanya karşısında aldıkları yenilgiyle, askeri yönden de güçten düşmüş oldukları açığa çıktı.

Aslında konjonktür, bir bütün olarak ABD'nin lehine bir tablo gösteriyordu. İngiltere ile Fransa'nın Almanya karşısında yenilmeleri, kendi halkları nezdinde bile prestij kaybettirmişti. Almanya, Japonya ve İtalya, savaşın kaybedenleriydi ve fa-

şizm dünya halkları tarafından "lanetlenmiş"ti. Geriye dünyayı etkileyebilecek güçler olarak sadece ABD ile sosyalist Sovyetler Birliği kalmıştı. Dünyanın her tarafında Sovyet ülkesinin durumu halklarda bir sempati ve yakınlık uyandırıyor. ABD de dahil olmak üzere pek çok ülkede savaş boyunca devrimci dalga yükselmiş, bazı ülkelerde devrimler gerçekleşmişti. Savaş, Sovyetlerin güç ve prestijini öylesine yükseltmişti ki, dünyanın bütün burjuvaları, "sosyalizm tehdidi"ne karşı, savaşta ayakta kalan tek emperyalist ülkenin, ABD'nin arkasında, tereddütlü, ancak çaresiz biçimde birleşti.

"Seçilmiş" ABD'nin "kaderi" ve "görevi" olarak "imparatorluk"

ABD'nin kuruluş felsefesine en uygun ortam oluşmuştu böylece. Bu felsefe, idealizm ile bencilliği harmanlayan bir bileşimdi. Tanrı tarafından "seçilmiş" ve dünyaya önderlik etmekle "görevlendirilmiş" olduğuna herkesi inandırmak istedi ABD egemenleri. Başta kendi halkı olmak üzere tüm dünya halklarına, dünyanın refah ve kalkınmasının, ancak ve ancak ABD'nin refah ve kalkınmasıyla gerçekleşeceğini vaaz etti. Bu nedenle ABD nezdinde, dünyanın çıkarları, mutlak bir biçimde ABD'nin çıkarlarına bağlıydı. "ABD güçlü olmak için genişlemeli, genişleyerek dünyayı daha iyi bir hale getirmeli" düşüncesi, daha 1845 yılında "kaçınılmaz yazgı" sözleriyle formüle edilerek Amerikan siyaset sözlüğündeki yerini almıştı.

1890'larda bu felsefe biraz daha geliştirilerek, "toplumsal Darwincilik" adı verilen bir şekle büründü. Darwin'in evrim teorisi, çarpık biçimde toplumlara uyarlanıyordu. Buna göre, doğadaki türler gibi, uluslar ve ırklar da, hayatta kalmak için savaşır; bu savaş en güçlünün hayatta kalması kaçınılmaz sonucuna ulaşırdı. En güçlünün baskın hale gelmesi bir doğa kuralı olduğu gibi, daha üstün ırkların, zayıf olanları ezmesi ve sömürmesi de doğal bir hak- tı(!) En güçlünün hayatta kalması, "birinin, öbürünün üzerine basarak, öbürünün omuzlarına çıkarak yükselmesine meydan veren o yararlı özel savaş" olarak tanımlanıyordu. En güçlü, elbette ki Amerika'ydı! Ve dünyadaki bütün halklar, daha zayıf oldukları için, Amerika'ya bağımlı olmaya, Amerika'ya daha da güçlendirmeye hizmet etmeye zorunluydular(!) Bu durumun, "kader"le, "hak"larla, "güç"le doğrudan bağlantılı olduğu demagojisi her biçimde yapıyordu.

Bu ırkçı-faşist "teori", diğer devletler karşısında ABD'yi, diğer bütün uluslar karşısında Amerikalıları, bütün te- keller karşısında ABD'li tekelleri üstün gören şekillerde savunuldu, kısacası ya- şamın her alanına uygulandı. Maddi anlamda kişisel başarı ya da başarısızlığı, ze- kayı vb soya çekimle, ırkla açıklayan psi- kologlar türedi. Anglo-Sakson ırkının üstünlüğü, entelektüel kapasitesi, dünyaya

önderlik etme gücü, en son yenilikleri-buluşları gerçekleştiren yaratıcılığı, İngilizcenin dünya dili olması gerektiği vb üzerine yazılar yazıldı, kitaplar yayınlandı. Anglo-Sakson ırkın, İbrani, Yunan ve Roma uygarlıklarının birleşmiş bir üst biçimi olduğu tezleri ortaya atıldı. Amerika'yı “en yüksek ırk, en üstün uygarlık, en kalabalık nüfus, en büyük zenginlik; işte imparatorluk için en büyük maddi dayanak” sözleriyle alkışlayan düşünceler yaygınlaştırıldı.

Ve bütün bu kafatasçı-sömürgeci teoriler, daha 1800'lerin başlarında, ABD'de çok geniş bir kesim tarafından kabul görüyor, onaylanıyordu. Bu yapılanlar, Amerikan halkının gözünde Amerikan sömürgeciliğini meşrulaştırma; Amerikan halkını ruhen, Amerikan emperyalizminin yedeği haline getirme amacını taşıyordu. **Bütün bu teorilerle, Amerikan halkı, ABD'nin büyüme, genişleme, dünyaya yayılma ve sömürgelere sahip olma hedeflerine uygun olarak, sistemli bir biçimde şekillendirilmeye çalışıldı.**

1893 yılında yaşanan büyük ekonomik kriz, ABD'de “dışa açılarak zenginleşme”yi savunanların seslerinin daha güçlü çıkmasına uygun zemini hazırladı. Emperyalizm döneminin başlamasıyla birlikte, ABD'de aşırı üretim bunalımları tüm hızıyla kendini göstermişti ve ABD'nin bu üretimini eritebileceği yeni pazar alanları, yeni sömürgeler arayışını güçlendirdi. Yeni pazarlar bulmanın, bunalımları önleyecek tek yöntem olduğu propaganda ediliyor, halkın da buna ikna olması isteniyordu. Çünkü hiçbir ülke, halkın önemli bir kesiminin desteğini arkasına almadan savaşlara girişemez. Gerek ideolojik olarak, gerekse başka ülkelerin sömürsünden elde ettiği zenginlikten kırıntılar vererek, halkını ikna etmek, gerçekleştiren vahşetin gerekliliğine ikna etmek zordur.

ABD'nin Amerika kıtasındaki toprak satın almaları, işgal ve fetihleri, çevredeki adalara açılmasını, İspanyol savaşının arkasından fetih savaşlarını hız kazandırmasını kısaca anlatmıştık. Ancak ABD, öylesine hızlı büyüyen bir tekelleşmeye ve sanayi üretimine sahipti ki, yaklaşık 100 yıl boyunca gerçekleştirdiği bu savaşlar ve kazandığı yeni pazar alanları ona yeterli gelmiyordu. En son '29 Büyük Bunalımı, ABD'nin artık dünya hegemonyasını ele geçirmekten başka bir yolunun kalmadığını gösterdi. II. Emperyalist savaş sonrasında ABD'nin “önlenemez yükselişi”, ABD'nin emperyalist ekonomik düzeyinin hazırladığı bu zemin üzerinden gerçekleşti.

İspanya ile savaş başladığında, 27 Nisan 1898'de, ABD Kongresi'nde, Senatör Albert Beveridge'nin söylediği sözler, ABD'nin dünyaya bakışını özetler niteliktedir ve “emperyalizmin manifestosu” olarak kabul edilmektedir:

“... Daha soylu ve daha erkek insanlardan doğan daha yüksek uygarlıklar önünde, alçak uygarlıkların ve çürümekte olan ırkların ortadan kalkması, Tanrı'nın sınır-

ABD'nin hegemonya argümanı ve en ünlü “ihraç” malı, “demokrasi” olarak belirlenmiştir.

Bu kavram, ABD'nin gerçek sömürgeci ve katliamcı yüzünü gizlemekte

kullanılır. Oysa her türlü “imparatorluk”, mutlaka halkların kanı ve canı

üzerine kurulur. Alta yığılan “cesetler” ne kadar çoksa, “imparatorluk” o kadar

“yükseğe” çıkar. Tarihindeki katliamlar ne kadar vahşi, sömürü ne kadar de-

rinse, “imparatorluk”un gücü o kadar büyüktür. Ancak

“imparatorluk”un pelerini, altındaki bu kan deryasını örtebilecek kadar uzun

olur. II. Emperyalist savaş sonrasında hızlı bir yükseliş ya-

şayan, dünyanın dört bir tarafına uzanan ABD için de

durum böyledir. Kuruluşu, Kızılderililerin imhası ile ger-

çekleşmiş, emperyalistleşmesi, Latin Amerika'dan Filipinler'e kadar çok

geniş bir coğrafyada işgaller, katliamlar ile inşa edilmiş ve

hepsinin harcına, Amerikan işçi ve emekçilerinin yoğun

sömürüsü katılmıştır.

sız tasarısının bir parçasıdır... Amerikan fabrikaları, Amerikan halkının kullanılabileceğinden fazlasını yapmaktadırlar; Amerikan toprağı, tüketebildiğimizden daha fazlasını çıkarıyor. Tutacağımız yol, bizim için çizilmiş yazgıdır; dünya ticareti bizim olmalıdır, olacaktır. Ve bunu anamızın (İngiltere) örnek olduğu biçimde yapacağız. Bütün yeryüzünde, Amerikan ürünlerinin dağıtım noktaları olarak ticaret karakolları kuracak, Okyanus'u ticaret filomuzla kuşatacak ve büyüklüğümüzle orantılı bir donanma meydana getireceğiz. Ticaret karakollarımızın çevresinde, bizim bayrağımızı dalgalandıran ve bizimle ticaret yapan, kendi hükümetlerine sahip büyük sömürgeler kurulacak, kurumlarımız, ticaretin kanatları altında bayrağımızı izleyecektir.” (Amerikan Belgeleriyle Amerikan Emperyalizminin Doğuşu, Doç.Dr. Türkkaya Ataöv, sf: 79)

Filipinler'de ABD işgali, halkın büyük direnişi ile karşılaştı ve ABD'liler ancak uzun silahlı çatışmalar sonucunda bayraklarını adaya dikebildiler. Bu olay üzerine ABD'li Prof. Coolidge'nin sözleri ise, ABD'nin dünya halklarını küçümseyişinin ve kendisine vehmettiği “Tanrısal” misyonun çarpıcı ifadesidir:

“Filipinler bağımsız uygarlık yönünde hiçbir yetenek göstermeyen bir ırktandır; yakın bir gelecekte de göstermeyecekleri söylenebilir; fakat zekice yürütülen bir Amerikan egemenliği altında, daha önce düşlerinde bile görmedikleri yararlar kavuşacaklardır ve bundan sevinç duymayacak olurlarsa, bu onların yeteneksizliklerinin yeni bir kanıtı sayılacaktır.” (age, sf: 109,110)

II. Emperyalist savaş sonrası hızlı sömürgeleştirme

ABD'nin hegemonya argümanı ve en ünlü “ihraç” malı, “demokrasi” olarak belirlenmiştir. Bu kavram, ABD'nin gerçek sömürgeci ve katliamcı yüzünü gizlemekte kullanılır. Oysa her türlü “imparatorluk”, mutlaka ve mutlaka, halkların kanı ve canı üzerine kurulur. Alta yığılan “cesetler” ne kadar çoksa, “imparatorluk” o kadar “yükseğe” çıkar. Tarihindeki katliamlar ne kadar vahşi, sömürü ne kadar derinse, “imparatorluk”un gücü o kadar büyüktür. Ancak “imparatorluk”un pelerini, altındaki bu kan deryasını örtebilecek kadar uzun olur.

II. Emperyalist savaş sonrasında hızlı bir yükseliş yaşayan, dünyanın dört bir tarafına uzanan ABD için de durum böyledir. **Kuruluşu, Kızılderililerin imhası ile gerçekleşmiş, emperyalistleşmesi, Latin Amerika'dan Filipinler'e kadar çok geniş bir coğrafyada işgaller, katliamlar ile inşa edilmiş ve hepsinin harcına, Amerikan işçi ve emekçilerinin yoğun sömürüsü katılmıştır.**

Ancak ABD, II. Emperyalist savaş sonrasında “demokrasi” pelerini üzerine örtmeyi iyi başarmıştır. Sovyetler Birliği, dünya halkları için sosyalizmin merkezi ve

büyük bir çekim alanıdır. Bu çekimin etkisini kırmak için, ABD'den yayılan ideolojik bombardıman ise, ABD'nin “hür dünyanın temsilcisi”, “demokrasinin beşiği” olduğu yalanlarıdır. Gerçekte ABD, dünyanın dört bir yanına, Marshall Planı'nın bir parçası olarak süt tozları ve mısır yağları ile birlikte, Amerikan ordusunu da götürmüştür.

II. Emperyalist savaştan bugüne kadar, ABD için savaşı, işgalsiz ya da CIA operasyonsuz geçen yıllar, neredeyse yok denecek kadar azdır. 1953-54 yıllarında Kore işgali, 1954 yılında Guatemala, 1955 yılında Endonezya, Laos ve Kamboçya'da sayısız CIA operasyonu, 1956-59 yılları arasında Küba'da Batista ile birlikte yürütülen sayısız ABD operasyonu, 1965'de Endonezya'da Suharto ile birlikte 1 milyon kişinin öldürülmesi, aynı yıl Dominik Cumhuriyeti'ne indirilen ABD'li paraşütçülerin saldırıları, 1975'de Vietnam'dan kovulduğu sırada arkada bıraktığı milyonlarca ölü, 1970-75 yılları arasında Kamboçya ve Laos'ta 1 milyon insanın öldürülmesi, 1973'de Şili'de düzenlenen darbe, 1983'de Lübnan'a askeri müdahale, 1986'da Libya'nın bombalanması, 1989'da Panama'ya asker çıkartılması, 1991'de Somali'nin işgali, 1995'te Azerbaycan'da, 1998'de Özbekistan'da darbe girişimleri, 1998'de Afganistan ve Sudan'ın bombalanması...

ABD, başka ülkelere yaptığı bütün işgal ve müdahaleleri, “Ulusal Güvenlik Doktrini” adıyla teorileştirmiştir. Esasında bu, yukarıda sözünü ettiğimiz ABD'nin kuruluş yıllarına uzanan “kaçınılmaz yazgı” ve “toplumsal Darwincilik” teorilerinin, yeni döneme uyarlanmasıydı. Buna göre, dünyanın herhangi bir noktasında, ABD'nin çıkarlarına zarar veren bir gelişme varsa, ABD orada her tür yöntemi kullanarak, kendi “ulusal güvenliğini” garanti altına alma hakkına sahiptir; ABD'li tekellerin çıkarları, dünyadaki her şeyin üstündedir ve tüm dünya, ABD'li tekellerin hizmetinde olmaya mecburdur! ABD'nin verdiği tüm pazar ve hegemonya savaşları, bu söylemle, Amerikalı kitlelerin gözünde de meşrulaştırılmaya çalışılmıştır.

“Ulusal Güvenlik Doktrini” adına ABD'nin ilk icraatı, 1 Nisan 1964'te, Brezilya'daki ABD karşıtı milliyetçi Goulart hükümetinin devrilmesidir. NATO'ya bağlı Gladyö örgütün kurulması ve bunun tüm NATO ülkelerinde yaygınlaştırılmasından, tek tek ülkelere askeri darbeler gerçekleştirilmesine; Marshall Planı ile tüm dünyaya ABD yardımları gönderilmesinden IMF reçeteleri ile milyonlarca insanın işsizlik ve açlık bataklığına atılmasına; “BM Barış Gücü” adına ülkelere işgal orduları gönderilmesinden devrimci faaliyetlerin vahşi bir terörle bastırılmasına kadar atılan her adımda, ABD'li tekellerin çıkarları ve ABD devletinin “ulusal güvenliği” bulunmaktadır.

**Kadın cinayetlerine,
kadın sömürüsüne,
kadına yönelik her türden baskıya karşı
tek çare sınıf mücadelesini yükseltmektir!**

8 MARTTA

ДЕНЬ ВОССТАНИЯ РАБОТНИЦ

